

Årsmelding 2000

N O V A

*Norsk institutt for forskning
om oppvekst, velferd og aldring*

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)

NOVA vart etablert i 1996 som eit forvaltingsorgan med særskilde fullmakter, administrativt lagt under Kyrkje-, utdannings- og forskingsdepartementet.

NOVA har som føremål å drive forskning og utviklingsarbeid som kan auke kunnskapen om sosiale tilhøve og endringsprosessar. Søkjeljoset skal rettast mot problemstillingar om livsløp og utvikling, levekår og livskvalitet, og velferdssammenfunnet sine tiltak og tenester.

Om årsmeldinga

Årsmeldinga byrjar med helsing frå direktøren, melding frå styret og rekneskap. Deretter følgjer rapportering frå forskning og utviklingsarbeid – med presentasjon av forskingsgrupper og strategiske instituttprogram. Det vert vidare orientert om formidlingsverksemda ved instituttet, og årsmeldinga vert avslutta med ein katalog som inneheld oversikt over publiserte arbeid, faglege oppgåver og verv. Vedtektene kjem i tillegg.

Nøkkeltal for 2000

Tal på årsverk 2000	77
Tilsette per 31.12.00 (inkl. pensjonistar og ulønna permisjonar)	95
- <i>Forskningspersonale</i>	80
- <i>Forskarårsverk</i>	65,5
Omsetnad (i millionar kroner)	51,6
- <i>Ekstern finansiering (i millionar kroner)</i>	32,7
Tal på FoU-prosjekt	139
NOVA-publikasjonar	
- <i>Rapportar</i>	19
- <i>Skrift/temahefte</i>	7
Ekstern publisering	
- <i>Tal på artiklar i vitenskaplege tidsskrift med referee</i>	27
- <i>Artiklar i antologiar</i>	30
- <i>Artiklar i andre vitenskaplege tidsskrift</i>	9

Innhald

Direktøren	1
Styret ved NOVA	2
Rekneskap	4
Forskning og utviklingsarbeid	6
NOVAs administrative stab	33
Formidling	34
Katalog	37
- Publikasjonar	38
- Prosjektsamarbeid	50
- Faglege oppgåver og verv	51
Vedtekter for NOVA	55

© NOVA

Desktop:	T. Sager
Trykk:	GCS
Illustrasjonar:	H. Skauge
Bilete:	E. Utaker, <i>Avisa Folket</i> H. Dyb

Redaksjon:

Torild Alnæs
Halvard Dyb
Nina Eriksen
Vigdis Hegna Myrvang
Torhild Sager

Førespurnader og tinging:

NOVA • Munthesgt. 29 • 0260 Oslo
Postboks 3223 Elisenberg • 0208 Oslo
Tlf.: 22 54 12 00 • Faks: 22 54 12 01
Nettadresse: www.isaf.no/nova

Direktøren har ordet

I 2000 vart NOVA evaluert av Noregs forskingsråd, saman med Fafo, ISF og NIBR. Evalueringsutvalet konkluderer med at NOVA har ein sentral og solid plass i oppdragsmarknaden innanfor sin sektor. Instituttet held eit godt fagleg nivå på publikasjonane sine, både med omsyn til kvalitet og relevans, og får ros for formidlingsarbeidet.

Men instituttet kan også bli betre på nokre felt. Evalueringa peikar på at NOVA må auke sin vitenskaplege produksjon, særleg den internasjonale publiseringa. Den årsmeldinga som no vert lagt fram, viser at NOVA i 2000 har heva talet på vitenskaplege artiklar med 28 prosent i forhold til gjennomsnittet for perioden 1997–1999. I åra framover må grunnløyvinga brukast systematisk for ei vidare styrking på dette feltet.

For å følgje opp nokre av tilrådingane frå evalueringsutvalet vil direktøren styrkje den faglege leiinga av NOVA, og her spelar forskingsleiarane ei sentral rolle. Styret har vedteke ei ordning med studietermin for forskingsleiarar, noko som kan gjere det meir attraktivt å søkje slike stillingar.

Det blir stundom hevda at NOVA kunne bli betre fagleg integrert, og at instituttet manglar ein felles tradisjon. Etter direktørens vurdering er det no utvikla ein NOVA-identitet,

og det foregår mykje godt tverrfagleg arbeid. Men vi må heile tida fremje fruktbart fagleg samarbeid på tvers av gruppene, og dei strategiske instituttprogramma er sentrale i denne samanhengen.

NOVA er i vekst, og som resultat av det har vi etablert ein filial på Briskeby. Instituttet er attraktivt for yngre forskarar, vi har no 13 doktorgradsstipendiatar og 4 hovudfagsstudentar. I tillegg er mange av dei tilsette ved NOVA i arbeid med doktorgrad.

Direktøren reknar NOVA som det sentrale sosialforskinsinstituttet i Noreg, og vil i løpet av 2001 leggje til rette for eit strategisk arbeid som skal styrkje og byggje ut verksemda.

Dette er mitt første år som direktør ved NOVA, og det har vore ei utfordrande, interessant og hyggeleg tid. Eg vil gjerne takke Lars Gulbrandsen for innsatsen som fungerande direktør, og for all den hjelp og støtte eg har fått. Ei takk går også til alle tilsette ved NOVA for fin innsats i det året som gjekk.

Magnus Rindal
direktør

Styret ved NOVA

NOVAs STYRE. *Frå venstre:* Styreleiar Per Morten Schiefloe, Sissel Undheim, Anna von der Lippe, Geir Sverre Braut, Mona Sandbæk, Berit Otnes og John Eriksen (*Morten Fjeldstad var ikkje til stades då biletet vart teke*)

Fleire av styremedlemene gjekk ut av styret etter avslutta styreperiode 1. juli 2000.
Styret for NOVA i år 2000 såg såleis slik ut:

STYREMEDLEMER:

Professor PER MORTEN SCHIEFLOE, Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (*styreleiar – gjenoppnemnt frå 1.7.*)
Professor ANNA VON DER LIPPE, Universitetet i Oslo (*nestleiar*)
Fylkesrådmann MORTEN FJELDSTAD, Akershus fylkeskommune
Førsteamanuensis GERD HAGEN, Høgskulen i Oslo (til 1.7.)
Førsteamanuensis LISE KJØLSRØD, Universitetet i Oslo (til 1.7.)
Avdelingsdirektør OLA HEEN STRØMMEN, Rikstrygdeverket (til 1.7.)
Fylkeslege GEIR SVERRE BRAUT, Fylkeslegen i Rogaland (frå 1.7.)
Seksjonssjef BERIT OTNES, Statistisk sentralbyrå (frå 1.7.)
Cand.mag. SISSEL UNDHEIM, Universitetet i Oslo (frå 1.7.)
Forskar JOHN ERIKSEN, NOVA
Forskar MONA SANDBÆK, NOVA

VARAMEDLEMER:

Høgskuledosent PEDER HAUG, Høgskulen i Volda (til 1.7.)
Professor GUDRUN HOLGERSEN, Universitetet i Bergen
Rektor/høgskuledosent STEINAR STJERNØ, Høgskulen i Oslo
Høgskuledirektør STIG FOSSUM, Høgskulen i Bodø (til 1.7.)
Førsteamanuensis ELSE KIELLAND, Universitetet i Tromsø (til 1.7.)
Leiar MARIANNE BORGES, Redd Barnas Rettighetssenter (til 1.7.)
Numeriske varamedlemer (for Schiefloe, Braut, Otnes og Undheim):
Forskar LINE NYHAGEN PREDELLI, Norsk institutt for by- og regionforskning (frå 1.7.)
Kommunaldirektør TOR ÅM, Trondheim kommune (frå 1.7.)
Førstekonsulent TORHILD SAGER, NOVA
Forskar VIGGO VESTEL, NOVA

Styret for NOVA er oppnemnt av Kyrkje-, utdannings- og forskingsdepartementet. Når styret vert sett saman, freistar departementet å få til ein balanse mellom brukarar og forskarar med innsyn i instituttet sitt arbeidsområde. Oppnemninga skjer i samråd med Sosial- og helsedepartementet og Barne- og familiedepartementet.

Styret har i 2000 halde fem styremøte. Ei viktig sak var å få på plass ein ny direktør for NOVA, noko som lukkast med tilsettinga av professor Magnus Rindal frå 1. mai. Saklista har omfatta 66 saksnummer.

Melding frå styret

Det er no fire og eit halvt år sidan NOVA vart oppretta gjennom ei samanslutning av fire sjølvstendige einingar. Integrasjonsprosessen og etableringa av NOVA som eit einskapleg og samla institutt vert no sett på som slutført med godt resultat.

Omfanget av verksemda har vore på om lag same nivå som i dei seinaste åra. Talet på forskarårsverk i 2000 var 65,5 mot 66 året før. Av desse er 36,7 årsverk utførte av kvinner og 28,5 av menn. I tillegg var 11,5 årsverk knytte til leing, administrasjon og formidling. Ved utgangen av 2000 var i alt 95 personar knytte til instituttet.

Professor Magnus Rindal byrja 1. mai 2000 som ny direktør for NOVA. I dei første månadene av året fungerte forskingsleiar Lars Gulbrandsen i direktørstillinga.

Basisløyvinga over statsbudsjettet i 2000 var på 18,837 millionar kroner. Justert for tekniske endringar er dette om lag same beløp som året før. Basisløyvinga svara ved utgangen av året til 36 prosent av inntektene; dei strategiske instituttprogramma svara til 8 prosent, grunnløyvinga til 28 prosent. Oppdragsinntektene og andre inntekter svara til 32,622 millionar kroner, slik at dei samla inntektene vart 51,392 millionar kroner. Det ordinære driftsresultatet for året vart eit underskot på 254.000 kroner.

For å tryggje kompetanseutviklinga for NOVAs seniorforskarar har styret vedteke ei ordning med studiepermisjon for forskingsleiarar etter fullført åremålsperiode. Dette er gjeve tilbakeverkande kraft til 1998, og rekneskapen er difor belasta med ein avsetnad på 1,1 millionar kroner som skal dekkje kostnadene ved dette. Den samla rekneskapen er difor gjort opp med eit underskot på 1,354 millionar kroner. Avsetnaden er belasta eigenkapitalen til NOVA. For å kunne oppretthalde og vidareutvikle den faglege kompetansen og for å kunne opptre aktivt i forhold til formidling, har styret vedteke ein viss auke i prisen på forskningstenester. På grunn av den kostnadseffektive drifta og den høge forskningseffektiviteten NOVA har, er prisane framleis mellom dei lågaste for oppdragsforsking sinstitutt.

NOVA sin organisasjonsstruktur basert på seks forskingsgrupper er vidareført i 2000. Instituttet legg stor vekt på å få til fagleg samarbeid og faglege synergjar mellom dei ulike faggruppene. Direktøren, forskingsleiarane og kontorsjefen inngår i leiargruppa ved instituttet.

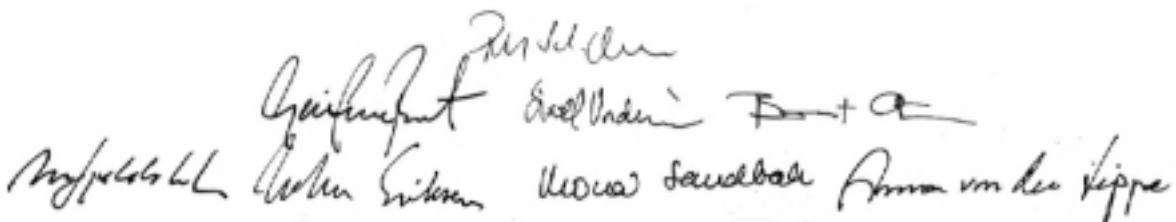
I 1999 vart det starta opp tre strategiske instituttprogram. Styret ser slike program som eit viktig fagleg verkemiddel og vil arbeide for at ein større del av basisløyvinga til NOVA vert nytta til slike satsingar. Målsetjinga med dei strategiske programma er å vidareutvikle kompetansen NOVA har innanfor kjerneområda sine, samstundes som ein tilpassar kompetanseprofilen nye faglege utfordringar. Styret har vedteke eit nytt strategisk instituttprogram innan generell barneforskning med oppstart i 2001.

Forskarstaben til NOVA har høg kompetanse. Talet på forskarar med forskar I-kompetanse (forskar med professorkompetanse) er no 16 (medrekna 4 i bistilling). Av dei tilsette har 30 forskar II-kompetanse (1109). Det var 4 som tok doktorgrad i 2000. Totalt har 25 forskarar i hovudstilling doktorgrad, mens 23 arbeider med doktorgradsstudiar. Fleirtalet av desse studiane vert finansiert gjennom stipend frå Noregs forskingsråd, men NOVA nyttar òg delar av grunnløyvinga til å delfinansiere doktorgradsarbeid. Midlar frå grunnløyvinga vert likeins nytta til internasjonalt forskningssamarbeid og publisering.

I samband med overgangen til statens konsernkontoordning frå 1. oktober 1999, har Skattefuten i Oppland teke over ansvaret som NOVA sin rekneskapsentral. Etter kvart som dei nye ordningane er falne på plass, ventar ein seg store forenklingar og effektivitetsauke i den interne økonomistyringa.

NOVA har felles arbeidsmiljøutval med Institutt for samfunnsforskning. I 2000 vart det laga eit internkontrollsystem for dei to institutta. Styret ser arbeidsmiljøet ved NOVA som godt. Sjukefråveret ved NOVA var 7 prosent.

Styret er godt nøgd med NOVA si faglege utvikling i 2000. NOVA står no fram som eit institutt med effektiv og rasjonell drift og med ein stor forskingsproduksjon av høg fagleg kvalitet. Dette inntrykket vert også stadfesta av den eksterne instituttevalueringa som nyleg er gjennomført.

Handwritten signatures of the board members of NOVA, including names like Rindal, Gulbrandsen, and others.

Rekneskap 2000

RESULTATREKNESKAP 2000 (1000 kr)		2000	1999
Inntekter			
Basisløyving: strategiske instituttprogram	4 289	18 731*	2 226 } 17 667
grunnløyving	14 441		
Oppdragsinntekter		31 418	29 863
Publikasjonsinntekter		520	850
Andre inntekter		724	655
Sum inntekter		51 392	49 035
Kostnader			
Personalkostnader		32 859**	31 192
Varer og tenester		18 787	16 451
Sum utgifter		51 646	47 644
Netto resultat		-254	1 391****
Ekstraordinær avsetjing		-1 100	
Nettoresultat etter ekstraordinær avsetjing		-1 354***	

*Basisløyvinga var på 18,837 millionar kroner. 1,173 millionar kroner vart ikkje nytta i 1999 av di det tok noko tid å starte opp SIP-ane. Samla sum til disposisjon for NOVA i 2000 på basisløyvinga var såleis 20,010 millionar kroner. 18,731 millionar kroner er nytta i 2000. 1,279 millionar kroner er førte over til 2001.

**1,691 millionar kroner av dette er pensjonsinnskott.

***Det negative resultatet for 2000 heng først og fremst saman med at styret hausten 2000 vedtok å gje forskingsleiarane studietermin når dei er ferdige med forskingsleiarperioden sin. 1,1 millionar kroner av eigenkapitalen er disponerte for å dekkje dei opptente rettane deira frå 1998–2000.

****Årsresultatet for 1999 speglar einiskilde opprettingar av tidlegare periodiseringar – og at stillinga som direktør stod ledig frå slutten av juni

BALANSE 31. DESEMBER 2000 (1000 kr)

EIGEDELAR	2000	1999
Driftsmidler	155	105
Kundefordringar	6 822	6 630
Fordringar tilsette	88	83
Andre kortsiktige fordringar	108	39
Sum kortsiktige fordringar	7 018	6 752
Likvidar	11 756	17 698
Sum omløpsmidlar	18 774	24 450
Sum eigedelar	18 929	24 555

EIGENKAPITAL OG GJELD	2000	1999
Eigenkapital ved byrjinga av rekneskapsåret	3 906	2 515
Underskot 2000 (overskot 1999)	-1 354	1 391
Sum eigenkapital	2 552	3 906
Avsett for studietermin forskingsleiarar	1 100	
Sum langsiktig gjeld	1 100	
Gjeld til prosjekt ved NOVA	6 892	9 591
Leverandørgjeld	2 841	472
Skuldig feriepengar	2 680	2 355
Arbeidsgjevaravgift og pensjonsinnskott	1 442	546
Skattefuten i Oppland	-	7 682
Forskots- og pensjonstrekk	1 399	-
Anna kortsiktig gjeld	22	2
Sum kortsiktig gjeld	15 277	20 648
Sum eigenkapital og gjeld	18 929	24 555

INNTEKTSSTRUKTUR FOR NOVAs SAMLA VERKSEMD (1000 KR)

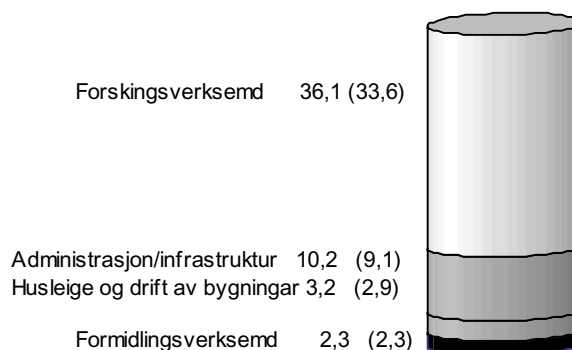
Inntektskilder	2000		1999	
	1000 kr	%	1000 kr	%
i) KUF basisløyving*	18 731	36	17 667	36
Strategiske instituttprogram	4 289	8	2 227	5
Grunnløyving	14 441	28	15 441	31
ii) Oppdragsprosjekt totalt	31 418	61	29 863	61
Noregs forskingsråd	14 887	29	13 020	27
Sosial- og helsedepartementet	6 643	13	5 360	11
Barne- og familiedepartementet	1 466	3	1 635	3
Andre departement	630	1	706	1
Andre statlege oppdragsgjevarar	1 123	2	862	2
Kommunar/fylkeskommunar	1 309	3	898	2
Private organisasjonar	3 074	6	3 715	8
Utanlandske oppdragsgjevarar	1 846	4	3 384	7
Kurs og andre inntekter	440	1	281	1
iii) Andre driftsinntekter og refusjonar	1 244**	3	1 505**	3
SUM	51 392	100	49 035	100

*Den opphavlege basisløyvinga frå KUF for 2000 var på 18,837 millionar kroner. Det vart nytta 18,731 millionar kroner av denne løyvinga til SIP-ar og grunnløyving. Det vert overført om lag same sum til 2001 som for 1999 til 2000.

**Medrekna refusjon frå Institutt for samfunnsforskning for fellestenestene.

NOVAs SAMLA VERKSEMD (MILL. KR)

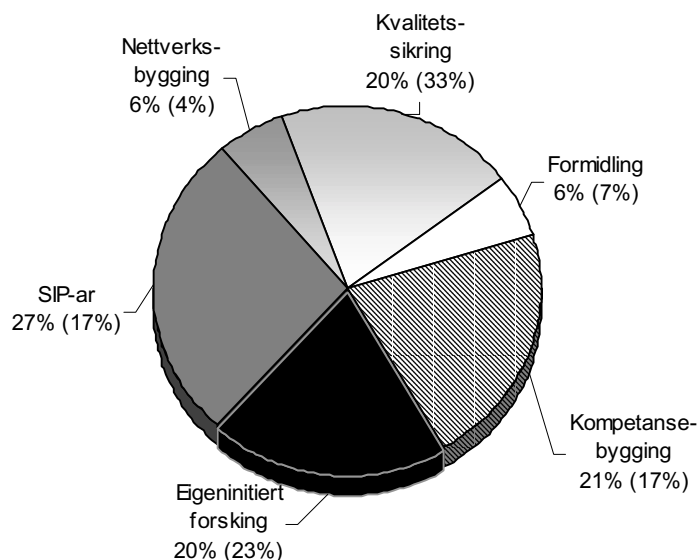
Den samla verksemda er delt på forskning, administrasjon/infrastruktur og formidling. Formidlingsverksemd inneheld stort sett berre utgifter til NOVAs formidling slik den ligg føre som publikasjonar, arrangement og anna marknadsføring. Tala i parentes gjeld 1999. Den ekstraordinære avsetjinga er ikkje med i figuren.

BASISLØYVING

(fordeling på ulike område)

Fordeling av basisløyvinga skjer i samsvar med dei statlege retningslinjene for finansiering av forskingsinstitutt. NOVA sin del av den tidlegare ISAF-løyvinga – som no er innlemma i basisløyvinga til NOVA – er fordelt relativt på dei ulike områda. Tala i parentes gjeld 1999. Den ekstraordinære avsetjinga er ikkje med i figuren.

Forsking og utviklingsarbeid

Forskingsområde

NOVA har et breitt nedslagsfelt og famnar gjennom sitt forskings- og utviklingsarbeid (FoU) heile livet – frå prosjekt kring barn og ungdoms oppvekstkår, via levekårstilhøve i åra som følgjer, til ulike studiar om aldring og eldre. Føremålet er å auke kunnskapen om sosiale tilhøve og endringsprosessar. Søkjeljoset vert retta mot problemstillingar om livsløp og utvikling, levekår og livskvalitet, og velferdssamfunnet sine tiltak og tenester.

Instituttet har eit særleg ansvar for å

- utføre forsking om sosiale problem, offentlege tenester og overføringsordningar
- utføre og vidareutvikle forsking om familie, barn og unge og deira oppvekstkår
- utføre og vidareutvikle forsking, forsøks- og utviklingsarbeid knytt til utsette grupper, med særleg vekt på barnevernet sine tema, målgrupper og organisering
- utføre og vidareutvikle gerontologisk forsking og forsøksverksemd, under dette også gerontologien som tverrfagleg vitenskap

Organisering

NOVAs forskings- og utviklingsarbeid er organisert gjennom seks forskingsgrupper:

- Gruppe for forsking og utviklingsarbeid innan barne- og ungdomsvernet
- Gruppe for ungdomsforsking
- Gruppe for forsking om offentlig politikk og levekår
- Gruppe for forsking om velferd, livskvalitet og helse
- Gruppe for trygde- og sosialhjelpsforsking
- Gruppe for aldersforsking

(for nærare presentasjon av gruppene, sjå side 9)

Strategiske instituttprogram

I januar 1999 vart følgjande tre strategiske instituttprogram (SIP-ar) skipa ved instituttet:

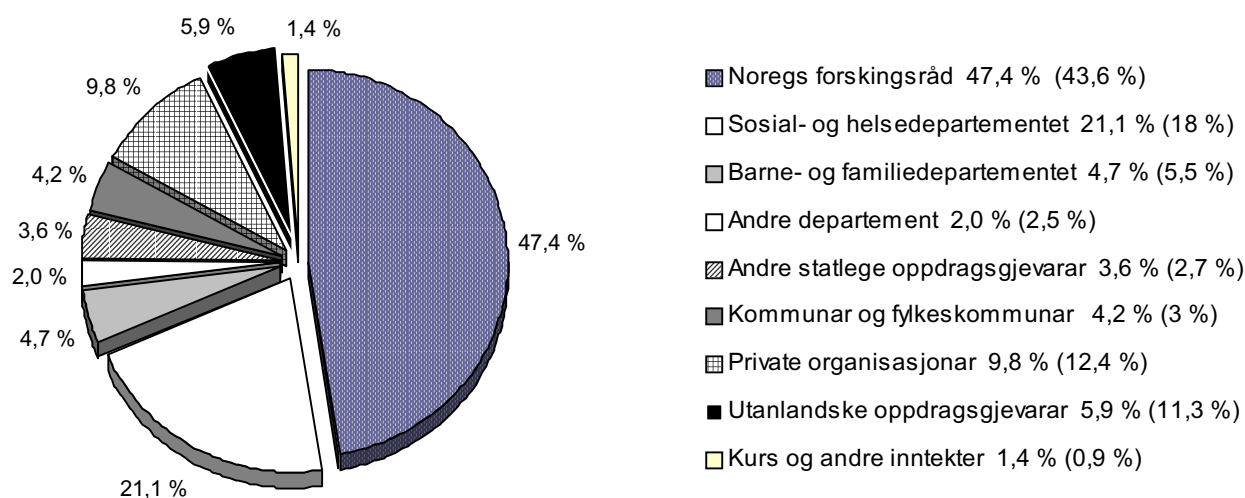
- «Velferdstjenester i endring»
- «Forsørgingskilder i et livsløps- og generasjonsperspektiv»
- «På terskelen til et flerkulturelt samfunn»

(sjå elles status for dei strategiske instituttprogramma, side 31)

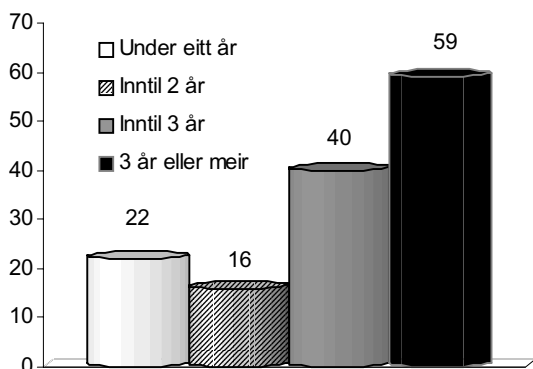
FoU-fakta

FIGUR 1 EKSTERNE INNTEKTSKJELDER

Figuren ovanfor viser fordelinga av NOVAs eksterne inntektskjelder; 1999-tala i parentes. Brorparten av NOVAs FoU-verksemd skjer med finansiering frå Noregs forskingsråd, eller i form av oppdragsverksemd – dei fleste frå offentlege einingar. Instituttet set også i gang prosjekt etter eige initiativ eller i samarbeid med andre forskingsmiljø

FIGUR 2 PROSJEKT OG LENGD

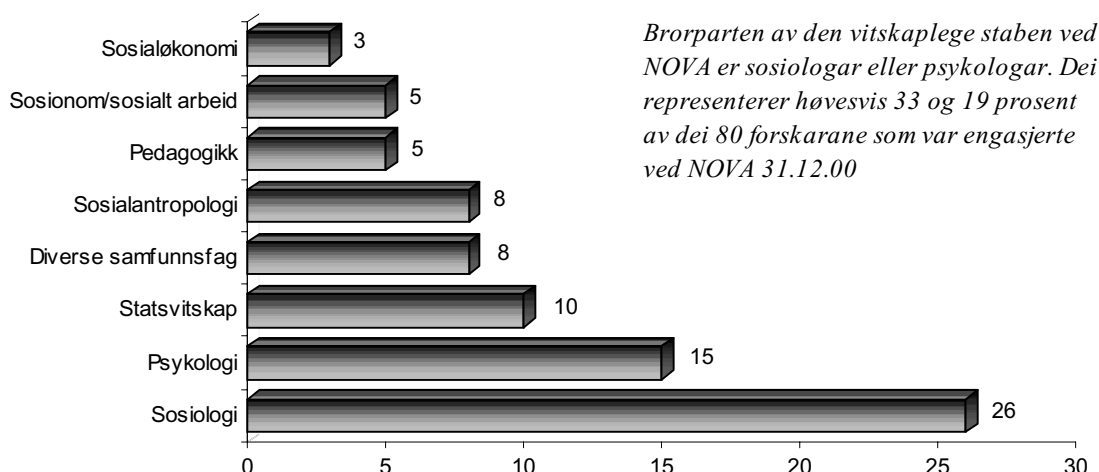
Figuren syner internt og eksternt finansierte prosjekt. Oversikta er laga med utgangspunkt i oppstart- og sluttdato for prosjekta, og speglar difor ikkje den faktiske tida som har vore nytta til prosjektarbeidet

FoU-PROSJEKT I 2000 ETTER EMNEOMRÅDE

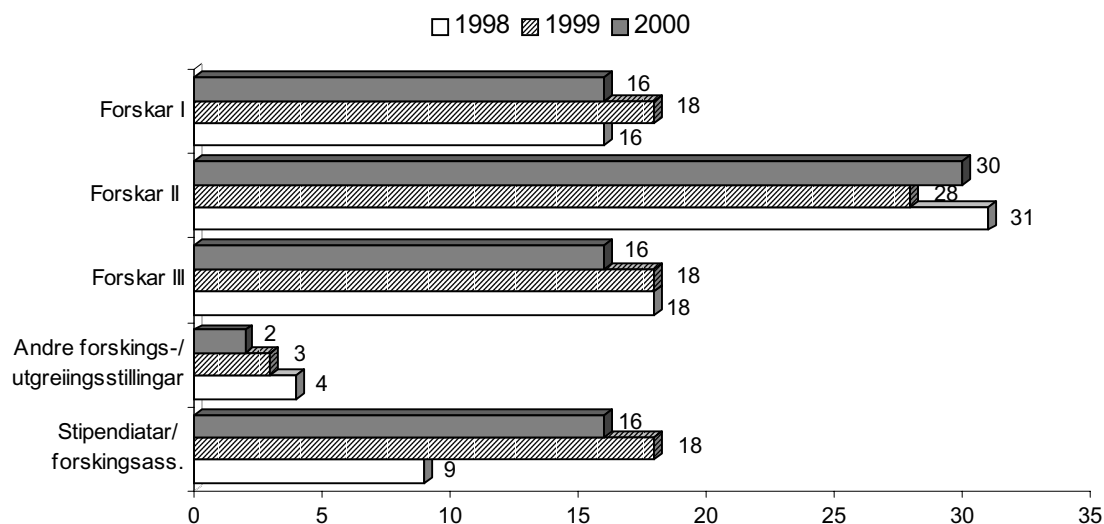
Temaområde	Avslutta 2000	Vidareførast i 2001	I alt 2000	Herav nye i 2000
Barne- og ungdomsvern	14	17	31	5
Eldre og aldring	10	11	21	4
Offentleg politikk og levekår	5	7	12	3
Trygde- og sosialhjelp	8	16	24	7
Ungdom	12	21	33	16
Velferd, livskvalitet og helse	9	9	18	3
I alt	58	81	139	38

Det var i alt 139 prosjekt under arbeid i 2000

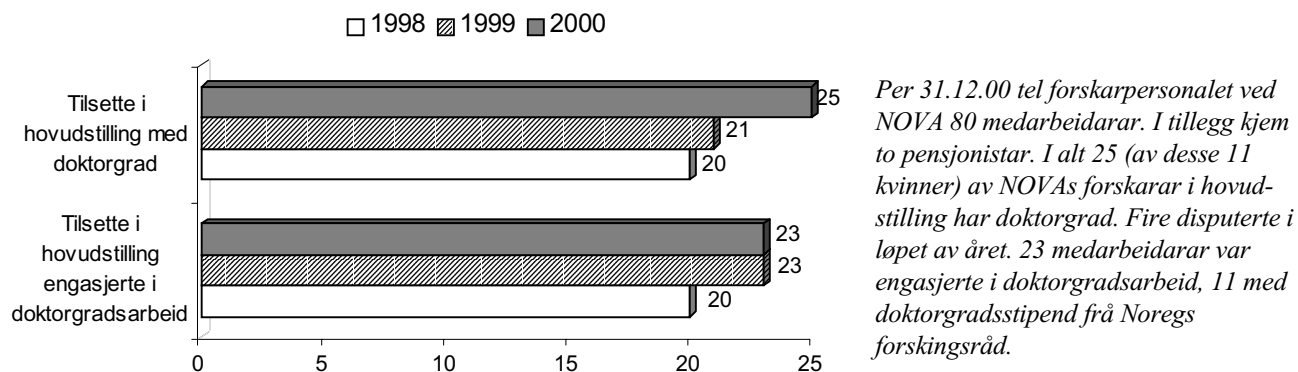
FIGUR 3 FORSKARPERSONALET ETTER UTDANNING (TAL)

FIGUR 4 FORSKARPERSONALET FORDELT PÅ KOMPETANSE (TAL)

FIGUR 5 FORSKARPERSONALET FORDELT PÅ DOKTORGRAD (TAL)

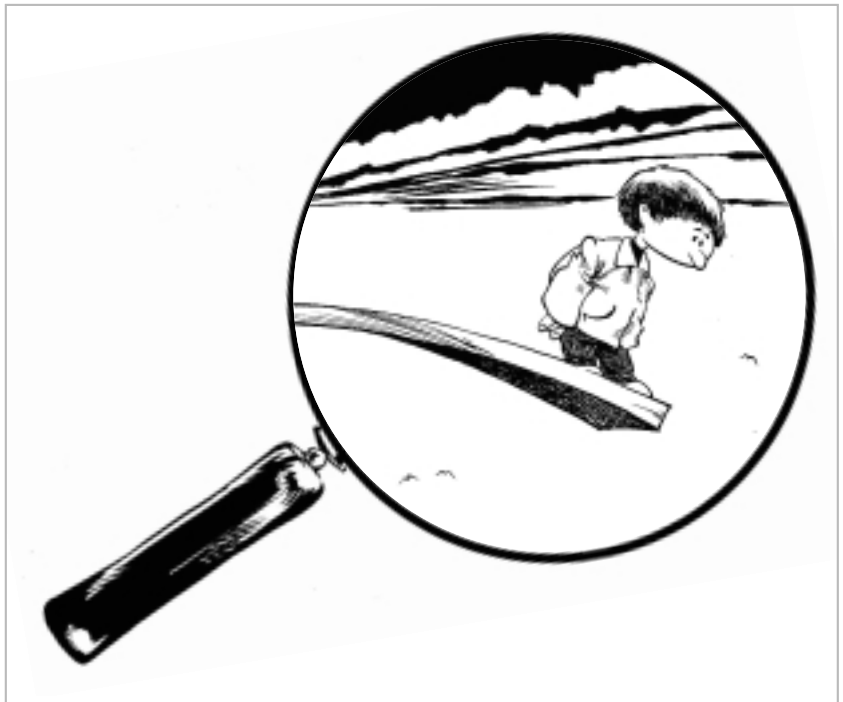

Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innan barne- og ungdomsvernet

Barn som har vore utsette for omsorgssvikt og ungdomsgrupper med problemåtferd er nesten uttømmelege tema. Sjølv om dei fleste barn i Noreg har relativt trygge og gode oppvekstkår, er det nokon som ikkje har det. Forståinga av barns omsorgsbehov og av problemåtferd endrar seg med samfunnsutviklinga. Det trengst ei stadig utvikling av kunnskapsgrunnlaget for å kunne førebyggje problemutvikling og for å kunne leggje til rette høvelege tiltak. For å forstå den situasjonen som barn er i når dei har opplevd omsorgssvikt, er det òg viktig å rette søkjeljoset mot oppvekstkåra til alle barn, og mot dei krav og vilkår som foreldre møter i dag.

Gruppa har i 2000 arbeidd med 31 prosjekt. Prosjekta spenner frå dei lovregulerte kjerneoppgåvene som barnevernet har i tilknytning til mis-handling, omsorgssvikt og åtferdsvanskar, og til ei utvida forståing av den rolle og funksjon som barnevernet har i samfunnet i dag, medrekna kunnskap om dagleglivet til «vanlege» barn. Arbeidet med å få i gang eit strategisk instituttprogram om barns oppvekstkår, og eit større prosjekt om barns levekår, vil slik vere med å styrkje forskinga om dei mest utsette barna.

Den faglege profilen i gruppa spenner frå grunnforskning til utviklingsretta prosjekt i samhandling med barnevernfeltet. Gruppa har eit utstrekt samarbeid med andre forskingsmiljø innan barnevern, både nasjonalt – med dei regionale utviklingssentra til dømes – og internasjonalt. Dei som er med i gruppa har fagleg bakgrunn i psykologi, pedagogikk, sosiologi, sosialantropologi, rettssosiologi og sosionomutdanning. Ein forskar frå gruppa for ungdomsforskning har vore prosjektmedarbeidar på eit prosjekt i gruppa.

MEDARBEIDARAR

Sturla Falck – forskar II / forskingsleiar

Agnes Andenæs – forskar II

Elisabeth Backe-Hansen – forskar II

Bente Brostrøm – prosjektleiar

Anne Kristin Bø – prosjektadministrator (til 15.01.)

Kikkan Ustvedt Christiansen – forskar II

Jona Hafdis Einarsson –prosjektleiar (til 31.08.)

Turid Vogt Grinde – forskar II / pensjonist

Nicole Hennem – forskar III / dr.gradsstipendiat

Kari Killén – forskar I

Trine Klette – prosjektmedarbeidar

Katrin Koch – psykolog (på kontraktbasis)

Ingela Kolfjord – forskar II (til 31.08.)

Svein Mossige – forskar II

Thomas Nordahl – forskar II

Karen Sofie Pettersen – dr.gradsstipendiat (kontorplass)

Mona Sandbæk – forskar II

Kåre Skollerud – forskingsassistent

Mari-Anne Sørli – forskar III (permisjon til 31.12.02.)

Greta Undersrud – utviklingskonsulent (på kontraktbasis)

Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innan barne- og ungdomsvernet

PROSJEKT

Tittel: Barns utvikling og levekår i et ressursorientert og helhetlig perspektiv
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1996–2002
Prosjektleder: Elisabeth Backe-Hansen
Medarbeidarar: Anne Kristin Bø

Tittel: Ungdom som viser alvorlige atferdsvansker – grunnlag, vurderinger og tiltak
Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA
Prosjektperiode: 1997–2001
Prosjektleder: Sturla Falck

Tittel: Fylkesnemndsprosjektet
Finansiering: Barne- og familiedepartementet, Wøyenstiftelsen og NOVA
Prosjektperiode: 1996–2000
Prosjektleder: Turid Vogt Grinde
Medarbeidarar: Sturla Falck

Tittel: Tvangsanbringelser i Norden
Finansiering: Nordisk Ministerråd og Barne- og familiedepartementet
Prosjektperiode: 1997–2000
Prosjektlederar: Hovudprosjektet: Anne-Dorthe Hestbæk, Socialforskningsinstituttet, København. Det norske bidraget: Turid Vogt Grinde

Tittel: Kartlegging av tilbud og utvikling av tiltakskjeder for forebyggende arbeid
Finansiering: Fylkesmannen i Buskerud og Wøyenstiftelsen
Prosjektperiode: 1998–2000
Prosjektleder: Bente S. Brostrøm

Tittel: En studie av foreldre–barnsamspill og tilknytning
Finansiering: BVU/NOVA og Rådet for psykisk helse
Prosjektperiode: 1993–2001
Prosjektleder: Kari Killén
Medarbeidarar: Trine Klette, Bodil Erdal, Gerd Engebriksen, Kaja Bredland og Espen Arnevik

Tittel: Barnevernet sett med foreldrenes øyne
Finansiering: Diakonhjemmets Høgskolesenter, Wøyenstiftelsen og NOVA
Prosjektperiode: 1997–2000
Prosjektleder: Kaja Bredland

Tittel: Evaluering og metodeutvikling av forebyggende tiltak i Bærum
Finansiering: Bærum kommune
Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Kari Killén
Medarbeidarar: Bodil Erdal

Tittel: Kompetanseøking – tverrfaglig samarbeid med utgangspunkt i helsestasjonen
Finansiering: Oppedgård kommune
Prosjektperiode: 1998–2000
Prosjektleder: Kari Killén
Medarbeidarar: Siri Svendsen

Tittel: Barn som blir plassert utenfor hjemmet – risiko og utvikling
Finansiering: Noregs forskingsråd, Barne- og familiedepartementet og NOVA

Prosjektperiode: 1998–2001
Prosjektleder: Agnes Andenæs
Medarbeidarar: Kåre Skollerud, Øivind Christiansen, Sten-Erik Clausen, Karen Havnen, Bente Moldestad, Toril Havik, Jan-Erik Kallerud, medarbeidarar frå det fylkeskommunale barnevernet i alle fylke

Tittel: Konfliktfylte relasjonar – etter vedtak i fylkesnemnda
Finansiering: Wøyenstiftelsen
Prosjektperiode: 1998–2001
Prosjektleder: Kikkan Ustvedt Christiansen

Tittel: Koordinering av utviklingsarbeidet ved barnevernforskningen
Finansiering: Wøyenstiftelsen
Prosjektperiode: 1998–2001
Prosjektleder: Kikkan Ustvedt Christiansen

Tittel: Bruk av familieråd som metode i barnevernets beslutningsprosess
Finansiering: Wøyenstiftelsen og Barne- og familiedepartementet
Prosjektperiode: 1998–2001
Prosjektlederar: Jona Hafdis Einarsson / Kikkan Ustvedt Christiansen
Medarbeidarar: Greta Undersrud

Tittel: Ungdoms holdninger til seksualitet og seksuelle overgrep
Finansiering: Barne- og familiedepartementet, NOVA
Prosjektperiode: 1997–2000
Prosjektleder: Svein Mossige
Medarbeidarar: Britt Slagsvold og Kristinn Hegna

Tittel: En studie av foreldres og ungdommers erfaringer med foreldreskapet – atferdsvanskelig og annen ungdom
Finansiering: Noregs forskingsråd,

NOVA

Prosjektperiode: 1998–2001
Hovudrettleiar: Jan Brøgger, Sosialantropologisk institutt, Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet
Birettleder: Rannveig Dahle
Stipendiat: Nicole Hennum

Tittel: Personer som begår seksuelle overgrep mot barn – kunnskapsstatus / konferanse
Finansiering: Nordisk Ministerråd
Prosjektperiode: 1999–2000
Prosjektleder: Svein Mossige
Medarbeidarar: Trine Klette

Tittel: Evaluering av informasjonsprosjekt om samarbeid hjem og skole
Finansiering: Kyrkje-, utdannings- og forskningsdepartementet, FUG (Foreldreutvalget for grunnskulen)
Prosjektperiode: 1999–2002
Prosjektleder: Thomas Nordahl

Tittel: Marginalisering og mistilpassing i skolen
Finansiering: NOVA
Prosjektperiode: 1999–2000
Prosjektleder: Thomas Nordahl

Tittel: Familiesaker som fremmes for domstolene – bruk av sakkyndig
Finansiering: Barne- og familiedepartementet
Prosjektperiode: 1999–2000
Prosjektleder: Katrin Koch
Rettleiar: Turid Vogt Grinde

Tittel: Dokumentasjon av intervjuerfaringer
Finansiering: Barne- og familiedepartementet
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Agnes Andenæs
Medarbeidarar: Aase Bø-Rygh og Kari Baardseth

Tittel: Forskningsleder med ansvar for barnevern, Velferdsprogrammet
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 2000–2003
Prosjektleder: Elisabeth Backe-Hansen

Tittel: Terskelen for barneverntiltak og beslutningsprosessen ved bruk av tvang – norsk og nordisk perspektiv
Finansiering: Noregs forskingsråd og Nordisk Ministerråd
Prosjektperiode: 2000–2002
Prosjektleder: Turid Vogt Grinde
Medarbeidarar: Sturla Falck og Vigdis Bunkholdt

Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innan barne- og ungdomsvernet

Tittel: Foreldre i skolen

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 2000–2003

Prosjektleder: Thomas Nordahl

Tittel: Alvorlige atferdsproblemer i skolen – en forskningsbasert kunnskapsstatus

Finansiering: Noregs forskingsråd, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo og NOVA

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Terje Ogden

Prosjektansvarlig: Mari-Anne Sørli

Tittel: Atferdsproblematikk i skolen

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Mari-Anne Sørli

Tittel: Familier og barn i krise ved bekymring for seksuelle overgrep

Finansiering: Noregs forskingsråd,

Barne- og familiedepartementet, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo og NOVA (strategisk instituttprosjekt)

Prosjektperiode: 1997–2000

Prosjektleder: Odd Arne Tjersland, Psykologisk institutt

Medarbeidarar: Svein Mossige, NOVA, Tine Jensen, Wenke Gulbrandsen og Sissel Reichelt, Psykologisk institutt

Tittel: Seksuelle overgrep mot barn

Finansiering: NOVA (strategisk prosjekt)

Prosjektperiode: 1997–2000

Prosjektleder: Svein Mossige

Tittel: The social definition of sexual violence

Finansiering: NOVA (strategisk prosjekt)

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Svein Mossige

Prosjektleder for hovudprosjekt: Laura Terragni

Tittel: 13-åringers sosiale kompetanse og samarbeidet mellom heim og skole

Finansiering: Noregs forskingsråd (studentstipend)

Prosjektperiode: 2000–2001

Hovudrettleiar: Roald Nygård, Pedagogisk forskingsinstitutt, Universitetet i Oslo

Birettleder: Elisabeth Backe-Hansen

Hovudfagsstudent: Anne Kristin Bø

Tittel: Koordinering av de fire kompetanse- og utviklingssentrene i barnevern

Finansiering: Barne- og familiedepartementet og NOVA

Prosjektperiode: 1994–

Prosjektleder: Sturla Falck

PROSJEKT UNDER SIP

«Velferdstjenester i endring»

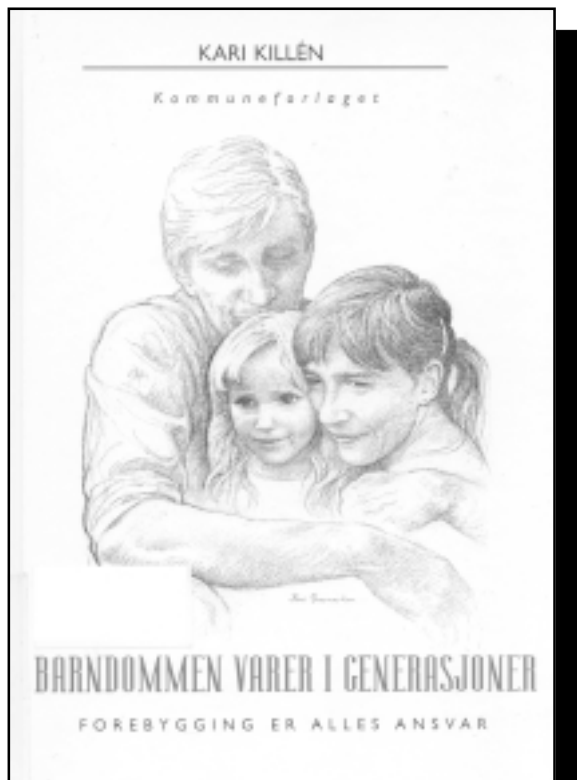
Tittel: Barn som klienter

Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA (SIP-midlar) og BVU-fondet/Wøyenstiftelsen

Prosjektperiode: 1997–2000

Prosjektleder: Mona Sandbæk

Barndomen varar ikkje berre livet ut. Han varar i generasjonar

Kari Killén

Referanse:

Barndommen varer i generasjoner
Forebygging er alles ansvar
Kari Killén, Oslo: Kommuneforlaget
ISBN 82-4460647-9

Kari Killén understrekar kor viktig det er med førebygging av psykososiale problem hos barn i boka *Barndommen varer i generasjoner*. Forebygging er alles ansvar. Foreldre må få hjelp før dei kjem til kort, og både foreldre og barn må få tidleg hjelp til å arbeide med smertefulle opplevingar. Barn som ikkje får hjelp vil føre problema vidare til sine eigne barn. Boka handlar om å førebyggje omsorgssvikt og psykiske lidningar i neste generasjon.

Basert på dagens kunnskap reknar ein at mellom ti og tju prosent av barnebefolkninga har psykiske plager som har innverknad på den daglege funksjonen deira, og at mellom fire og sju prosent av desse barna treng behandling. Det er ikkje slik at dei som har vore utsette for fysiske overgrep uunngåeleg vil utsetje sine eigne barn for overgrep, men haldningar og problem som ikkje er gjennomarbeidde vert på ein eller annan måte ført vidare.

Boka dokumenterer at barndomen varar i generasjonar; ho viser differensierte måtar å førebyggje på og gjev eit teoretisk grunnlag for det ansvaret vi alle har for å førebyggje. For å kunne førebyggje utviklinga av vanskelege forhold mellom omsorgsgjevar og barn, omsorgssvikt og psykiske problem, må vi ha kunnskap om dei prosessane som er gode, og som førar til «god nok» omsorg og psykisk helse. Vi må også ha kunnskap om dei prosessane som hindrar utviklinga av «god nok» omsorg, slik at vi kan modifisere dei. Her står sjølvstøtt forholdet mellom foreldre og barn sentralt, men det er også viktig å hugse at det ikkje berre er foreldre som er omsorgspersonar. Personalet i barnehagen, småskulen, i skulefritidsordninga og i andre institusjonar foreldre og barn inngår i, har omfattande omsorgsfunksjonar overfor barna. Det er vesentleg at vi prøver å skape samanhengar mellom omsorg heime og i dei institusjonane utanfor heimen der barn oppheld seg mykje, understrekar Killén.

Vi treng ei auka investering i førebyggjande arbeid, noko som forutset kompetanseheving både i første- og andrelinetenestene, i tillegg til eit nærare samarbeid mellom dei. Det er sannsynleg at vi ved å hjelpe barn til å arbeide med sine traume, krisar og omsorgssvikt i den aktuelle situasjonen ikkje berre reduserer påkjenninga for barnet, men også aukar sjansane for eit betre vaksent liv. Dermed førebyggjer ein òg noko av lidningane til neste generasjon. Sidan barna representerer framtidens samfunn, er det påfallande at dette hittil ikkje har kome sterkare fram på den politiske saklista.

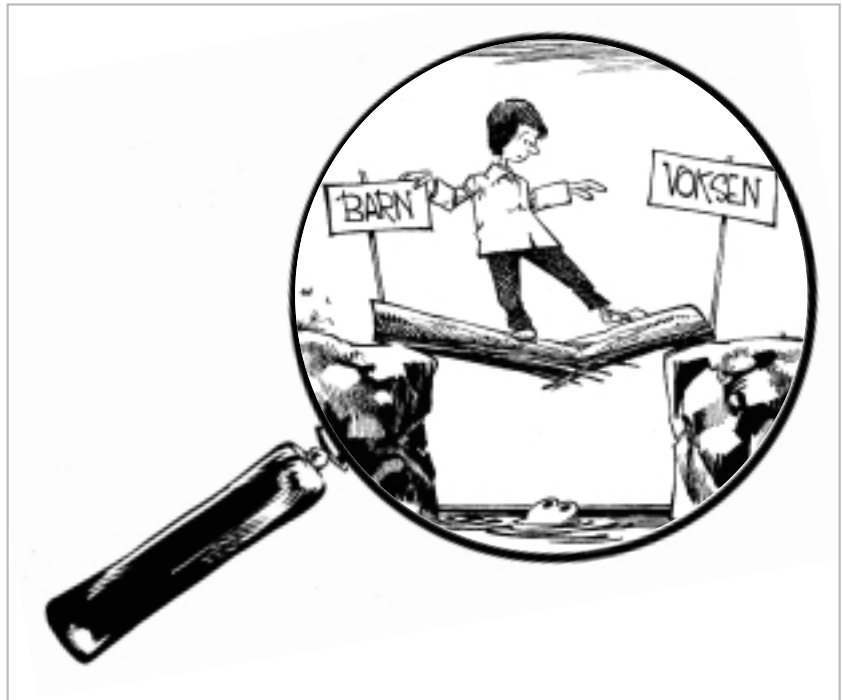
Gruppe for ungdomsforskning

Gruppe for ungdomsforskning har som ambisjon å vere det sentrale miljøet for forskning på ungdom i Noreg. Gruppa dekkjer eit breitt spekter av tema, men forskning på rusmiddelbruk, vold og anna problemåtfærd utgjer likevel nokre tyngdepunkt. Fleire forskarar arbeider med ungdoms seksualitet, og gruppa har i aukande grad retta søkjeljoset mot etnisitet og fleirkulturelle emne. Vidare finst det prosjekt om skule, musikk, kreativitet, friluftsliv, idrett og organisasjonsliv. Eit gammalt satsingsområde – som vil styrkjast ytterlegare i åra som kjem – er natur og miljø.

Gruppa nyttar både kvalitative og kvantitative metodar. Det har dessutan vore tradisjon for longitudinell metodikk, og i 2000 vart den tredje oppfølginga av det opphavlege «Ung i Norge»-prosjektet – med første datainnsamling i 1992 – gjennomført med godt utfall. Gruppa driv dessutan ei rekkje lokale ungdomsundersøkingar gjennom det såkalla UNGdata-konseptet. Eit nytt prosjekt vil rette merksemda mot ungdoms medverknad og makt. Det skal vidare gjennomførast ei ny stor ungdomsundersøking med eit nasjonalt representativt utval etter mal av «Ung i Norge»-prosjektet. På denne måten vil ein samle inn basal kunnskap om ei rekkje aspekt ved til dømes ungdoms levekår, kultur og mentale helse.

Gruppa tok i 2000 initiativet til å etablere eit nytt tidsskrift for ungdomsforskning. Tidsskriftet har eit nasjonalt siktemål og skal formidle oppdatert ungdomsforskning til forskarar, praktistar og byråkratar innan ungdomsfeltet.

Gruppa er tverrfagleg med vekt på sosiologi, antropologi og psykologi. Åtte av forskarane arbeider med doktorgradsprosjekt, og ein disputerte i 2000 for dr.polit.-grada ved Universitetet i Oslo. Det er òg knytt fleire hovudfagsstuderantar til gruppa.

MEDARBEIDARAR

Arild Hovland – forskar II / forskingsleiar (permisjon frå 01.08.)

Ann-Helen Bay – fungerande forskingsleiar frå 01.08.

Anders Bakken – forskar III / dr.gradsstipendiat

Øivind Fuglerud – forskar II (frå 16.08.)

Kristinn Hegna – forskar III

Hanne Cecilie Hougen – prosjektmedarbeidar (til 20.05.)

Olve Krange – forskar III / dr.gradsstipendiat

Jon Lauglo – forskar I (20 % bistilling – permisjon til 01.08.02.) / professor ved NTNU

Geir H. Moshuus – forskar III / dr.gradsstipendiat

Hilde Pape – forskar II (permisjon til 17.09.01.)

Willy Pedersen – forskar I

Annick Prieur – forskar II (til 15.03.)

Marie Louise Seeberg – dr.gradsstipendiat (permisjon til 02.07.01.)

Ketil Skogen – forskar II

Elisabet E. Storvoll – forskar III / dr.gradsstipendiat (permisjon til 06.03.)

Åse Strandbu – forskar III (permisjon til 16.02.01.)

Leila Torgersen – forskar III

Viggo Vestel – forskar III / dr.gradsstipendiat

Lars Wichstrøm – forskar I (20 % bistilling) / professor ved NTNU

Guro Ødegård – prosjektmedarbeidar

Tormod Øia – forskar II (permisjon frå 13.10.)

Gruppe for ungdomsforskning

PROSJEKT

Tittel: Skoleprestasjoner og holdninger til skole og utdanning hos innvandrerungdom i Oslo
Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA

Prosjektperiode: 1997–2002
Hovudrettleiar: Marianne Nordli Hansen, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo
Birettleiarar: Trond Petersen, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo, og Tormod Øia
Stipendiat: Anders Bakken

Tittel: Ungdomskriminalitet i Norge
Finansiering: Politihøgskulen og Justisdepartementet
Prosjektperiode: 1996–2002
Prosjektleder: Hilde Pape

Tittel: Marginalitet, etnisitet og rus
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1986–2000
Prosjektleder: Willy Pedersen
Medarbeidarar: Anders Skrondal og Hanne Cecilie Hougen

Tittel: Unge innvandrere, integrasjon, isolasjon og marginalisering
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1995–2000
Prosjektleder: Annick Prieur
Medarbeidar: Viggo Vestel

Tittel: Kjønnforskjeller i antisosial atferd blant ungdom
Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA

Prosjektperiode: 1997–2002
Rettleiarar: Lars Wichstrøm, Psykologisk institutt, Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet, og Hanne Haavind, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo
Stipendiat: Elisabet E. Storvoll

Tittel: Storbyungdom og natur
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1997–2000
Prosjektleder: Ketil Skogen
Medarbeidar: Åse Strandbu

Tittel: Ungdom og marginalitet, maskulinitet og klasse
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1996–2002
Rettleiar: Willy Pedersen
Stipendiat: Olve Krange

Tittel: Ungdata – kommunale ungdomsundersøkelser
Finansiering: NOVA (strategisk prosjekt) og diverse kommunar
Prosjektperiode: 1997–
Prosjektleder: Guro Ødegård

a) *Ung i Notodden kommune*
Finansiering: Notodden kommune
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Tormod Øia
Medarbeidar: Hanne Cecilie Hougen

b) *Ung i Frogn kommune*
Finansiering: Frogn kommune
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Tormod Øia
Medarbeidar: Mira Sletten

c) *Ungdomsundersøkelse i Fredrikstad*
Finansiering: Barne- og familiedepartementet og Fredrikstad kommune
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Tormod Øia
Medarbeidar: Guro Ødegård

d) *Ungdomsundersøkelse i Notodden kommune – tilleggsrapport*
Finansiering: Notodden kommune
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Kristinn Hegna
Medarbeidar: Mira Aaboen Sletten

Tittel: Ung i Norge: Annen oppfølging
Finansiering: Noregs forskingsråd, Stiftelsen Helse og rehabilitering / Rådet for psykisk helse, Noregs Idrettsforbund, Noregs olympiske komité og NOVA (strategisk prosjekt)
Prosjektperiode: 1991–2004
Prosjektlederar: Lars Wichstrøm og Willy Pedersen
Medarbeidarar: Hanne Cecilie Hougen, Anne Therese Wengshoel, Vibeke Stang Lingås, Stig Anders Mastad

Tittel: Atferdsproblemer, vold, rus
Finansiering: Stiftelsen Helse og rehabilitering / Rådet for psykisk helse
Prosjektperiode: 1998–2000
Prosjektleder: Willy Pedersen

Tittel: Populærkultur, relasjonsdannelse og hybridisering blant ungdom i en flerkulturell drabantby i Oslo øst
Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA
Prosjektperiode: 1998–2001

Rettleiar: Ingrid Rudie, Institutt og museum for antropologi, Univ. i Oslo
Stipendiat: Viggo Vestel

Tittel: Doping, rus og vold
Finansiering: Noregs idrettsforbund og Noregs olympiske komité
Prosjektperiode: 1999–2001
Prosjektleder: Willy Pedersen
Medarbeidar: Lars Wichstrøm

Tittel: Mental helse blant innvandrerungdom
Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA
Prosjektperiode: 1998–2001
Rettleiar: Lars Wichstrøm
Stipendiat: Leila Torgersen

Tittel: Tidsskrift for ungdomsforskning
Finansiering: NOVA
Prosjektperiode: 2000–
Prosjektleder: Anders Bakken
Medarbeidarar: Lars Grue, Nicole Hennum, Olve Krange og Tormod Øia

Tittel: Parasuicid blant unge homofile
Finansiering: Rådet for psykisk helse
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Kristinn Hegna

Tittel: Sosiokulturelle ulikheter i ungdoms natursyn – en kvalitativ lokalsamfunnsstudie
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1998–2000
Prosjektleder: Ketil Skogen

Tittel: Nytter det? Konferanse om forebygging av bruk av rusmidler
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 1999–2000
Prosjektlederar: Willy Pedersen og O. Jøsendal
Medarbeidar: Guro Ødegård

Tittel: Konfliktlinjer i utmarka
Finansiering: Noregs forskingsråd, Direktoratet for naturforvaltning og Glommen skogeierforening
Prosjektperiode: 2000–2003
Prosjektleder: Ketil Skogen
Medarbeidar: Olve Krange

Tittel: Tre studier av androgene anabole steroider blant unge i Norge
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 2000–2002
Prosjektleder: Willy Pedersen og Lars Wichstrøm

Tittel: Det skal ikke stå på viljen: En studie av utdanningsplaner og yrkesønsker blant ungdom med innvandrerbakgrunn. Rapport basert på hovudoppgåve i sosiologi
Finansiering: NOVA
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Tormod Øia
Medarbeider: Mira Aaboen Sletten

Tittel: Veiledningshefte til prosjektet «Ungdom forskar» – Forskingsdagene 2000
Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Guro Ødegård

Tittel: Forebyggingsstrategier – modeller for evaluering
Finansiering: Sosial- og helsedepartementet, ved Norsk Forebyggingsforum
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Tormod Øia

Tittel: Innvandrerungdom og rusmiddelbruk
Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA

Prosjektperiode: 1997–2002
Hovudrettleiar: Unni Wikan, Institutt og museum for antropologi, Universitetet i Oslo
Bivrettleiarar: Willy Pedersen og Tormod Øia
Stipendiat: Geir H. Moshuus

Tittel: Ungdom og idrett i et flerkulturelt samfunn
Finansiering: Noregs forskingsråd
Prosjektperiode: 2000–2003
Hovudrettleiar: Karin Widerberg, Institutt for sosiologi, Universitetet i Oslo
Bivrettleiar: Jan Ove Tangen, Høgskulen i Telemark
Stipendiat: Åse Strandbu

PROSJEKT UNDER SIP

«På terskelen til et flerkulturelt samfunn»

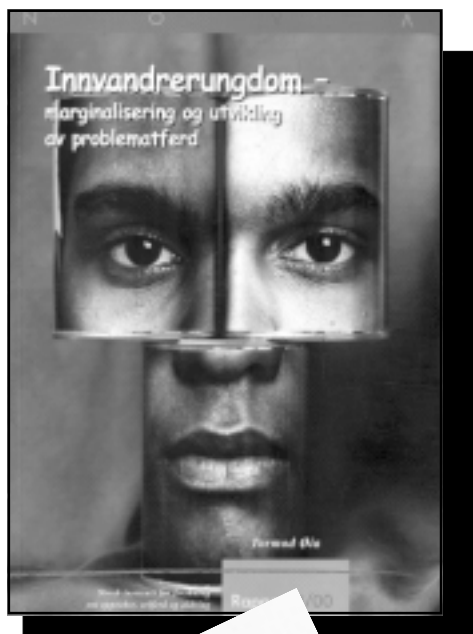
Tittel: Likhet og multikulturalisme
Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA (SIP-midler)
Prosjektperiode: 1998–2002
Rettleiar: Anh Nga Longva, Institutt for sosialantropologi, Universitetet i Bergen
Stipendiat: Marie Louise Seeberg

Tittel: Innvandringskontroll og familiedynamikk
Finansiering: NOVA (SIP-midler)
Prosjektperiode: 2000–2005
Prosjektleder: Øivind Fuglerud

Tittel: Innvandrerungdom – marginalisering og utvikling av problematferd
Finansiering: NOVA (SIP-midler)
Prosjektperiode: 2000–2002
Prosjektleder: Tormod Øia

Tittel: Populærkultur, relasjonsdannelser og hybridisering blant ungdom i en flerkulturell drabantby i Oslo øst – II kvantitativ del
Finansiering: NOVA (SIP-midler)
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Tormod Øia

Tittel: Unge innvandrer menn, forbruk og mening
Finansiering: NOVA (SIP-midler)
Prosjektperiode: 2000–2002
Prosjektleder: Geir H. Moshuus

Innvandrerungdom og problematferd

Fleire innvandrerungdomar enn ungdomar med norsk bakgrunn er absolutt lovlydige, men det er òg fleire som utfører alvorlege handlingar. Spesielt gjelder dette vold.

Dette er eitt av funna som er presentert i rapporten *Innvandrerungdom — marginalisering og utvikling av problematferd*, som er utarbeidd innanfor ramma av det strategiske instituttprogrammet «På terskelen til et fleirkulturelt samfunn». Målet med undersøkinga var å teste ut teoriar knytte til samanhengen mellom fleirkulturalitet på den eine sida og utvikling av problematferd på den andre sida.

Ungdomsmiljø sette saman av tenåringsar med innvandrarbakgrunn har kome i søkeljoset, både i media og blant fagfolk. Mykje av merksemda er knytt til skiping av gjengar, vold og rusmisbruk, og ho har i særleg grad vore retta mot ungdomar som utgjer såkalla andre generasjon innvandrarar.

Analysen i rapporten er basert på sjølvrapporteringsdata frå *Ungdomsundersøkelsen i Oslo 1996*. For første gong er det samla inn omfattande opplysningar om tre heile årskull – meir enn 11 000 Oslo-ungdomar. Av desse var det meir enn ein av fem som oppgav at begge foreldra er født i eit anna land enn Noreg.

Positiv identifikasjon med det norske samfunnet synast å utgjere eit vern mot problemutvikling. Derimot har det ingen konsekvensar om den einskilde held fast ved innvandraridentiteten sin. Faktorane som medverkar til problemutvikling synast å vere dei same for norske ungdomar og innvandrerungdomar, men belastningane er ulikt fordelte. Norske ungdomar synast til dømes å vere oftare skuletrøytte og opplever oftare samlivsbrot hos foreldra, mens innvandrerungdom til dømes brukar sentrum meir enn norske ungdomar. Alt er risikofaktorar for problemutvikling, men dei er altså ulikt fordelte mellom dei ulike gruppene.

Ein nærliggjande konklusjon med omsyn til førebygging synast å vere at mange av dei tradisjonelle verkemidla kan ha potensial, også overfor ungdom i innvandrergruppene.

Er innvandrerungdom verre enn norsk ungdom?

Tormod Øia

Referanse:

NOVA Rapport 3/00
Innvandrerungdom
- marginalisering og utvikling av problematferd
Tormod Øia

Gruppe for forskning om offentlig politikk og levekår

Eit sentralt tiltak innanfor gruppa er det strategiske instituttprogrammet «Forsørgingskilder i et livsløps- og generasjonsperspektiv». På dette programmet vart det i 2000 tilsett ein doktorgradsstipendiat. Det vart også utarbeidd eit opplegg for ei omfattande nasjonal intervjuundersøking som vert gjennomført av Norsk Gallup dei to første månadene i 2001. I forhold til tilsvarende undersøkingar som er gjort tidlegare, er det denne gongen ei langt fyldigare empirisk dekning av den utvekslinga av finansiell og praktisk hjelp som går føre seg mellom ulike generasjonar innan familien. Undersøkinga er meir enn før lagt opp slik at det vert mogleg å gjere samanlikningar med forskning i andre land. Ho har òg fått eit klarare kjønnspektiv.

Eit anna tema i gruppa er bustadpolitikk og bustadkonsum. Her har Noregs forskingsråd teke på seg langsiktig finansiering av to prosjekt gjennom programmet «Bolig og levekår».

NOVA har spela ei sentral rolle i evalueringa av kontantstøtteordninga, både gjennom prosjekt finansierte direkte av Barne- og familiedepartementet og gjennom bidrag til Noregs forskingsråd si evaluering av ordninga. I 2000 vart det produsert tre rapportar og eit skrift om kontantstøtteordninga. Det er dessutan skrivne to hovudoppgåver i samband med denne delen av NOVA si verksemd. Den førebels siste rapporten vert publisert våren 2001.

Dei som er med i gruppa har forankring i fagdisiplinar som sosiologi, statsvitskap, sosialøkonomi og historie. To er doktorgradsstipendiatar som får store delar av rettleiinga si frå andre forskarar i gruppa. Ein mellombels engasjert historikar er erstatta av ein mellombels engasjert sosiolog, medan ein statsvitar har gått over i pensjonistane sine rekkjer.

MEDARBEIDARAR

Lars Gulbrandsen – forskar I / forskingsleiar (fungerande direktør til 30.04.)

Erling Annaniassen – forskar II

Øystein Aschim – forskingsassistent (til 29.02.)

Tale Hellevik – dr.gradsstipendiat

Christin Knudsen – forskar II

Jon Eivind Kolberg – forskar I (permisjon)

Åsmund Langsether – forskar III

Trude B. Nergård – forskar II

Hans Christian Sandlie – dr.gradsstipendiat

Leif Sletvold – forskingsassistent (frå 01.12.)

Ulf Torgersen – forskar I (pensjonist frå 01.10.)

Gruppe for forskning om offentlig politikk og levekår

PROSJEKT

Tittel: Klagers omfang og motiv

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1997–2001

Prosjektleder: Ulf Torgersen

Medarbeiderar: Øystein Aschim og Liv Inger Fjærstad

Tittel: Familiefase og hverdagsliv

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Morten Blekesaune

Tittel: Eierlandet Norge.

Eiendomsformer i norsk boligreisning 1945–2000 i nordisk komparativt perspektiv

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Erling Annaniassen

Tittel: Kontantstøttens konsekvenser for barnehagesektoren og for foreldres valg av tilsynsordninger

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Lars Gulbrandsen

Medarbeiderar: Charlotte Koren og Tale Hellevik

Tittel: Boligkonsum i et livsløps- og generasjonsperspektiv

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Lars Gulbrandsen

Stipendiat: Hans Christian Sandlie

Tittel: To land med kontantstøtteordninger. Virkninger på mødres sysselsetting i Norge og Finland

Finansiering: Barne- og familiedepartementet

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Christin Knudsen

Tittel: Evaluering av forsøk med gratis barnehage for alle 4- og 5-åringer i bydel Gamle Oslo

Finansiering: Barne- og familiedepartementet

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Trude B. Nergård

Referansegruppe: Agnes Andenæs, Lars Gulbrandsen og Bjørg Moen

Tittel: Evaluering av 'prosjektbarna i skolen' i bydel Gamle Oslo

Finansiering: Barne- og familiedepartementet og Kyrkje-, utdannings- og forskingsdepartementet

Prosjektperiode: 2000–2001

Prosjektleder: Trude B. Nergård

Referansegruppe: Agnes Andenæs og Bjørg Moen

Tittel: Kontantstøttens konsekvenser for yrkesaktivitet og likestilling

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 2000

Prosjektleder: Lars Gulbrandsen

Medarbeider: Leif Sletvold

Tittel: X. Nordisk sosialpolitisk forskerkonferanse

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet, Barne- og familiedepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Noregs forskingsråd og NOVA

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektlederar: John Eriksen, Lars Gulbrandsen og Charlotte Koren

PROSJEKT UNDER SIP

«Forsørgingskilder i et livsløps- og generasjonsperspektiv»

Tittel: Familien og velferdsstaten – samspillet mellom offentlig og privat forsørging og fordeling

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Åsmund Langseth

Medarbeiderar: Lars Gulbrandsen og Tale Hellevik

Tittel: Familien som

forsørgingsinstitusjon

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 2000–2003

Rettleiar: Lars Gulbrandsen

Stipendiat: Tale Hellevik

Kva endringar har kontantstøtteordninga ført med seg?

Nyttar foreldra kontantstøtta til auka samvere med barna? Fører ordninga til nedgang i talet på barnehagar? Og kvifor er det fleire kvinner enn menn som reduserer arbeidstida for å ha tilsyn med barna; er det økonomien som rår? Desse spørsmåla har forskarar ved NOVA freista å svare på.

Regjeringa har gjeve Noregs forskingsråd i oppdrag å evaluere kontantstøtteordninga, og NOVA deltek i dette arbeidet. I 2000 vart det gjeve ut tre rapportar og eit skrift ved instituttet i samband med evalueringa. Lars Gulbrandsen, som er forskingsleiar for Gruppa for forskning om offentlig politikk og levekår ved NOVA, er medlem av arbeidsgruppa som forskingsrådet har peika ut for å leie evalueringa av ordninga og skrive sluttrapport.

Rapporten til Tale Hellevik, *Småbarnsforeldres yrkesdeltakelse og valg av barnetilsyn før og etter kontantstøttens innføring*, syner at verknadene av kontantstøtta på yrkesdeltaking og val av barnetilsyn var små. Leif Sletvold har i sin rapport sett på konstantstøtteordninga si verknad på likestilling mellom foreldre, og han syner at småbarnsfamiliar i tilpassinga til kontantstøtta meir vert styrte av kjønnsroller enn av rasjonelle økonomiske kalkulasjonar. Begge desse rapportane byggjer på data frå to spørjeundersøkingar samla inn av Statistisk sentralbyrå våren 1998 og våren 1999 (før og etter ordninga tok til å gjelde).

Ein tredje rapport, *Kontantstøtteordningens konsekvenser for barnehagesektoren*, skriven av Lars Gulbrandsen og Tale Hellevik, samanliknar norske barnehagar like før og like etter kontantstøtta vart innført. Dei mest utsette barnehagane viste seg å vere dei små, private familiebarnehagane. Etter at ordninga vart innført i 1998 var nedgangen i talet på desse klart større enn auken. Likevel syner undersøkinga at det aldri har vore så mange eitt- og toåringar i norske barnehagar som ved årsskiftet 2000/2001.

Leif Sletvold, Tale Hellevik og Lars Gulbrandsen

Referansar:

NOVA Rapport 2/00
Småbarnsforeldres yrkesdeltakelse og valg av barnetilsyn før og etter kontantstøttens innføring
Tale Hellevik

NOVA Rapport 15/00
Kontantstøtteordningens konsekvenser for yrkesaktivitet og likestilling
Leif Sletvold

NOVA Rapport 16/00
Kontantstøtteordningens konsekvenser for barnehagesektoren
Lars Gulbrandsen og Tale Hellevik

NOVA Skrift 7/00
Parents between work and care
Tale Hellevik og Charlotte Koren

Gruppe for forskning om velferd, livskvalitet og helse

MEDARBEIDARAR

Jon Ivar Elstad – forskar I / forskingsleiar

Rannveig Dahle – forskar I

Kirsten Danielsen – forskar II

John Eriksen – forskar II

Lars Grue – forskar II

Marianne Iversen – forskingsassistent (til 15.08.)

Hans W. Kristiansen – dr.gradsstipendiat

Kristin Tafjord Lærum – forskingsassistent (frå 01.09.)

Bera Moseng – prosjektmedarbeidar

Siri Næss – forskar I / pensjonist

May-Len Skilbrei – dr.gradsstipendiat

Mia Vabø – forskar III

Gruppa har arbeidd med om lag 20 større og mindre prosjekt i 2000. Fire av desse er internasjonale samarbeidsprosjekt. Prosjekta tar for seg varierte tema; søkjeljoset er ofte retta mot levekår og livskvalitet hos befolkninga, men òg mot offentlege tenester og velferdsordningar. Både kvantitative og kvalitative metodar er nytta. Mange av prosjekta har samla data med djupintervju og livshistorie-intervju.

I fleire prosjekt er særskilde undergrupper i befolkninga stilt i sentrum. Fem prosjekt har granska situasjonen til funksjonshemma personar, medan to studiar tek for seg opplevingar hos homofile. Livskvaliteten for kronisk sjuke er emnet for eit par prosjekt, medan eit anna gjer teoretisk greie for livskvalitetsforskninga. Ei større undersøking om sosial ulikskap i helse vart i 2000 avslutta med ei dr.philos.-avhandling.

Dei offentlege velferdstenestene vert studerte gjennom prosjekt som gjeld kvalitetsarbeidet i kommunane og nokre sider ved helsearbeidaryrka. Også familiepolitikk, yrkesidentitet blant kvinner og tillit har vore tema for gruppa i 2000.

I gruppa var det ved utgangen av året ni sosiologar, ein psykolog og ein sosialantropolog. Fire har doktortgrad. Medan ein i 2000 satsa på å skolere medarbeidarane på det teoretiske området, tek ein i 2001 særleg sikte på å betre kompetansen i å skrive vitenskaplege artiklar på engelsk.

Gruppe for forskning om velferd, livskvalitet og helse

PROSJEKT

Tittel: Studier av helse, ulikhet og sosial struktur

Finansiering: INAS/NOVA og Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1993–2000

Prosjektleder: Jon Ivar Elstad

Tittel: Elderly People and Social Exclusion: A Network for Policy Analysis and Innovation

Finansiering: Economic & Social Research Council og NOVA

Prosjektperiode: 1997–2000

Prosjektleder: Tim Blackman, Oxford Brookes University

Medarbeider: Mia Vabø

Tittel: Samboerskap og familiepolitikk i Norge

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: John Eriksen

Samarbeid: Carol D.H. Harvey, University of Manitoba, Canada

Tittel: Sosiale variasjoner i helse: Nordiske sammenligninger

Finansiering: Nordisk samarbeidsnemnd for samfunnsforskning

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Eero Lahelma, Helsinki universitet

Prosjektmedarbeiderar (Noreg): Jon Ivar Elstad, NOVA, og Espen Dahl, FAFO

Tittel: På terskelen – en undersøkelse av funksjonshemmede unges tanker og ønsker i forhold til det å bli voksen

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Lars Grue

Medarbeider: Eli Knøsen

Tittel: Tilbakeblikk på skeive liv. Eldre homoseksuelle menns livsfortellinger

Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA

Prosjektperiode: 1998–2001

Hovudrettleiar: Eduardo Archetti, Institutt og museum for antropologi, Universitetet i Oslo

Birettleder: Kirsten Danielsen

Stipendiat: Hans W. Kristiansen

Tittel: Ufaglærte kvinner og yrkesidentitet

Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA

Prosjektperiode: 1998–2001

Hovudrettleiar: Karin Widerberg, Institutt for sosiologi, Universitetet i Oslo

Birettleder: Jorun Solheim,

Arbeidsforskningsinstituttet

Stipendiat: May-Len Skilbrei

Tittel: Lukt, fukt og skam

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Rannveig Dahle

Tittel: Eldrebilder. Om alderdommens konstruksjon

Finansiering: Norsk faglitterær forfatterforening / NOVA

Prosjektperiode: 1999 – 2000

Prosjektleder: Kirsten Danielsen

Tittel: Livsløp og sosial ulikhet i helse blant 55-årige menn

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Jon Ivar Elstad

Tittel: Forsøk med omsorgslønn til familier med funksjonshemmede barn

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: John Eriksen

Medarbeiderar: Ole Petter Askheim

og Torhild Andersen,

Østlandsforskning

Tittel: Gjennomgang av ordningen med trygdefinansierte kjøretøy for funksjonshemmede

Finansiering: Rikstrykdeverket

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Lars Grue

Medarbeider: Bera Moseng

Tittel: Livskvalitetsforskning. Revisjon av rapport frå 1988

Finansiering: Verdi-nett / Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Siri Næss

Medarbeiderar: Arne Mastekaasa, Torbjørn Moum, Tom Sørensen

Tittel: Praktikere på kvalitetskurs

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Mia Vabø

Tittel: Vanlige barn – uvanlige foreldre

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 2000–2002

Prosjektleder: Lars Grue

Medarbeider: Kristin Taffjord Lærum

Tittel: Diabetes og livskvalitet

Finansiering: Stiftelsen Helse og rehabilitering / Noregs

diabetikerforbund, NOVA

Prosjektperiode: 2000–2002

Prosjektleder: John Eriksen

Medarbeider: Siri Næss

Tittel: Lesbisk psykiske helse

Finansiering: Helse og Rehabilitering/Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring og NOVA

Prosjektperiode: 2000–2001

Prosjektleder: Bera Moseng

PROSJEKT UNDER SIP

«Velferdstjenester i endring»

Tittel: Arbeidsdeling i endring. Forholdet mellom hjelpepleiere og sykepleiere

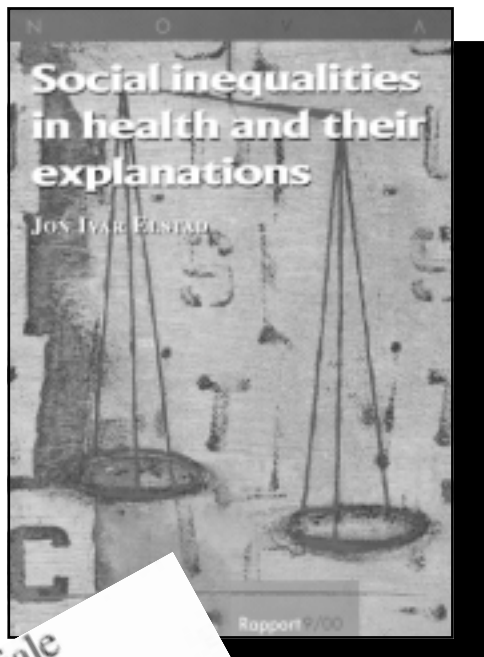
Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Rannveig Dahle

Medarbeider: Marianne Iversen

Kva kan forklare dei sosiale forskjellane i helse?

Sosiale forhold og helsen

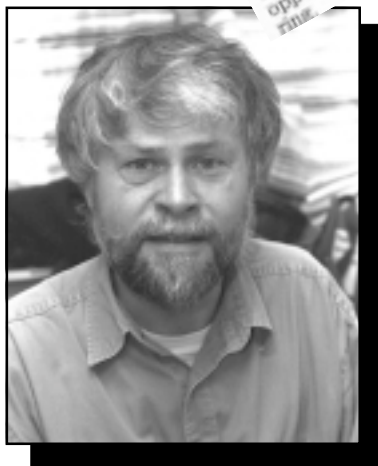
Ivar Elstad

(52) (bildet) fru Oslo har studert sosiale grupper og ulikheter i helsesituasjonen. Han har tatt dr.philos.-graden i sosiologi ved Universitetet i Oslo på en av-

handling om det. Elstad mener at omfanget og samvirkende forhold ligger bakom de sosiale helseskjellene. De kan endres ved sosial og økonomisk utvikling, men er også dypt forankret i samfunnets måte å fungere på.

Helsepolitiske tiltak har hittil hatt begrensede innverknings, sier Ivar Elstad, som arbeider ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og alder.

Jon Ivar Elstad

Dette er spørsmålet Jon Ivar Elstad kastar lys over i doktoravhandlinga si, *Social inequalities in health and their explanations*. Helseproblem, sjukdom og dødsrate er ulikt fordelt mellom dei forskjellige laga i befolkninga. Dei lågare sosiale laga, dei som har tunge jobbar, moderat løn og låg utdanning, har høgare dødsrate og meir sjukdom enn dei frå meir privilegerte lag. Andre mønster syner at det er tydelege geografiske forskjellar i helsetilstanden hos folk; yrkesaktive har færre helseproblem enn dei som ikkje er yrkesaktive; dei som lever i ekteskap har betre helse enn dei som tidlegare har vore gifte; etniske minoritetar har generelt dårlegare helse enn majoritetsbefolkninga.

Elstad gjev i avhandlinga si ei omfattande oversikt over dei teoretiske hovudtilnærmingane til korleis slike sosiale helseskilnader kjem til. I tillegg har han i fem ulike artiklar studert utvalde tema ved helseskilnadene i Noreg. Til dette har han brukt intervjuundersøkingar frå Statistisk sentralbyrå frå 1968–1995.

Avhandlinga peikar i retning av at dei sosiale forskjellane i helse vert haldne ved like av ei rekkje samvirkande prosessar og mekanismar. Ei sentral side ved desse mekanismane er grada av materiell ulikskap i samfunnet. Den materielle skilnaden skapar forskjellar i helse både direkte, ved at ulike grupperingar vert utsette for forskjellige eksponeringar for helseskadelege trekk i miljøet, og indirekte ved at den materielle skilnaden heng saman med ulike livsstilar og forskjellar i kor utsett ein er for psykososialt press. Også somme former for sosial mobilitet kan medverke til å halde helseskilnadene ved lag – til dømes ved at folk med helseproblem har større vanskar på arbeidsmarknaden enn folk utan helseproblem.

Å avskaffe den sosiale ulikskapen i helse vil vere ein langvarig prosess, og utviklinga til no tyder ikkje på at desse helseskilnadene vert vesentleg mindre. Mange faktorar kan likevel medverke til ein reduksjon av skilnadene, og utjammingspolitikk for å minske forskjellar i levestandard vil kanskje alt i alt vere det beste langsiktige tiltaket mot sosial ulikskap i helse.

Referanse:

NOVA Rapport 9/00
Social inequalities in health and their explanations
Jon Ivar Elstad

Gruppe for trygde- og sosialhjelpsforskning

Grappa studerer offentleg inntektssikring i vid forstand. Ei rekkje av prosjekta er knytt til folketrygdas ytingar. Aktiviteten er grovt skissert knytt til tre velferdspolitiske spørsmål:

- Kva drivkrefter i samfunnet har innverknad på utforminga og utviklinga av offentlege inntektssikringsordningar?
- Er trygdeapparatet organisert slik at arbeidstakarane maktar å utføre sine oppgåver?
- Kva er fordelings- og incentivverknadene av dei offentlege inntektssikringsordningane?

Drivkreftene bak dei offentlege inntektssikringsordningane vert studerte frå ulike perspektiv. Prosjektet «Youth Unemployment and Marginalisation Processes on the Northern European Periphery» fokuserer mellom anna på levekåra til arbeidslaus ungdom i eit komparativt perspektiv. Prosjektet «Family Ideology and Social Policy: Lone Parents in Norway and Great Britain» vart avslutta i 2000 og omhandla debatten om einskilte forsørgjarar i dei to landa og innverknaden han har på dei offentlege ordningane. Prosjektet «Medias dekning av velferdsstaten» set søkjeljoset på opinionen som drivkraft; dette prosjektet held fram i 2001.

Av prosjekta som handlar om organiseringa av trygdeapparatet kan ein nemne «Grensesnittet mellom trygde- og arbeidsmarkedsstaten» og «Regionalisering av trygdetjenester – en evaluering av et regionalt prosjekt i trygdestaten i Oppland». Det første vart avslutta i 2000, medan det andre vert ført vidare i 2001.

Fleire prosjekt handlar om fordelingsverknader, til dømes prosjekta «Uførepensjonistars levekår» og «Inntekts- og formuesforhold blant fedre som betaler barnebidrag» som begge vart avslutta i 2000. Eit anna prosjekt som held fram i 2001 undersøker fordelingsverk-

nader av familierelaterte stønader under tittelen «Kvinner og trygd». Av prosjekt som handlar om incentivverknader kan «Yrkesrolle eller pensjonistrolle» nemnast; prosjektet vert avslutta våren 2001.

Grappa sin faglege profil vert ført vidare i 2001 ved at mange av dei avslutta prosjekta vert følgde opp av nye på same område. Eit av dei nye prosjekta er ein studie av bidragsbetalarar: «Samværsfedrenes evne og vilje til å betale barnebidrag». Eit anna døme er arbeidet med uførepensjonistar som vert ført vidare i prosjektet «Familieendring og uførepensjon. En studie av betydningen av samlivsbrudd for mottak av helse-relaterte ytelser.»

MEDARBEIDARAR

Ann-Helen Bay – forskar II / forskingsleiar

Morten Blekesaune – forskar II

Margaret Ford – forskar III / dr.gradsstipendiat

Torild Hammer – forskar I

Aksel Hatland – forskar I

Jorunn T. Jessen – forskar III

Arne Kolstad – forskar III (til 29.02.)

Charlotte Koren – forskar II

Axel West Pedersen – forskar II (frå 09.10.)

Anne Skevik – forskar III

Vemund Snartland – forskingsmedarbeidar (til 07.12.)

Lars Inge Terum – forskar I (20 % bistilling) / professor ved Høgskulen i Oslo

Bjørn Vik-Mo – dr.gradsstipendiat

Einar G. Øverbye – forskar I

Gruppe for trygde- og sosialhjelpsforskning

PROSJEKT

Tittel: Yrkesrolle eller pensjonistrolle?

En studie av faktorer bak pensjoneringsbeslutningen

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1996–2000

Prosjektleder: Einar G. Øverbye og Per Erik Solem

Medarbeider: Vemund Snartland

Tittel: Minstepensjonistene

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1997–2000

Prosjektleder: Charlotte Koren

Tittel: Eineforsørgjarar og offentleg ansvar

Finansiering: Noregs forskingsråd, NOVA og Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1994–2001

Prosjektleder: Lars Inge Terum

Medarbeiderar: Snorre Wikstrøm og Anne Skevik

Tittel: Offentlig og privat velferd i en verden preget av internasjonalisering

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1995–2000

Prosjektleder: Einar G. Øverbye

Tittel: Geografiske variasjoner i trygdeutbetalinger

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet og NOVA

Prosjektperiode: 1995–2001

Prosjektlederar: Trude B. Nergård og Lars Inge Terum

Tittel: Saksbehandlers vurderingskriterier ved skjønsmessige beslutninger om yrkesmessig atferd

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1994–2001

Hovudrettleiar: Bjørn Hvinden, Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet

Birettleder: Fanny Duckert, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo

Stipendiat: Margaret Ford

Tittel: Family Ideology and Social Policy: Comparing Lone Parent Policy in Norway and Great Britain

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1995–2000

Rettleiarar: Erik Oddvar Eriksen, Universitetet i Oslo, og Lars Inge

Terum

Stipendiat: Anne Skevik

Tittel: Medias dekning av velferdsstaten

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1998–2003

Hovudrettleiar: Anders Todal Jenssen

Birettleder: Ann-Helen Bay

Stipendiat: Bjørn Vik-Mo

Tittel: Medias dekning av velferdsstaten

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1998–2001

Prosjektleder: Ann-Helen Bay

Medarbeider: Bjørn Vik-Mo

Tittel: Grensen mellom trygdeetat og arbeidsmarkedet

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleder: Margaret Ford

Medarbeider: Jorunn T. Jessen

Tittel: Uførepensjonisters levekår

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Einar G. Øverbye

Medarbeider: Morten Blekesaune

Tittel: Youth Unemployment and Social Exclusion in Europe

Finansiering: EUs fjerde rammeprogram (TSER), Noregs forskingsråd, NOVA, og anna nasjonal finansiering i dei respektive landa

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Torild Hammer

Medarbeiderar: Trine Stavik, NOVA; Ilse Julkunen, Helsinki universitet; Jan Carle, Gøteborg universitet; Patrick

Wequin, Universitetet i Aix-en-Provence; Floro Caroleo, Universitetet i Napoli; Jose Alvaro, Complutense universitet, Madrid; Hans Dietrich,

Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung; Andy Furlong, Glasgow universitet

Tittel: Regionalisering av trygde-tjenester – Evaluering av regionalt prosjekt i Oppland

Finansiering: Trygdeetaten i Oppland

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Jorunn Jessen

Tittel: Eineforsørgjarar: frå stønad til arbeid

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Lars Inge Terum

Medarbeiderar: Jonathan Bradshaw, Universitetet i York, og Anne Skevik

Tittel: Marginalisering blant uføre- og alderspensjonister

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Einar G. Øverbye

Tittel: Youth Unemployment and Marginalisation Processes on the Northern European Periphery

Finansiering: EUs fjerde ramme-program (TSER), Noregs forskingsråd, NOVA, og anna nasjonal finansiering i dei respektive landa

Prosjektperiode: 1997–2000

Prosjektleder og medarbeiderar: Torild Hammer, NOVA, koordinator; Ilse Julkunen, Helsinki universitet; Jan Carle, Gøteborg universitet; Anne

Hammarstrom, Umeå universitet; Anders Rosdal, Sosialforsknings-

instituttet, København; Thordis Sigurdard, Island universitet; Andy Furlong, Glasgow universitet; Philip

O’Connell, The Economic and Social Research Institute, Dublin

Tittel: Forskningsleiar for Velferdsprogrammet

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Aksel Hatland

Tittel: Den norske velferdsmodellen i et europeisk perspektiv. Konsekvenser av ulike velferdsstrategier overfor arbeidsløse ungdom i Europa.

Finansiering: Velferdsprogrammet og EU

Prosjektperiode: 2000–2002

Prosjektleder: Torild Hammer

Medarbeiderar: Trine Stavik, NOVA; Ilse Julkunen, Helsinki universitet; Jan Carle, Gøteborg universitet; Patrick

Wequin, Universitetet i Aix-en-Provence; Floro Caroleo, Universitetet i Napoli; Jose Alvaro, Complutense universitet, Madrid; Hans Dietrich,

Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung; Andy Furlong, Glasgow universitet

Tittel: Om økonomisk verdsetting av ubetalt arbeid
Finansiering: Finansdepartementet
Prosjektperiode: 2000
Prosjektleder: Charlotte Koren

Tittel: Lærebok om folketrygden
Finansiering: Sosial- og helsedepartementet
Prosjektperiode: 2000–2002
Prosjektledere: Charlotte Koren, Ann-Helen Bay og Aksel Hatland

Tittel: Pensjonssystemer og pensjoneringsadferd
Finansiering: Sosial- og helsedepartementet
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Axel West Pedersen

Tittel: Kvinner og trygd
Finansiering: Sosial- og helsedepartementet
Prosjektperiode: 2000–2003
Prosjektleder: Charlotte Koren

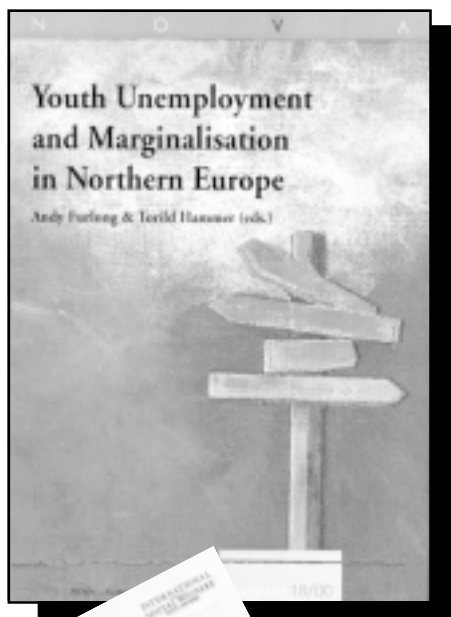
PROSJEKT UNDER SIP

«Velferdstjenester i endring»

Tittel: Velferdstjenester i et moderniseringperspektiv – med fokus på trygdeetaten
Finansiering: NOVA
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Jorunn Jessen

«Forsørgingskilder i et livsløps- og generasjonsperspektiv»

Tittel: Inntekts- og formuesforhold blant fedre som betaler barnebidrag
Finansiering: NOVA
Prosjektperiode: 2000–2001
Prosjektleder: Anne Skevik

Torild Hammer

Kva er samanhengen mellom arbeidsløse, sosial eksklusjon og psykiske helseproblem blant unge arbeidslause i Norden?

Dette er spørsmålet Torild Hammer freistar å svare på i artikkelen «Mental health and social exclusion among unemployed youth in Scandinavia. A comparative study» (i *International Journal of Social Welfare*). Her syner ho mellom anna at grada av psykiske helseproblem ikkje er knytt til storleiken i arbeidsløysa i dei einskilde landa. Ein mangelfull økonomi er den einskilde faktoren som sterkast kan assosierast med psykiske helseproblem. I Danmark, der ungdomen har ein mykje betre økonomi enn i dei andre landa, hanskast dei betre med arbeidsløysa si, føler seg mindre isolerte og rapporterer færre psykiske helseproblem.

Undersøkinga er del av eit større komparativt forskingsprosjekt om sosial eksklusjon og arbeidsløse blant ungdom i Europa som Torild Hammer er koordinator for. Hovudmålet med prosjektet er å analysere arbeidslaus ungdom i ti europeiske land, deira livsvegar og dei faktorene som påverkar sjansane deira til å finne arbeid .

Prosjektet er finansiert av EU sitt fjerde rammeprogram, TSER (Targeted Socio-economic Research). Første del av prosjektet er no avslutta og vert presentert i ein NOVA-rapport med Hammer og Andy Furlong som redaktørar. Tittelen på rapporten er *Youth Unemployment and Marginalisation in Northern Europe*. Analysane er baserte på eit nytt komparativt datasett frå Nord-Europa; arbeidslaus ungdom i representative utval frå sju land har vore intervjua (Finland, Noreg, Sverige, Island, Danmark, Irland og Skottland). Dei ulike artiklane tek for seg forholdet mellom arbeidsløse og marginalisering, og ser nærare på mellom anna marginalisering basert på kjønn, finansiell stode og politikk. Artiklane analyserer òg forholdet mellom arbeidsløse og forskjellige sider ved sosial eksklusjon, psykisk helse og sosialt støtteapparat.

Referansar:

Hammer, Torild: «Mental health and social exclusion among unemployed youth in Scandinavia. A comparative study» *International Journal of Social Welfare*, 2000:9: 53-63

NOVA Rapport 4/00
*Unemployment in a Segmented Labour Market?
A Study of Unemployment in Norway*
Trine Stavik & Torild Hammer

NOVA Rapport 18/00
*Youth Unemployment and Marginalisation
in Northern Europe*
Andy Furlong & Torild Hammer (eds.)

Aldersforskninga kan seiast å ha tre innfallsvinklar: (1) individuelle aldringsprosessar, (2) dei eldre sine liv og livsvilkår i samfunnet, og (3) politiske vurderingar og tiltak – frå eldreomsorg og eldrepolitikk på makronivå til ulike former for tiltak retta mot individet.

Tiltak og tenester innan eldreomsorga er eit sentralt forskingsfelt for gruppa. Eldrepolitikken vert også granska gjennom studiar i arbeidslivet under forskingsprogrammet «Yrkesliv, aldring og livsløp».

Eldres levekår og sosiale deltaking er tema for fleire prosjekt, mellom anna i omsorgsbustader, i eldrecentre og blant «trekkfugl-pensjonistar» i Spania. Ein tek òg for seg livsvilkåra for eldre med innvandrarbakgrunn. Ei inngåande gransking av helse- og omsorgskarrierane til eit utval av eldrebefolkninga har gjeve ny innsikt i aldringsprosessane. Gruppa har òg ein tradisjon for studiar av kognitiv aldring og korleis individ og pårørande tilpassar seg og meistrar mental svikt og demenssjukdom.

Viktige milestolpar i 2000 var ei lærebok i sosialgerontologi, «Aldring og samfunn», og ei utgreiing om «Status og framtid for norsk aldersforskning» for Noregs forskingsråd.

Gruppa arbeider for at aldersforskning skal verte eit nasjonalt satsingsområde i åra framover. Ei sentral arbeidsoppgåve er den store longitudinelle undersøkinga, Livsløp, aldring og generasjon, der ein vil studere eldre og aldring i ulike typar lokalsamfunn. Forprosjektet vart gjennomført i år 2000, og undersøkinga byrjar for alvor i 2001. Gruppa er elles engasjert i fleire nordiske og europeiske prosjekt.

Redaksjonen av tidsskriftet *Aldring & Eldre* ligg her.

Gruppa har sin faglege bakgrunn hovudsakleg i psykologi og sosiologi, men òg nokre innslag frå andre samfunnsfag.

MEDARBEIDARAR

Britt Slagsvold – forskar I / forskingsleiar

Eva Beverfelt – forskar II / pensjonist

Svein Olav Daatland – forskar II

Odd H. Guntvedt – forskar II

Gunhild Hagestad – forskar I (20 % bistilling) / professor ved Høgskulen i Agder

Anne Helset – forskar II

Katharina Herlofson – forskingsassistent (frå 01.07.)

Reidun Ingebretsen – forskar II

Marit Lauvli – forskar II (permisjon til 31.12.)

Susan Lingsom – forskar I

Kolbein Lyng – forskar II

Björg Moen – forskar III (frå 01.02.)

Tor Inge Romøren – forskar II

Bente Kristin Smedbråten – forskingsassistent (til 30.06.)

Per Erik Solem – forskar II

Elisabet Sommerfeldt – forskar III

Else Marie Svingen – prosjektmedarbeidar

Borghild Svorken – forskingsassistent (frå 19.06.)

Kirsten Thorsen – forskar I

Gruppe for aldersforskning

PROSJEKT

Tittel: Eldresentre

Finansiering: Nasjonalforeningen for folkehelsen, Oslo kommune, Sosial- og helsedepartementet og NOVA

Prosjektperiode: 1994–2000

Prosjektmedarbeidarar: Odd H. Guntvedt, Elisabet Sommerfeldt, Eva Beverfeldt, Svein Olav Daatland og Britt Slagsvold

Tittel: Velferd og levekår blant sterkt hjelpetrengende eldre tjenestebrukere – i aldersinstitusjoner, omsorgsboliger og eget hjem

Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA

Prosjektperiode: 1996–2000

Prosjektleiar: Britt Slagsvold

Medarbeidar: Marit Lauvli

Tittel: Ektefeller til aldersdemente.

Tilknytning, tap og mestring

Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA

Prosjektperiode: 1995–2000

Prosjektleiarar: Reidun Ingebretsen og Per Erik Solem

Tittel: Utviklingsprogram med utprøving av eldreombudsordninger i utvalgte kommuner

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1997–2001

Prosjektleiar: Anne Helset

Medarbeidar: Elisabet Sommerfeldt

Tittel: Cognitive Assessment in Old Age

Finansiering: NGI/NOVA

Prosjektperiode: 1992–2001

Prosjektleiar: Kolbein Lyng

Tittel: Larvikundersøkelsen

Finansiering: Noregs forskingsråd, Folkehelsa og NOVA

Prosjektperiode: 1987–2000

Prosjektleiar: Tor Inge Romøren

Tittel: Kartlegging av behov for – og kartlegging av tjenester for – eldre med alvorlige syns- og hørselsvansker

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleiar: Kolbein Lyng

Medarbeidar: Else Marie Svingen

Tittel: Kunnskapsstatus for aldersforskning

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleiar: Svein Olav Daatland

Medarbeidarar: Tor Inge Romøren, NOVA; Inger Hilde Nordhus, Universitetet i Bergen; Olav Sletvold, Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet

Tittel: Evaluering av handlingsplanen for eldreomsorgen (St.meld. nr. 50 1996 – 97): Database for omsorgstjenestene

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleiar: Odd H. Guntvedt / Tor Inge Romøren

Medarbeidar: Sturle Næss

Tittel: Velferdsstat og velferdskommune. Evaluering av Handlingsplan for eldreomsorgen 1998–2001

Finansiering: Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 1999–2003

Prosjektleiar: Tor Inge Romøren

Medarbeidar: Borghild Svorken

Tittel: Funksjonshemming og aldring

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet, ved Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleiar: Kirsten Thorsen

Tittel: Old age and autonomy: the role of service systems and intergenerational family solidarity (OASIS)

Finansiering: EU og Noregs forskingsråd

Prosjektperiode: 2000–2003

Prosjektleiarar: Svein Olav Daatland (norsk del), Ariela Lowenstein, University of Haifa (for internasjonal studie)

Medarbeidar: Katharina Herlofson

Tittel: Aldring i minoritetsetniske grupper: Ønsker, forventninger, behov og opplevelse av alderdom

Finansiering: Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 2000–2002

Prosjektleiar: Bjørg Moen

Tittel: Livsløp, aldring og generasjon

Finansiering: Noregs forskingsråd og NOVA

Prosjektperiode: 2000–2004

Prosjektleiar: Britt Slagsvold

Medarbeidarar: Tor Inge Romøren, Svein Olav Daatland, Per Erik Solem, Gunhild Hagestad, Morten Blekesaune og Kirsten Thorsen

Program: YAL – Yrkesliv, aldring og livsløp – arbeidsmiljø og personalpolitikk

Finansiering: Næringslivets Hovedorganisasjon, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Sosial- og helsedepartementet, pluss nokre mindre kjelder på dei enkelte prosjekta

Prosjektperiode: 1995–2000

Prosjektleiar og medarbeidarar:

Per Erik Solem (fagleg koordinator), Reidun Ingebretsen, Kolbein Lyng, Cathrine Lindbom, Stine Vogt og Kirsten Danielsen

Samarbeid: Knut Halvorsen, Høgskulen i Oslo; Leif Chr. Lahn, Pedagogisk forskingsinstitutt, Universitetet i Oslo / Arbeidsforskningsinstituttet; Åsmund Lunde, Senter for Senior Planlegging (administrativ koordinator); Reidar Mykletun, Høgskulen i Stavanger, avd. Norsk hotellhøgskule; Linn Anette Solberg, SINTEF Tele og data

Prosjekt under programmet:

Tittel: Midt i livet; tilbakeblikk, prioritering og planlegging

Finansiering: Næringslivets Hovedorganisasjon, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Sosial- og helsedepartementet

Prosjektperiode: 1995–2000

Prosjektleiar: Reidun Ingebretsen

Medarbeidar: Cathrine Lindbom

Tittel: Yrkesdeltakelse og utviklingsmuligheter for eldre arbeidstakere: En vurdering av arbeidsmiljøfaktorer, opplæring og tiltak –WORKTOW (Working Life Changes and Training of Older Workers)

Finansiering: European Commission, DG XII Science, Targeted Socio-economic Research (TSER), Sosial- og helsedepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Prosjektperiode: 1998–2000

Prosjektleiar: Kolbein Lyng

Medarbeidar: Kirsten Danielsen

Tittel: Tiltak for å styrke eldres muligheter i arbeidslivet

Finansiering: Senter for Senior Planlegging

Prosjektperiode: 2000–2001

Prosjektleder: Per Erik Solem

Programmet «Yrkesliv, aldring og livsløp» omfatter òg andre prosjekt, både på NOVA og ved andre forskingsinstitutt

PROSJEKT UNDER SIP

«Velferdstjenester i endring»

Tittel: Brukerperspektiv på kommersiell omsorg

Finansiering: NOVA (SIP-midler)

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Susan Lingsom

Tittel: Hjemmetjenestene for eldre i nordisk komparativt perspektiv under «Nordiska velfærdsstater i förändring – hämtjänstens vardag och villkor» i fire nordiske hovedstader

Finansiering: SFR (Sverige)

Programområdet: Äldreomsorgens vardag och villkor

Prosjektperiode: 1999–2001

Prosjektleder: Rosemari Elliasson-Lappalainen (Sverige)

Medarbeiderar: Kirsten Thorsen og Mia Vabø (Noreg), Marta Szebehely (Sverige), Dorthe Høeg og Christine Swane (Danmark), Heidi Kokko og Jorma Sipila (Finland)

Tittel: Integrerte omsorgsformer

Finansiering: NOVA

Prosjektperiode: 1999–2002

Prosjektleder: Susan Lingsom

«På terskelen til et flerkulturelt samfunn»

Tittel: En annen eldretilværelse?

Norske alderspensjonister i Spania

Finansiering: Nasjonalforeningen for folkehelsens Forskingsfond for eldresaken

Prosjektperiode: 1999–2000

Prosjektleder: Anne Helset

PROSJEKTET FUNKSJONSHEMMING OG ALDRING

Kirsten Thorsen leier prosjektet Funksjonshemming og aldring ved Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens i perioden 1999–2002 i 60 % stilling.

Dette er den første samla framstillinga av sosialgerontologien på norsk for høgskule- og universitetsstudentar. Boka tek for seg aldring og eldre i eit teoretisk og sosialpolitisk perspektiv, difor er ho ei viktig kjelde til informasjon også for andre interesserte.

Framstillinga vekslar mellom teori og empiri. I del 1 vert grunnlagsproblem omkring aldring og aldersforskning tatt opp: Kva er aldring? Kven er «eldre»? Korleis studere aldring?

Boka er deretter organisert i tre tematiske delar. Del 2 dreier seg om psykologisk aldring – kva for slags endringar i mentalevner og personlegdom som følgjer med alderen. Del 3 dreier seg om den sosiale aldringa – korleis samfunnet medverkar til å forme aldringsprosessen og eldre menneske sine liv.

I den siste delen er temaet velferd, levekår og eldrepolitikk. Her ser ein nærare på framveksten av pensjonar, tilbod og tenester overfor eldre, og samspelet mellom offentlege og private aktørar vert drøfta. Til slutt kjem ein inn på sosial deltaking, velferd og velferdsproblemer i eldre år.

Svein Olav Daatland og Per Erik Solem

Referanse:

Aldring og samfunn
En innføring i sosialgerontologi
Svein Olav Daatland & Per Erik Solem
Bergen: Fagbokforlaget
ISBN 82-7674-392-7

Status for dei strategiske instituttprogramma – SIP-ane

SIP I «VELFERDSTJENESTER I ENDRING»

Dette strategiske instituttprogrammet skal vere med å styrkje NOVA sin kompetanse når det gjeld å studere tenesteyting og tenesteytande organisasjonar i førstelinjetenesta. Programmet er avgrensa til tre område: helse- og sosialsektoren, barnevernet og trygdesystemet. Tema kan samanfattast i tre punkt:

- organisering og innhald i tenestene
- tenesteytarar og brukarar
- velferdstenester i forløpsperspektiv

Desse prosjekta fekk midlar i 2000:

- «Hjemmetjenestene for eldre i nordisk komparativt perspektiv»
- «Integrerte omsorgsformer»
- «Brukerperspektiv på kommersielle tjenester»
- «Velferdstjenester i et moderniseringsperspektiv»
- «Barn som klienter»
- «Arbeidsdeling i endring. Forholdet mellom hjelpepleiere og sykepleiere»

I løpet av året har det vore tilskipa interne faglege seminar med presentasjon av dei einskilde prosjekta. To inviterte forskarar har hatt egne seminar.

I tillegg til prosjekta nemnde ovanfor har tre forskarar vore faste medlemmer i programgruppa. Forskinga deira er finansiert frå andre kjelder, men gjennom det tematiske nedslagsfeltet høyrer dei heime i gruppa. Desse prosjekta er:

- «Saksbehandlers vurderingskriterier ved skjønsmessige beslutninger om yrkesmessig atfføring»
- «Praktikere på kvalitetskurs. Om kvalitetsledelse i hjemmetjenesten»
- «Velferdsstat og velferdskommune. Evaluering av handlingsplan for eldreomsorgen i 1998–2000»

SIP-koordinator: Tor Inge Romøren

SIP II «FORSØRGINGSKILDER I ET LIVSLØPS- OG GENERASJONSPERSPEKTIV»

I dette strategiske instituttprogrammet set ein søkjeljoset på samspelet mellom forsørgingsinstitusjonar i samfunnet og forsørgingsplikter innan familie og slekt. Programmet byggjer på og fører vidare forskning som har vore utført ved NOVA tidlegare. Tema kan samanfattast i følgjande tre punkt:

- familien som forsørgingsinstitusjon – med særleg vekt på forsørgingsformer, -ansvar og -normer, forvaltning av formue og overføringar mellom generasjonane
- samspelet mellom private og offentlege forsørgingsinstitusjonar – med særleg vekt på atferda, haldningane og normene til private, individuelle aktørar
- fordelingsverknader – med særleg vekt på fordelingsprinsipp og -prosessar og det fordelingsresultatet som er utgangen av dei tilpassingane folk gjer til dei gjeldande forsørgingsinstitusjonane

Desse prosjekta fekk midlar i 2000:

- «Familien og velferdsstaten – samspillet mellom offentlig og privat forsørging og fordeling»
- «Inntekts- og formuesforhold for fedre som betaler barnebidrag»
- «Familien som forsørgingsinstitusjon»

I 2000 har mykje av tida gått med til å førebu ei landsomfattande datainnsamling som vil verte utført i januar og februar 2001. Elles er det lagt vekt på å halde kontakt med personar og miljø – både her heime og internasjonalt – som arbeider med liknande problemstillingar.

I 2001 vil arbeidet med å analysere dei nye data leggje beslag på det meste av tida. Ein planlegg òg å leggje fram resultat av desse analysane på internasjonale konferansar.

SIP-koordinator: Åsmund Langsether

SIP III «PÅ TERSKELEN TIL ET FLERKULTURELT SAMFUNN»

Dette strategiske instituttprogrammet skal vere med på å styrkje NOVA's faglege kompetanse innanfor feltet fleirkulturalitet. Programmet legg opp til tre konkrete tematiske tilnærmingar. I prioritert rekkjefølgje er det tale om

- innvandring, kulturelle minoritetar og møtet mellom desse og majoritetsbefolkninga
- forholdet mellom majoritetsbefolkninga og dei opphavlege kulturelle minoritetane i Noreg (til dømes samar, kvenar, sigøynarar og tatarar)
- generelle sosiale og kulturelle endringsprosessar i det norske samfunnet som følgje av innvandring og globalisering.

I løpet av året skipa programmet til doktorgradskurset «Aspekter ved det flerkulturelle Norge», med eksterne førelesarar. Følgjande prosjekt vart tildelte midlar i 2000:

- «Populærkultur, relasjonsdannelser og hybridisering blant ungdom i en flerkulturell drabantby i Oslo øst» (kvantitativt analysearbeid)
- «Unge innvandremenn – forbruk og mening»
- «Innvandrerungdom – marginalisering og utvikling av problematferd»
- «Likheter og multikulturalisme»
- «En annen eldretilværelse? Norske alderspensjonister i Spania»
- «Innvandringskontroll og familiedynamikk»

Hausten 2000 var ein stipendiat frå Kommunenes sentralforbund tre månader ved NOVA. Stipendiaten deltok på møter i Gruppe for ungdomsforskning, og tilverka eit handlingsretta arbeidsdokument som særleg la vekt på tiltak for å betre oppvekstsituasjonen for barn og unge med innvandrarbakgrunn i Oslo.

I 2001 skal programmet byrje ein felles seminarserie saman med Institutt for samfunnsforskning. Elles vert det halde jamlege interne fagmøte for å utvikle NOVA sin forskingsprofil vidare i høve til den tematikken som programmet omfattar.

SIP-koordinator: Arild Hovland til august, deretter Øivind Fuglerud

HOVUDFAGSSTUDENTAR MED ARBEIDSPASS PÅ NOVA

Øverst frå venstre:

Therese Opsahl Holte, Ann Kristin Bø og Janikke Solstad Vedeler

Nederst frå venstre:

Marianne Iversen og Nina Backe

NOVAs administrative stab

Det er kontorsjefen som leier den administrative staben ved NOVA og har ansvaret for den daglege drifta. Verksemda er organisert i desse fire hovudområda:

- *økonomi*
- *personale*
- *arkiv*
- *informasjon*

På økonomisida har det vore gjort mykje arbeid for å tilpasse NOVA det nye opplegget for økonomistyring og konsernkontoordninga, knytt til Skattefuten i Oppland. NOVA kom over på denne ordninga frå oktober 1999.

I 2000 vart det utarbeidd stillingsomtalar for dei tilsette i administrasjonen, og arbeidet med å forbetre NOVAs arkiv heldt fram.

Opgåvene knytte til informasjonsformidling vert omtala andre stader i årsmeldinga.

NOVA og Institutt for samfunnsforskning (ISF) har ei rekkje infrastrukturtenester saman. Medan ISF mellom anna har ansvar for bibliotek- og edb-tenestene, er vedlikehalds- og vaktmeistertenester NOVA sitt ansvarsområde.

Det vart utført 11,5 årsverk i administrasjonen i 2000.

DESSE VAR KNYTTE TIL ADMINISTRASJONEN I 2000:

Torild Alnæs – kontorsjef

Rigmor Cedervall – konsulent

Halvard Dyb – informasjonsansvarleg

Tordis Høgeid – arkivansvarleg (50 %)

Lasse Kringstad – økonomikonsulent (til 20.02.)

Hussein Monfared – førstekonsulent, arkiv/informasjon

Vigdis Hegna Myrvang – informasjonskonsulent

Oddbjørg Rong Nilsen – personalansvarleg

Anders Ringen – førstekonsulent (permisjon)

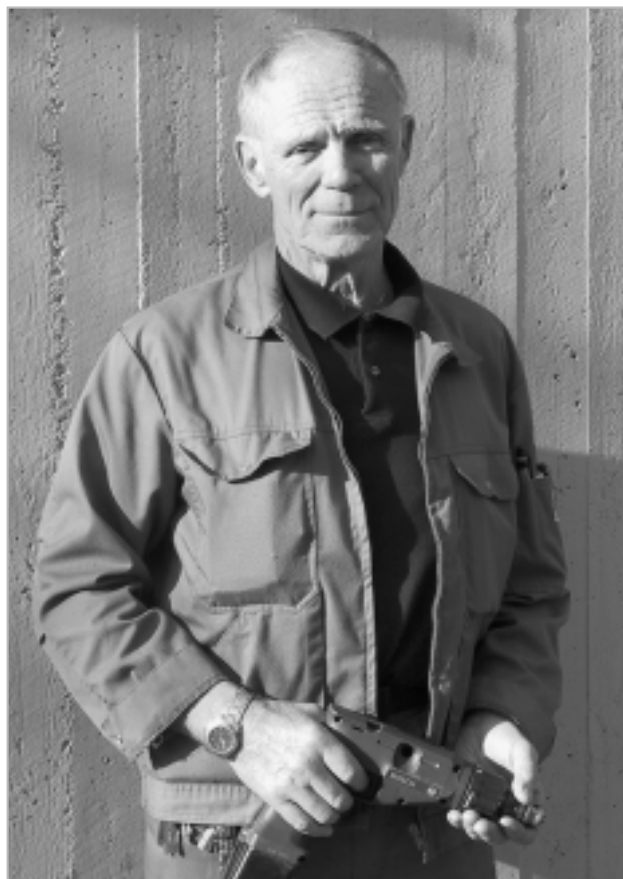
Synnøve Rustand – førstekonsulent

Torhild Sager – førstekonsulent, informasjon

Helle Sandvik – økonomiansvarleg

Svein Th. Sivertsen – rekneskapskonsulent (frå 25.01.)

Lisbeth Skjeggerud – sentralbordmedarbeidar (til 30.06.)

Vaktmeister Helge Søgård – ein viktig medarbeidar

Formidling

Formidling av resultat frå forskings- og utviklingsarbeidet er ei sentral oppgåve ved NOVA. Formidlinga skjer dels ved at forskarane publiserer rapportar, bøker, artiklar, og dels ved at dei held innlegg på kurs og konferansar og har kontakt med media. I tillegg underviser dei, held førelesingar og rettleiar innanfor sine respektive kompetanseområde. Formidlingsarbeidet er elles noko informasjonseininga er ansvarleg for. Her ligg det daglege ansvaret for koordinering og gjennomføring av små og store informasjonstiltak ved instituttet.

I tillegg til utarbeiding av informasjonsmateriell, tilverking og marknadsføring av NOVA-publikasjonar, har informasjonseininga avvikla ei rekkje konferansar, kurs og seminar i 2000. Arbeidet frå 1999 med å utarbeide og etablere gode rutinar for å sikre god kvalitet på publikasjonane ved instituttet vart ført vidare.

I 2000 var det stor interesse for NOVA si forskning i media – etterspurnaden frå journalistar etter forskarar og forskning utført ved instituttet auka i forhold til året før. Det same gjorde formidlinga gjennom konferansar og seminar, og talet på arrangement i regi av NOVA har aldri vore større.

EIGNE PUBLIKASJONAR

I publikasjonsseriane ved instituttet kom det ut nitten rapportar og sju skrift i 2000. Det kom ut tre nummer av informasjonsbladet *info-NOVA* og ei utgåve av nyhendeskrevet *Abonmentinfo*. Dei to sistnemnde publikasjonane presenterer aktuelle forskings- og utviklingsprosjekt; *info-NOVA* har òg oppdaterte lister over NOVA-publikasjonar og aktuelle aktivitetar på instituttet. Nytt av året var utgjevinga av ein kompetansekatalog for NOVA. Katalogen finst både i papirutgåve og elektronisk på nettstaden.

EKSTERN PUBLISERING

Ein viktig del av publiseringsverksemda til NOVA skjer eksternt. I 2000 publiserte forskarane ved NOVA 5 bøker på norske forlag og 26 artiklar i norske og internasjonale tidsskrift med referee. I tillegg vart det publisert 30 artiklar i antologiar, 9 vitskapelege artiklar i tidsskrift utan referee, 4 rapportar i eksterne instituttseriar, 228 populærvitskapelege artiklar og føredrag og 33 kronikkar og bokmeldingar. Ei oversikt over den eksterne publiseringa ved NOVA er å finne på NOVA sine nettsider på adressa: www.isaf.no/nova/publis/ekstern.htm.

For meir detaljerte opplysningar om publisering i 2000, sjå katalogdelen bak i årsmeldinga.

NOVA PÅ NETTET

Heimesida til NOVA har vist seg å vere eit velegna medium for presentasjon av dei ulike aktivitetane på huset, noko som kjem til syne gjennom stadig aukande besøk på sida. Vevsidene krev kontinuerleg oppfølging. Arbeidet med å vidareutvikle heimesida starta hausten 1999, og vil verte følgt opp i 2001.

I 2000 starta eininga eit innleiande arbeid med tanke på å etablere ei rekkje databasar som skal knytast til nettstaden. Tanken er at dette skal effektivisere arbeidet med å oppdatere vevsidene og samstundes auke informasjonstilfanget på nettstaden. Adressa til nettstaden er: www.isaf.no/nova.

MEDIA

Forskarane ved NOVA er i jamleg kontakt med nyhendemedia. Teljingar frå Observer Norge AS syner at det var 908 oppslag i aviser, TV og radio i 2000 – mot 828 året før. I tillegg var forskarane hyppige gjester i radio- og tv-kanalar året gjennom. NOVA har lykkast med å kanalisere formidlinga til nokon av dei mest sentrale nyhendeformidlarane i Noreg; instituttet hadde klart flest oppslag i NRK (135), både radio og TV, og Aftenposten (69). Samstundes var det god spreiding, med oppslag i til saman 118 aviser rundt i landet.

UNDERVISING

Forskarane ved NOVA tek kvart år på seg ei rekkje undervisningsoppdrag av varierende storleik og på ulikt nivå. Storparten av oppdraga er for universitet og høgskular og ulike fagpersonellgrupper. I 2000 vart dette til i underkant av 1000 undervisningstimar totalt.

RETTEIING OG SENSORVERKSEMD

Mange av forskarane er engasjerte i rettleiing av studentar ved ulike universitet og høgskular. I 2000 fekk i alt 31 hovudfagsstudentar og 16 doktorgradsstipendiatar rettleiing ved NOVA. Vidare var 36 av forskarane engasjerte som sensorar ved universiteta og høgskulane. Seks deltok i komitear for vurdering av doktoravhandling.

SAMARBEID MED BRUKARFELTET

NOVA har i dei åra instituttet har eksistert lagt stor vekt på å samarbeide med ulike brukargrupper. Samarbeidet kjem til uttrykk gjennom prosjektarbeid, rettleiing, konsulentoppdrag, eller i form av kurs, konferansar og seminar. I tillegg er instituttet rådgjevar og høringsinstans overfor departement i saker som fell innanfor det aktuelle arbeidsområdet.

Forskarane på NOVA heldt i løpet av året innlegg på eit hundretal konferansar og seminar. Nokre av desse vart arrangerte av NOVA, enten åleine eller i samarbeid med andre forskingsmiljø eller offentlege etatar. Nedanfor følgjer eit utval av NOVA-relaterte arrangement avvikla i 2000.

SEMINAR OG KONFERANSAR

«Til hvilken nytte?»

Konferanse om ungdom og forebygging av tobakk-, alkohol- og narkotikabruk. 23.–24. mars

Konferansen vart halden i regi av Noregs forskingsråd på Soria Moria konferansesenter i Oslo. NOVA og HEMIL-senteret (Senter for forskning om helsefremjande arbeid, miljø og livsstil) hadde det faglege ansvaret.

Både praktikarar, politikarar og medarbeidarar frå offentlege etatar og forskingsmiljø tok del i arrangementet, der ein drøfta teoretiske, metodiske, og politiske sider ved det rusførebyggjande arbeidet.

«Når mor og far lever atskilt: Foreldreansvar og samfunnsansvar»

*Forskarseminar på NOVA
5. juni*

Einslege forsørgjarar har i mange år vore sett på som ei klientgruppe i velferdsstaten, både innanfor forskinga og i politikken. Dette kjem mellom anna til uttrykk gjennom at ordninga med barnebidrag no er under politisk vurdering, sameleis barnefordelinga når foreldra bur kvar for seg. Med seminaret ønskte instituttet å få fram kunnskap om situasjonen til foreldra og samarbeidet mellom dei. Hovudinnleiarar på seminaret var Jonathan Bradshaw frå York universitet, Kari Moxnes frå Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet (NTNU), Kirsten Sandberg frå Universitetet i Oslo og An-Magritt Jensen frå NTNU. Bridget Penny frå Aleneforeldreforeningen og Rune Harald Rækken frå Foreningen 2 foreldre heldt kommentarinnlegg.

«X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar»

17.–19. august

17. august opna sosialminister Guri Ingebrigtsen det tiande nordiske sosialpolitiske forskerseminaret, på Voksenåsen konferansehotell i Oslo. NOVA stod som vert for arrangementet, som for lengst har etablert seg som eit sentralt kontaktforum og ein møtestad for nordiske sosialforskarar.

Temaet denne gongen var «aukande sosial ulikskap». Konferansen samla over hundre deltakarar. Foredraga vil verte publiserte som ei artikkelsamling i NOVAs Rapportserie i 2001.

«European Network on Transitions in Youth»

2.–5. september

Konferansen vart halden på Voksenåsen konferansehotell i Oslo. Av dei om lag 50 deltakarane, deltok 22 med paper. Nettverket har vore i aktivitet dei siste seks åra, og fekk til å byrje med økonomisk stønad frå European Science Foundation. Samarbeidet har ført til ei mengd med samanliknbare europeiske studiar finansierte av EU-kommisjonen, om utdanning, sysselsetjing, arbeidsløyse og overgangen skole–arbeid blant ungdom. Deltakarane var forskarar frå ulike universitet og forskingsinstitutt frå heile Europa. Forskar Torild Hammer frå NOVA var ansvarleg for konferansen, som i hovudsak vart finansiert av Noregs forskingsråd. Ei samling av innlegga på konferansen er no gjeven ut som NOVA Rapport 18/00.

«Helt i hundre ...»

*NOVA sitt bidrag under
Forskningsdagane
28. september*

Som i dei to føregåande åra utfordra NOVA ei skuleklasse frå ein vidaregåande skule i Oslo til å gjere ferdig eit forskingsprosjekt på litt over ein månad. Den fulle tittelen i 2000 var «Helt i hundre... Om ungdoms holdninger til forelskelse, flørt og kjærlighet». Under rettleiing av forskarar frå

NOVA fekk elevane frå Oslo Katedralskole ta del i forskingsprosessen frå A til Å – frå utarbeiding av spørjeskjema, intervjuing, analysar av data og til skriving av rapport. Prosjektet vart avrunda med at elevane la fram funna sine på Café Studenten midt på Karl Johan i Oslo. Prosjektet fekk mykje omtale i media.

«Ungdom og makt»

25. oktober

Denne konferansen vart skipa til i Folkets Hus i Oslo av NOVA, saman med Makt- og demokratiutgreiinga og Landsrådet for Noregs barne- og ungdomsorganisasjonar. Søkjeljoset vart retta mot ungdom sin sviktande deltaking i dei etablerte politiske institusjonane. Er demokratiet i fare? Ser vi nye og alternative former for samfunnsdeltaking hjå dei unge i dag? Det var nokre av dei sentrale spørsmåla som vart stilte. Fleirtalet av deltakarane på konferansen var forskarar og politikarar og medlemmer av organisasjonar og institusjonar som arbeider med ungdomsfaglege og politiske spørsmål.

«Fra visjon til virkelighet – Buskungen»

14. november

Denne konferansen vart halden i Drammen for å markere opninga av ein database som NOVA har utvikla i samarbeid med Fylkesmannen i Buskerud. Gjennom ein eigen nettstad kan ein leite seg fram til ulike aktivitetstilbod i fylket. Tilboda er retta mot barn, unge og familiane deira. Ordninga er førebels etablert i elleve kommunar, og fleire vil kome til etter kvart. Målgruppa for konferansen var personar som arbeider med barn og unge sine oppvekstvilkår i kommunane, fylkeskommunen, hjå fylkesmannen og i dei friviljuge organisasjonane.

«Forum for forskning om funksjonshemming»

Dette er eit nettverk danna på initiativ av forskar Lars Grue ved NOVA og avdelingsoverlege

Arvid Heiberg ved Rikshospitalet.
Målet med nettverket har vore å
lage eit tverrfagleg møte- og
diskusjonsforum for faggrupper
som arbeider med forskings- og
forvaltingsoppgåver knytte til
funksjonshemma og deira situa-
sjon i samfunnet.

NOVA er vertsinstitusjonen for
forumet si verksemd. Det vart i
løpet av 2000 arrangert to seminar
i regi av forumet.

6. november

«Skjønnsutøvelse og
funksjonshemming i lys av
målsettingen om lik rett til
utdanning og arbeid»

9. november

«Hvilken side står vi på? Ethiske,
faglige og akademiske utfordringer
i forskningen rundt funksjons-
hemning»

Glimt frå andre NOVA-relaterte arrangement i 2000

24. februar

«Heroin i Norge»

Stad: NOVA

Målgruppe: Klinikarar og
forskarar på rusfeltet

17. mars

«Familierådslag som metode i
beslutningsarbeid»

Stad: Opegård

Målgruppe: Medarbeidarar i
barnevernet

5.-6. mai

«Workshop on Social Variations
in Health: Nordic Comparisons»
(Arrangørar: Jon Ivar Elstad,
NOVA, og Espen Dahl, FAFO)

Stad: NOVA

Målgruppe: Forskarar

28. juni

«Generation X and their elders:
Family change and family influ-
ences over the generations»

Med professor Vern Bengtson,
University of Southern California,
som invitert innleiar.

Stad: NOVA

Målgruppe: Forskarar og andre
som driv med forskning og
utviklingsarbeid innan
eldreomsorg

22.-24. august

«Barn av blandet etnisk bakgrunn»

Stad: NOVA

Målgruppe: Forskarar og andre
som er engasjerte i forskning og
utviklingsarbeid på ungdomsfeltet

28.-29. august

«VII. årlige felleskonferanse for
utviklingssentrene innen barnevern
i Norge»

Stad: Selbu

Målgruppe: Medarbeidarar i
barnevernet

29. august

«Care networks for elderly in
Israel: Formal and informal
support»

Med professor Ariele Lowenstein,
University of Haifa, som invitert
innleiar

Stad: NOVA

Målgruppe: Forskarar og andre
som driv med forskning og
utviklingsarbeid innan
eldreomsorg

23.-24. oktober

«Erfaringskonferanse for
prosjektene om familierådslag»

Stad: Opegård

Målgruppe: Medarbeidarar i
barnevernet

23.-24. november

«Barn som blir plassert utenfor
hjemmet – risiko og utvikling»

Stad: Oslo

Målgruppe: Medarbeidarar i
barneverne

Katalog 2000

Publikasjoner

Egne utgivelser

NOVA RAPPORT

Solem, P.E. & B. Høistad (2000). «Vi spiller på lag». Om integrerte organisasjonsmodeller i pleie- og omsorgstjenestene. NOVA Rapport 1/00

Hellevik, T. (2000). Småbarnsforeldres yrkesdeltakelse og valg av barnetilsyn før og etter kontantstøttens innføring. NOVA Rapport 2/00

Øia, T. (2000). Innvandrerungdom – marginalisering og utvikling av problematferd. NOVA Rapport 3/00

Stavik, T. & T. Hammer (2000). Unemployment in a Segmented Labour Market. A study of youth unemployment in Norway. NOVA Rapport 4/00

Hougen, H.C. (2000). Ung i Notodden. Fritidsmønstre, rusmiddelbruk, problematferd og framtidplaner. NOVA Rapport 5/00

Ford, M. (2000). Gråsonen mellom trygdeetat og arbeidsmarkedetat. NOVA Rapport 6/00

Blekesaune, M. & E. Øverbye (2000). Uføre pensjonisters materielle levekår og sosiale tilknytning. En undersøkelse basert på fem levekårsundersøkelser fra 1983 til 1995. NOVA Rapport 7/00

Nordahl, T. (2000). Samarbeid mellom hjem og skole – en kartleggingsundersøkelse. NOVA Rapport 8/00

Elstad, J.I. (2000). Social inequalities in health and their explanations. NOVA Rapport 9/00

Blekesaune, M. (2000). Familiefase og hverdagsliv. En studie av husholdsarbeid og fritid. NOVA Rapport 10/00

Nordahl, T. (2000). En skole – to verdener. Et teoretisk og empirisk arbeid om problematferd og mistilpasning i et elev- og lærerperspektiv. NOVA Rapport 11/00

Sletten, M.A. (2000). Ung i Frogn. Rusmiddelbruk, fritidsmønstre, selvbilde og nettverk. NOVA Rapport 12/00

Koch, K. (2000). Når mor og far møtes i retten – barnefordeling og samvær. NOVA Rapport 13/00

Strandbu, Å. (2000). Storbyungdom og natur. NOVA Rapport 14/00

Sletvold, L. (2000). Kontantstøtteordningens konsekvenser for yrkesaktivitet og likestilling. NOVA Rapport 15/00

Gulbrandsen, L. og T. Hellevik (2000). Kontantstøtteordningens konsekvenser for barnehagesektoren. NOVA Rapport 16/00

Daatland, S.O., O.H. Guntvedt & B. Slagsvold (red) (2000). Eldresenteret nå og framover. NOVA Rapport 17/00

Hammer, T. (2000). Youth Unemployment and Marginalisation in Northern Europe. NOVA Rapport 18/00

Ingebretsen, R. & Lindbom, C. (2000). Midt i livet og midt i arbeidslivet. Erfaringer fra en intervjuundersøkelse med 40–50 åringer. NOVA Rapport 19/00

NOVA SKRIFTSERIE

Bay, A-H. (2000). Opinionens forventninger til velferdsstaten. NOVA Skriftserie 1/00

Helset, A. (2000). Spania – for helsens skyld. En intervjuundersøkelse blant norske pensjonister på Costa del Sol. NOVA Skriftserie 2/00

Næss, S. & J. Eriksen (2000). Diabetes og livskvalitet. Resultater fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag. Endring fra 1984 til 1995. NOVA Skriftserie 3/00

Øverbye, E. (2000). Commitment to welfare – a question of trust. NOVA Skriftserie 4/00

Andenæs, A. (2000). Et barnevern med lydhørhet for barnet. Fra generelle risikofaktorer og globale modeller til forståelse av spesifikke, tilrettelagte dagliglivserfaringer. NOVA Skriftserie 5/00

Moseng, B. (2000). Trygdefinansierte kjøretøy for funksjonshemmede. NOVA Skriftserie 6/00

Hellevik, T. & C. Koren (2000). Parents between work and care. Effects of the new cash benefit scheme. NOVA Skriftserie 7/00

ANDRE PUBLIKASJONER

Kompetansekatalog 2000

Eksterne rapportserier

Aslaksen I. & C. Koren (2000). Child Care in the Welfare Model. A critique of the Rosen Model, Rapport 62, Forskning om skatteøkonomi. Oslo: Statistisk sentralbyrå

Daatland, S.O. (red) (2000). Future housing for the elderly. Innovations and perspectives from the Nordic countries. Nord 6/00. København: Nordisk Ministerråd

Daatland, S.O., I.H. Nordhus, T.I. Romøren & O. Sletvold (2000). Status og framtid for norsk aldersforskning. Rapport. Oslo: Norges forskningsråd

Mossige, S. (red) (2000). Personer som begår seksuelle overgrep mot barn. Forståelse, behandling og straff. Kunnskapsstatus og erfaringer fra de nordiske landene. TemaNord 547. København: Nordisk Ministerråd

Seeberg, M.L. (2000). Encounters: Swedish Welfare Institutions and Refugees from Vietnam. IMER Norway/Bergen Report 28. Bergen: Senter for samfunnsforskning

Thorsen, K. (red) (2000). Aldring i nord: Livssituasjon, hjelpebehov og mestrings i den fjerde alder. Rapport 2/00. Senter for aldersforskning i Tromsø

Thorsen, K. (red) (2000). Et langt liv med en alvorlig funksjonshemming. utfordringer i et livsløpsperspektiv. Oslo: FoA, Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens

Bøker utgitt på andre forlag

Daatland, S.O. & P.E. Solem (2000). Aldring og samfunn. En innføring i sosialgerontologi. Bergen: Fagbokforlaget

Falck, S. & T. Havik (red) (2000). Barnevern og fylkesnemnd. Oslo: Kommuneforlaget

Killén, K. (2000). Barndommen varer i generasjoner. Forebygging er alles ansvar. Oslo: Kommuneforlaget

Romøren, T.I. (red) (2000). Usynlighetskappen. Levekår for funksjonshemmede. Oslo: Akribe forlag

Sørli, M-A. (2000). Alvorlige atferdsproblemer og lovende tiltak i skolen. En forskningsbasert kunnskapsstatus. Oslo: Praxis forlag

Artikler i antologier

(internasjonale)

Andenæs, A. (2000). Generalisering: Om ringvirkninger og gjenbruk av resultater fra en kvalitativ undersøkelse. I H. Haavind (red): *Kön och tolkning. Metodiska möjligheter i kvalitativ forskning*. Stockholm: Natur och Kultur, s 287–320

Dahle, R. & L.W. Isaksen (2000). The silenced body work. I D.E. Gannik & L. Launsø: *Disease, Knowledge and Society*. København: Samfundslitteratur, s 215–230

Elstad, J.I. (1999). Recenti sviluppi del sistema sanitario norvegese: in quale direzione puntano? I Sandro Turcio (red): *Mutamenti nella politica sanitaria. Le prospettive in alcuni paesi europei*. Roma: Welfare Books, Donizelli editore, s 29–69

Falck, S. (2000). Innledning til *Kriminaliteten er ikke hva den engang var – om avvik i historisk lys*. Rapport fra NSfKs 42. forskerseminar i Bergen. København: Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi, Københavns Universitet, s 5–7

Kuhnle, S., A. Hatland & S. Hort (2000). Work-Friendly Welfare States: Lessons from Europe. I *Flexibility vs. Security? Social Policy and the Labor Market in Europe and East Asia*. Konferanserapport. Seoul: Korean Social Security Association & ASEM/World Bank, s 37–63

Mossige, S. (2000). Finnes forutsetninger i kulturen for at det skjer overgrep mot barn? I S. Mossige (red): *Personer som begår seksuelle overgrep mot barn. Forståelse, behandling og straff. Kunnskapsstatus og erfaringer fra de nordiske landene*. TemaNord 547. København: Nordisk Ministerråd, s 59–68

Mossige, S. (2000). Holdninger blant vanlig ungdom til seksuelle overgrep mot barn. I S. Mossige (red): *Personer som begår seksuelle overgrep mot barn. Forståelse, behandling og straff. Kunnskapsstatus og erfaringer fra de nordiske landene*. TemaNord 547. København: Nordisk Ministerråd, s 159–167

Pedersen, W. (2000). Conduct problems and cannabis use. I A. Springer & A. Uhl (red): *Illicit drugs: Patterns of use – patterns of response*. Innsbruck, Vienna, Munich: Studien Verlag, s 205–221

Øverbye, E. (2000). The impact of industrial relations on the structure of supplementary pensions in Scandinavia. I G. Hughes & J. Stewart (red): *Pensions in the European Union: Adopting to economic and social change*. Dordrecht: Kluwer Academic Publisher, s 179–92

Artikler i antologier

(nasjonale)

Andenæs, A. (2000). Generalisering: Om ringvirkninger og gjenbruk av resultater fra en kvalitativ undersøkelse. I H. Haavind (red): *Kjønn og fortolkende metode. Metodiske muligheter i kvalitativ forskning*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s 287–320

Andenæs, A. (2000). Foreldreveiledningens forståelse av det moderne foreldreskap: Nøytral, blind eller partisk? I I.T. Thorsen et al: *På gjen-grodde stier? Nasjonal fagkonferanse om familieførståelse og foreldresamarbeid i et samfunnsperspektiv*. HENÆR-rapport 7. Borre: Høgskolen i Vestfold, s 17–32

Danielsen, K. (2000). Antropologiske perspektiver i gerontologien. I S.O. Daatland et al: *Status og framtid for norsk aldersforskning*. Oslo: Norges forskningsråd, s 85–91

Einarsson, J.H. (2000). Bruk av familieråd som metode i barnevernets beslutningsprosess. I J. Veland (red.): *Barnevernboka 2000. Årbok for barnevernet*. Stavanger: Senter for atferdsforskning, s 205–216

Elstad, J.I. (2000). Social background and life chances in Norway: Persisting inequalities throughout 20th century? I P. Otnes et al (red): *Sosiologisk årbok 2000*, s 93–121

Falck, S. (2000). Hvorfor fylkesnemnd? I S. Falck & T. Havik: *Barnevern og fylkesnemnd*. Oslo: Kommuneforlaget, s 13–33

Grinde, T.V. (2000). Fakta om fylkesnemndene og aktuelle spørsmål. I S. Falck & T. Havik (red): *Barnevern og fylkesnemnd*. Oslo: Kommuneforlaget, s 33–55

Grinde, T.V. (2000). Rettslig overprøving av fylkesnemndsvedtak. I S. Falck & T. Havik (red): *Barnevern og fylkesnemnd*. Oslo: Kommuneforlaget, s 205–238

Grue, L. (2000). Medisinsk og sosial forståelse av funksjonshemming. I E. Markussen (red): *Menneskeverd –*

Funksjonshemming i Norge. Oslo: Gyldendal Akademisk, s 18–32

Krange, O. (2000). Fortolkning og sosialstatistikk: Statistikk, kausalitet og positivismekritiske innsikter i empirisk samfunnsforskning. I P. Otnes et al (red): *Sosiologisk årbok 2000*, s 35–61

Mossige, S. (2000). Mødres møter med barnevernet ved bekymring for seksuelle overgrep. I J. Veland (red): *Barnevernboka 2000. Årbok for barnevernet*. Stavanger: Senter for atferdsforskning, s 217–227

Nordahl, T. (2000). Ungdomsskolen i et elevperspektiv. I G. Grepperud (red): *Tre års kjedsomhet?* Oslo: Gyldendal Akademisk, s 44–57

Næss, S. & J. Eriksen (2000). Diabetes, livskvalitet og mestring. I T.I. Romøren (red): *Usynlighetskappen. Levekår for funksjonshemmede*. Oslo: Akribe forlag, s 151–168

Rindal, M. (2000). Språk og litteratur på 1300-talet i Oslo. I R. Christensen & M. Saltnes (red): *Akershus festning 700 år*. Oslo: Forsvarsdepartementet, s 38–53

Rindal, M. (2000). Sjelemesse for dronning Bianca. I R. Christensen & M. Saltnes (red): *Akershus festning 700 år*. Oslo: Forsvarsdepartementet, s 74–75

Romøren, T.I. (2000). Innledning. I T.I. Romøren (red): *Usynlighetskappen. Levekår for funksjonshemmede*. Oslo: Akribe forlag, s 9–30

Slagsvold, B. (2000). Aldringens psykologi: hva bør prioriteres, hvordan og hvorfor? I S.O. Daatland et al: *Status og framtid for norsk aldersforskning*. Oslo: Norges forskningsråd, s 69–76

Thorsen, K. (2000). Aldring, eldreomsorg og lokal kontekst. I K. Thorsen (red): *Aldring i nord: Livssituasjon, hjelpebehov og mestring i den fjerde alder*. Rapport 2/00, Senter for aldersforskning i Tromsø, s 5–17

Thorsen, K. (2000). Aldring, funksjonshemming og funksjonsmuligheter. I K. Thorsen (red): *Et langt liv med en alvorlig funksjonshemming. Utfordringer i et livsløpsperspektiv*. Oslo: FoA, Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens, s 7–17

Torgersen, U. (2000). Rettssosiologisk seminar. I F. Engelstad (red): *Kunnskap og refleksjon. 50 års samfunnsforskning*. ISF Rapport 2/00, s 57–66

Vestel, V. (2000). Om populærkultur og relasjonsdannelser i et flerkulturelt ungdomsmiljø i Oslo øst. Foredrag publisert i konferanserapporten: *Utenfra, men hjemme – innvandrerungdom i storbyen*. Oslo: Norges forskningsråd, s 177–184

Artikler i vitenskapelige tidsskrifter med referee

(internasjonale)

Aslaksen, I., C. Koren & M. Stokstad (2000). The Effect of Child Care Subsidies: A Critique of the Rosen Model. *Feminist Economics*, 6(1):95–103

Bay, A-H. (2000). Political Persuasibility: Dynamics of Attitudes towards Taxation of Old Age Pensioners. *Scandinavian Political Studies*, 23(2):139–155

Dijkstra, A., L. Brown, B. Havens, T.I. Romøren, R. Zanotti, Th. Dassen & W. van den Heuvel (2000). An international psychometric testing of the Care Dependency Scale. *Journal of Advanced Nursing*, 31(4):944–952

Dijkstra, A., M. Coleman., Th.W.N. Dassen, T.I. Romøren, M. Välemäki & R. Zanotti (2000). Zorghafhanke-
lijkheid van verpleeghuispatiënten met dementie: gemeten in Europees perspectief. *Tijdschrift voor Gerontologie en Geriatrie*, 31:245–251

Fyrand, L., L. Wichstrøm, T. Moum & A. Glennås (2000). Social support in females with rheumatoid arthritis compared to healthy controls. *Scandinavian Journal of Rheumatology*, 29:38–43

Grue, L. & A. Heiberg (2000). Do disabled adolescents view themselves different from other young people? *Scandinavian Journal of Disability Research*, 2(1):39–58

Grøholt, B., Ø. Ekeberg, T. Haldorsen & L. Wichstrøm (2000). Young suicide attempters: A comparison between a clinical and an epidemiological sample. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 39(7):868–875

Gulbrandsen, L. & Å. Langsether (2000). I trasferimenti privati tra le generazioni: il caso Norvegese. *Polis – Ricerche e studi su società et politica in Italia*, 14(1):67–87

Hammer, T. (2000). Mental health and social exclusion among unemployed youth in Scandinavia. A comparative

study. *International Journal of Social Welfare*, 9:53–63

Pape, H. (2000). Alkohol – nei takk, i Guds navn. Kristentro og alkoholbruk blant norsk ungdom. *Nordisk alkohol- og narkotikatidsskrift*, 16(6):352–366

Pape, H. & I. Rossow (2000). Research on youth and alcohol and drugs: Challenges from a quantitative and epidemiological research perspective. *Nordisk alkohol- og narkotika-tidsskrift*, vol. 17 (English supplement) s. 16–18

Pedersen, W. (2000). Crime and punishment in Norwegian Mid-adolescents: A Normal Pupulation Study. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 1:87–104

Pedersen, W. (2000). Adolescent Victims of Violence in a Welfare State. Sociodemography, Ethnicity and Risk Behaviours. *British Journal of Criminology*, 41:1–21

Pedersen, W. & A. Kolstad (2000). Adolescent alcohol abstainers: Traditional patterns in new groups. *Acta Sociologica*, 43:219–235

Rindal, M. (2000). *Oslo endå ein gong. Maal og Minne*, 2:171–172

Sandbæk, M. (2000). Foreldre som aktører i kontakt med offentlige hjelpetjenester. *Nordisk Sosialt Arbeid*, 20(2):101–111

Strandbu, Å. & K. Skogen (2000). Environmentalism among Norwegian Youth & Different Paths to Attitudes and Action? *Journal of Youth Studies*, 3(2):189–209

Wichstrøm, L. (2000). Psychological and behavioral factors inpredictive of disordered eating. A prospective study of the general adolescent population in Norway. *The International Journal of Eating Disorders*, 28:33–42

Wichstrøm, L. (2000). Predictors of adolescent suicide attempts. A nationally representative longitudinal study of Norwegian adolescents. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 39:603–610

Artikler i vitenskapelige tidsskrifter med referee

(nasjonale)

Backe-Hansen, E., R. Bast-Pettersen, K. Benum, H. Hjort, R. Mogård, I. Nyman, A-L. Schanke & R. Toverud (2000). Kvinnelige pionerer i norsk

psykologi. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 37:801–843

Bay, A-H. (2000). Teoretiske tilnærminger til studiet av den politiske opinion. *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift*, 16(2):134–150

Fuglerud, Ø. (2000). Tenke globalt – handle lokalt. Om etnisk implosjon på Sri Lanka. *Norsk antropologisk tidsskrift*, 11(3):227–239, 266

Lingsom, S. (2000). Brukerperspektiver på omsorgstjenester. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 3(1):16–30

Mossige, S. (2000). Resultater og problemer i internasjonal forskning om seksuelle overgrep mot barn. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 37:418–431

Pedersen, W. & K. Hegna (2000). Ungdom som selger sex. *Tidsskrift for Den norske lægeforening*, 120(2):215–220

Sandbæk, M. (2000). Foreldres vurdering av hjelpetjenester for barn. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 3(1):31–44

Thorsen, K. (2000). Eldreomsorg, kvaliteter og lokal kontekst. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 3(4):203–218

Artikler i andre vitenskapelige tidsskrifter

(internasjonale/nasjonale)

Bakken, A. & M. Sletten (2000). Innvandrerungdoms planer om høyere utdanning – realistiske forventninger eller uoppnåelige aspirasjoner? *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 17(1):27–36

Danielsen, K. (2000). Bedriftsliv i endring. *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 17(1):105–115

Falck, S. (2000). Barne- og ungdomskriminalitet i Norge på 1990-tallet. *Samfunnsspeilet*, 14(3):16–24

Hellevik, T. (2000). Flere småbarnsmødre har blitt deltidsarbeidere. *Samfunnsspeilet*, 14(5):48–51

Hellevik, T. (2000). Småbarnsforeldre: Yrkesaktivitet og tilsyn med egne barn før og etter kontantstøtten. *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 1:21–26

Killén, Kari (2000). Protected Children – Protective Families. A Global Task. *Today's Children are Tomorrow's Parents*, 1(5):27–31

Moseng, B.U. (2000). Levekår og livskvalitet blant lesbiske kvinner og homofile menn – en norsk studie. *Lambda nordica*, 6(1):26–38

Moseng, B.U. (2000). Selvmords-
atferd blant lesbiske og homofile. *Suicidologi*, 3:22–24

Prieur, A. & B.U. Moseng (2000). Sorry we don't speak Queer. En kritisk kommentar til queer teori. *Kvinneforskning*, (3–4):140–155

Artikler i fagblad eller populærvitenskapelige tidsskrifter

(internasjonale/nasjonale)

Annaniassen, E. (2000). Den nordiske modellen. Realitet eller myte? (I) *BO – Boligsak og boligsamvirke*, 38(4):27–29

Annaniassen, E. (2000). Den nordiske modellen. Realitet eller myte? (II) *BO – Boligsak og boligsamvirke*, 38(5):30–33

Annaniassen, E. (2000). Den nordiske modellen. Realitet eller myte? (III) *BO – Boligsak og boligsamvirke*, 38(6):37–39

Backe-Hansen, E. (2000). Adopsjon som barnevernstiltak: Faglig godt men likevel ikke ønsket? *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 77(3/4):36–49

Bay, A-H. (2000). Står eldrepolitikken på trygg grunn? *Aldring & Eldre*, 17(2):8–14

Christiansen, K.U. (2000). Barneombudet på avveie. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 77(3/4):3–4

Christiansen, K.U. (2000). Befring-
utvalgets innstilling – en utfordring, ikke bare for barnevernet. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 77(2):3–4

Christiansen, K.U. (2000). Forskning i barnevernet. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 77(1):3

Christiansen, K.U. (2000). Fosterforeldre – frivillige omsorgspersoner eller arbeidstakere i det kommunale barnevernet? *Nordisk Sosialt Arbeid*, 20(1):59–60

Christiansen, K.U. (2000). Grundig utredning av barnevernet. *Nordisk Sosialt Arbeid*, 20(3):186–187

Daatland, S.O. (2000). Hva har gått galt? *Aldring & Eldre*, 17(1):29–31

Daatland, S.O. (2000). Livskvalitet og demens. *Aldring & Eldre*, 17(1):6

Daatland, S.O. (2000). Någonting att vara rädd för. *Magasinet 50+*, 2:14–15

Daatland, S.O. (2000). Trekkfugler og stamfugler. *Aldring & Eldre*, 17(1):7

Daatland, S.O. (2000). Vellykket aldring? *Aldring & Eldre*, 17(4):2–6

Elstad, J.I. (2000). Kan seleksjons-
hypotesen forklare sosial ulikhet i helse? *Liv & Helse*, 1:25–27

Gulbrandsen, L. (2000). Gjeldskrise rett rundt hjørne? *Økonomisk rapport*, 17:18

Hellevik, T. (2000). Et flertall benytter kontantstøtteordningen. *Trygd & pensjon*, 3:7–9

Ingebretsen, R. & P.E. Solem (2000). Aldersdemens i parforhold – følger for omsorgsgiverens livsutfoldelse. *Aldring & Eldre*, 17(3):2–9

Ingebretsen, R. & P.E. Solem (2000). Aldersdemens i parforhold – hvordan støtte den omsorgsgivende ektefelle. *Aldring & Eldre*, 17(4):14–20

Koren, C. (2000). Folketrygden virker stadig mer inntektsutjevne. *Trygd & pensjon*, 1:11

Koren, C. (2000). Hvorfor syter pensjonistene? *Aldring & Eldre*, 17(1):8–11, og *Trygd og pensjon*, 2:4–5

Koren, C. (2000). Pensjonistenes inntekter vel halvparten av lønns-
takernes. *Trygd & pensjon*, (2):2–3

Koren, C. (2000). Regjeringen vil ikke knytte grunnbeløpet til andres inntekt. *Trygd & pensjon*, 1:8–9

Kristiansen, H.W. (2000). Tilbakeblikk på skeive liv. Eldre homoseksuelle menns livsfortellinger. *Aldring & Eldre*, 17(2):2–7

Mossige, S. (2000). Vår kunnskap om personer som begår seksuelle overgrep mot barn. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 77(3/4):50–56

Nergård, T.B. (2000). Behandling av uføresaker. Hvordan arter samarbeidet mellom trygdefunksjonærer og leger seg? *Trygd & pensjon*, 5:8–10

Nergård, T.B. (2000). Behandling av uføresaker. Tar trygdefunksjonærene hensyn til arbeidsledighet? *Velferd*, 7:33–35

Nordahl, T. (2000). Samarbeid mellom hjem og skole. *Foreldre i skolen*, 2:11–15

Pedersen, A. West (2000). Forholdsmessighet i lov om foretakspensjon: Et prinsipp med modifikasjoner. *Trygd & pensjon*, 6:7–8

Pedersen, W. (2000). Unges brug av ecstasy. *Stof*, 11:40–48

Rindal, M. (2000). Can we rely on Snorre? *The Norseman*, 3:16–19

Sandlie, H.C. (2000). Richard Sennet om den fleksible kapitalismen. *Sosiolog-nytt*, 1:5–8

Seeberg, M.L. (2000). Integriteten som offer. *Invandrere och Minoriteter*, 4:19–20

Skilbrei, M-L. (2000). «Oss» og «dem» – igjen. *Fontene*, 5:36–37

Skogen, K. (2000). Rovdyra kan vinne kampen om ungdommen. *Jakt & Fiske*, 1/2:84–87

Skogen, K. (2000). Valg av fritidsaktivitet forteller hvem du er. *Jakt & Fiske*, 7:116–120

Slagsvold, B. (2000). It is the women who care. *The Norseman*, 4/5

Solem, P.E. (2000). Krafttak for eldre i arbeidslivet. *Aldring & Eldre*, 17(3):18–23

Sørli, M-A. (2000). Alvorlige atferdsproblemer og lovende skolebaserte tiltak. *Spesialpedagogikk. Spesialutgave*. Artikler fra forskningsprogrammet Spesialpedagogisk kunnskaps- og tiltaksutvikling (1993–99), s 90–92

Vabø, M. (2000). Standardiseringens pris. *Aldring & Eldre*, 17(1):14–17

Øverbye, E. (2000). Hamskifte i pensjonspolitikken. *Aldring & Eldre* 17(4):8–13

Bokanmeldelser

Annaniassen, E. (2000). Historien bak eierlandet Norge. Anmeldelse av F-E. Eliassen: «Norsk småbyfødalisme? Grunneiere, huseiere og husleiere i norske småbyer 1650–1800». *BO – Boligsak og boligsamvirke*, 38(4):43–45

Annaniassen, E. (2000). Nordisk boligpolitikks vekst og fall. Anmeldelse av R. Hultberg: «...uppgång och fall. Tankar och reflexioner om nordisk bostadspolitik». *BO – Boligsak og boligsamvirke*, 38(6):44–45

Birkelund, G. & J. Eriksen (2000). Overflødigthorn av kunnskap.

Anmeldelse av «Sosialt utsyn 2000». *Samfunnsspeilet*, 4:44–47

Dahle, R. (2000). Anmeldelse av O. Brox: «Hva er samfunnsvitenskap?» *Nordisk Sosialt Arbeid*, 20(2):112–113

Dahle, R. (2000). Anmeldelse av O. Lian: «Mellom Hippokrates og Adam Smith». *Tidsskrift for velferdsforskning*, 3(4):260–263

Danielsen, K. (2000). Anmeldelse av A.M. Klausen: «Et liv i kulturkollisjon». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 41(2):267–270

Danielsen, K. (2000). Anmeldelse av A. Korbøl: «Noen skal komme. Karl Martin Feltmann 1909–1989». *Aldring & Eldre*, 17(1):22–23

Hammer, T. (2000). Anmeldelse av M. Sheehan & M. Tomlinson: «The unequal unemployed», J. Clasen, A. Gold & J. Vincent: «Voices within and without. Responses to long-term unemployment in Germany, Sweden and Britain», og J. Christiansen, P. Koistinen & A. Kalvalainen: «Working Europe. Reshaping European employment system». *European Societies*, 2(2):233–238

Helset, A. (2000). Sol Seim i dobbel utgave. Anmeldelse av P.K. Haugen & R.E. Krüger: «Din tanke er din skjebne. Sol Seim og hennes forskning». *Aldring & Eldre*, 17(1):24–25

Helset, A. (2000). Før den store premieren. Anmeldelse av W. Foss & S.S. Nærø: «Etterpå». *Aldring & Eldre*, 17(1):32–33

Næss, S. (2000). Anmeldelse av A. Korbøl: «Noen skal komme. Karl Martin Feltmann 1909–1989». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 41(2):271–273

Torgersen, U. (2000). Anmeldelse av B. Berntsen: «Skarpt sett. Historien om vittighetspressen i Norge». *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 41(4):675–681

Aviskronikker

Daatland, S.O. (2000). Klar for eldre-bølgen? *Dagbladet*, 27. februar

Grue, L. (2000). Langt fram til likestilling. *Dagbladet*, 9. november

Hatland, A. (2000). Sosial grunntrygghet trenger fornyelse. *Aftenposten*, 10. november

Koren, C. (2000). Økonomiens to ben. *Klassekampen*, 3. mai

Koren, C. (2000). Hvor er barna? *Klassekampen*, 31. mai

Koren, C. (2000). Et bidrag til barns beste? *Klassekampen*, 26. juli

Koren, C. (2000). Farvel til forsørgerfradraget. *Klassekampen*, 26. oktober

Pedersen, W. (2000). Vi ulte mot månen. *Dagbladet*, 29. januar

Pedersen, W. (2000). Skyggen av hans smil. *Dagbladet*, 19. februar

Pedersen, W. (2000). Altfor ensom, altfor tapper. *Dagbladet*, 25. mars

Pedersen, W. (2000). God natt, da, du. *Dagbladet*, 22. april

Pedersen, W. (2000). Tida er inne. *Dagbladet*, 27. mai

Pedersen, W. (2000). I land på Hovedøen. *Dagbladet*, 17. juni

Pedersen, W. (2000). Å doktor, gi meg en sprøyte. *Dagbladet*, 16. september

Pedersen, W. (2000). Dødse fra tier'n. *Dagbladet*, 7. oktober

Pedersen, W. (2000). Ung, trist og homo. *Dagbladet*, 28. oktober

Pedersen, W. (2000). Heidi blir Andreas. *Dagbladet*, 2. desember

Pedersen, W. (2000). Heltene er døde. *Dagbladet*, 30. desember

Skogen, K. (2000). Hvem er redd ulven? *Aftenposten*, 23. januar

Slagsvold, B. (2000). Enerom i aldersinstitusjoner – hvor velbegrunnet er milliardsatsingen? *Dagsavisen*, 15. desember

Øverbye, E. (2000). Hvorfor skepsis til private pensjoner? *Aftenposten*, 11. oktober

Annen publisering

Andenæs, A. (2000). Fellesskap, fleksibilitet og ensomhet. *Likt og Ulikt*. Kvartalsmagasin, september. Oslo: Likestillingssenteret, Likestillingsombudet og Kilden, s. 8

Romøren, T.I. (2000). *Sprekere eldre – mindre pleie*. Utretningsdokument for Sosial- og helsedepartementet

Ødegård, G. (2000). *Ungdom forsker. En veiledning i prosjektsamarbeid mellom forskningsinstitusjoner og skoleverket, i anledning Forskningsdagene*. Oslo: Forskningsdagene, Norges forskningsråd

Rusmiddelstaten i Oslo kommune: *Om hasj og tenåringer*. Film med intervju

av Willy Pedersen, tilgjengelig på <http://www.forebygging.no/>

Paper

Andenæs, A. (2000). *Foreldreveiledningens forståelse av det moderne foreldreskap: Nøytral, blind eller partisk?* Paper presentert på konferansen På gjengrodde stier? Nasjonal fagkonferanse om familieforståelse og foreldresamarbeid i et samfunnsperspektiv. Tønsberg, 5.–6. juni

Andersen, T. & J. Eriksen (2000). *Omsorgslønn: Dilemmaer og modeller*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august

Annaniassen, E. (2000). *Housing Policy in the Scandinavian Countries: One Nordic Model or Different Solutions?* Paper presentert på International Research Conference, Housing in the 21st Century: Fragmentation and Reorientation. Gävle, 26.–30. juni

Annaniassen, E. (2000). *Velferdsstaten: Realitet eller ideologisk konstruksjon. Trekk ved boligpolitikken utvikling i Norden*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august

Bay, A-H. & B. Vik-Mo (2000). *Medias dekning av velferdsstaten*. Paper presentert på 8. Nasjonale fagkonferanse i statsvitenskap. Tromsø, 10.–12. januar

Bay, A-H. & M. Blekesaune (2000). *Youth, Unemployment and Political Marginalization*. Paper presentert på 12th Annual Meeting on Socio-Economics. London School of Economics, London, 7.–10. juli

Bay, A-H. (2000). *Citizenship and Exclusion*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk, Oslo, 17.–19. august

Bradshaw, J., L.I. Terum & A. Skevik (2000). *Lone Parenthood in the 1990's: New Challenges, New Responses?* Paper presentert på The Year 2000 International Research Conference on Social Security. Helsinki, 25.–27. september

- Blekesaune, M. & E. Øverbye (2000). *Årsaker til tidlig pensjonering*. Paper presentert på seminaret Citizenship and marginalization i regi av Nordisk samarbeidsnemnd for samfunnsforskning. Aalborg, 8.–9. desember
- Dahle, R. (2000). *Kropp, kjønn og helsearbeid*. Paper presentert på Senter for kvinneforskning, Universitetet i Tromsø, 29. februar
- Dahle, R. (2000). *Relasjonen mellom syke- og hjelpepleiere – en grensetvist?* Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Dahle, R. (2000). *Bodywork and the Making of Men*. Paper presentert på 4th European Feminist Research Conference. Bologna, Italia, 28. september–1. oktober
- Danielsen, K. (2000). *Om å selge tillit*. Paper presentert på Norsk antropologforenings årsmøte. Lillehammer, 11.–13. mai
- Danielsen, K. (2000). *Enslige mødre på overgangsstonad*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Danielsen, K. (2000). *The narrative filter*. Paper presentert på konferansen Biographical Methods and Professional Practice. London, 19.–21. oktober
- Daatland, S.O. (2000). *Future housing for the elderly – trends, experiences and dilemmas from a Nordic perspective*. Paper presentert på OECD-konferansen Ageing, housing and urban development. Oslo, 22.–23. mai
- Daatland, S.O. (2000). *Ageing and social integration – emerging trends and dilemmas*. Paper presentert på 15th Nordic congress of gerontology. Reykjavik, 4.–7. juni
- Daatland, S.O. & K. Herlofson (2000). *Service systems and family care – substitution or complementarity?* Paper presentert på 29th Annual Meeting of the British Society of Gerontology. Oxford, 8.–10. september
- Daatland, S.O. (2000). *Ageing, families and welfare systems*. Paper presentert på 5th Congress of Deutsches Gesellschaft für Gerontologie und Geriatrie. Nürnberg, 18.–20. september
- Daatland, S.O. (2000). *Successful ageing and social integration revisited*. Paper presentert på 29th Annual Meeting of the British Society of Gerontology. Oxford, 8.–10. september
- Elstad, J.I. & C. Friestad (2000). *Norwegian Data Sources for Studies of Life-Course Influences on Variations in Health Expectancy*. Paper presentert på European Science Foundation Scientific Program; Social Variations in Health Expectancy, Workshop. Stockholm, 12.–13. mai
- Elstad, J.I. (2000). *Social mobility and social causation: Modelling their combined effects on health inequalities*. Paper presentert på British Sociological Association's Medical Sociology Group and European Society for Health and Medical Sociology's 2nd Joint Conference: Health in transition – European perspectives. University of York, 14.–17. september
- Falck, S. (2000). *Institusjonsplasing av ungdom, innhold, rettsikkerhet og kontroll*. Paper presentert for Barnevern juridisk forum. Oslo, 27. januar
- Fuglerud, Ø. (2000). *Inside Out: The Norwegian Immigration's working concept of national sovereignty*. Paper presentert på konferansen Sovereign Bodies: Citizenship and State in the Postcolonial World. Sandbjerg, Danmark, 9.–12. desember
- Gould, R. & P.E. Solem (2000). *Change from early exit to late exit. A Finland/Norway-comparison*. Paper presentert på møte i regi av forsker-nettverket COST A 13: Changing labour markets, welfare policies and citizenship – Ageing and work. Roma, 13.–14. april
- Grinde, T.V. (2000). *'Psycho-legalism' and child welfare decisions*. Paper presentert på III. European conference on community psychology: Community action, empowerment and health promotion. Bergen, 11.–13. september
- Grinde, T.V. (2000). *Hvordan kan samarbeid med andre, nasjonalt og internasjonalt, skape bedre barnevernsforskning?* Paper presentert på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Grue, L. (2000). *Funksjonshemming. Begrep og betydning*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forsker-
- seminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Gulbrandsen, L. (2000). *Inequality in Norwegian Housing*. Paper presentert på International Research Conference, Housing in the 21st Century: Fragmentation and Reorientation. Gävle, 26.–30. juni
- Gulbrandsen, L. & H.C. Sandlie (2000). *Alt som før? Boligkonsum i Norge ved århundreskiftet*. Paper presentert på nordisk seminar om by- og boligforskning. København, 28.–29. september
- Hammer, T. (2000). *Youth unemployment, welfare and citizenship*. Paper presentert på møte i regi av forsker-nettverket COST A 13: Changing labour markets, welfare policies and citizenship – Youth employment/unemployment. Oslo, 4. juni
- Hegna, K. & S. Mossige (2000). *Boys with a sexual interest in children and very young teenagers – constructions of age and sexuality*. Paper presentert på Nordic Youth Research Symposium: Making and Breaking Borders. Helsinki, 7.–10. juni
- Hegna, K. & L. Wichstrøm (2000). *Attempted suicide among gay and lesbian adolescents – general and specific risk factors*. Paper presentert på The first annual nordic network workshop on developmental psychology and longitudinal research. Ørebro universitet, 16.–18. november
- Hellevik, T. & C. Koren (2000). *Parents between work and care: effects of the new cash benefit scheme*. Paper presentert på konferanse i regi av International Association for Feminist Economics. Istanbul, 15.–17. august
- Hellevik, T. & C. Koren (2000). *Om kontantstøtten og valg av barnetilsyn*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Helset, A. (2000). *Norsk pensjonistliv i Spania. Et forprosjekt*. Poster presentert på 15th Nordic congress of gerontology. Reykjavik, 4.–7. juni
- Hennum, N. (2000). *Kvinner, kjærlighet og barn*. Paper presentert på Norsk antropologisk årsmøte. Lillehammer, 12.–14. mai

- Killén, K. (2000). *Sammenhengene mellom tilknytningsmønstre og barns overlevelsesstrategier*. Paper presentert på kongressen Barn och trauma, arrangert av Nordisk forening for forebygging av barnemishandling og omsorgssvikt. Linköping, 22.–24. mai
- Killén, K. (2000). *The relevance of attachment theory and research for universal and selective prevention*. Paper presentert på XIII. International Congress on Child Abuse & Neglect. Durban, 3.–6. september
- Knudsen, C. (2000). *A Cash Transfer and the Work Outcome of Mothers*. Paper presentert på konferansen Population Association of America. Los Angeles, 23.–27. mars
- Knudsen, C. (2000). *Kontantstøtten og mødres yrkesaktivitet*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Knudsen, C. (2000). *Hvem har endret sin yrkesaktivitet fra 1998 til 1999 på grunn av kontantstøtten*. Paper presentert på Norges forskningsråds seminar om evaluering av kontantstøtten. Asker, 5.–6. desember
- Krange, O. (2000). *Anti-foreign sentiments in Norwegian adolescence: A matter of social stratification or individualised identity formation?* Paper presentert på Nordic Youth Research Symposium: Making and Breaking Borders. Helsinki, 7.–10. juni
- Kristiansen, H.W. (2000). *Eldre homoseksuelle menns livsløp: Brudd eller kontinuitet?* Paper presentert på konferansen til Nettverk for forskning om homoseksualitet, Universitetet i Oslo, 16.–17. juni
- Langsether, Å. (2000). *Familien og velferdsstaten*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Lyng, K. & E.M. Svingen (2000). *The validity of self-rated sensory impairment for identifying seriously combined sensory impairment in old age*. Paper presentert på 15th Nordic congress of gerontology. Reykjavik, 4.–7. juni
- Moen, B. (2000). *Små skritt mot et fellesskap? Flerkulturelt møte på et eldresenter*. Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Moshuus, G.H. (2000). *Vold som ressurs*. Paper presentert på konferansen Ungdom og språk. Os, 29. september
- Mossige, S., O.A. Tjersland & W. Gulbrandsen (2000). *Barnevernet i overgrepssaker*. Paper presentert på kongressen Barn och trauma, arrangert av Nordisk forening for forebygging av barnemishandling og omsorgssvikt. Linköping, 22.–24. mai
- Pedersen, W. (2000). *Adolescent alcohol abstainers*. Paper presentert i Kettil Bruun Society for Social and Epidemiological Research on Alcohol. Oslo, 6. juni
- Pedersen, W. (2000). *MDMA and new patterns of drug use*. Paper presentert i Dansk selskap for addiktiv medicin. Rigshospitalet, København, 1. september
- Romøren, T.I. (2000). *Courses of disability in the years before death in a population 80+*. Paper presentert på 3rd European Congress in Gerontology. Berlin, 6.–9. juli
- Sandbæk, M. (2000). *The involvement of children, youth and families in planning and delivering care*. Paper presentert på The Century of the Child – FICE (Fédération Internationale Communantes des Enfants) Congress. Maastricht, 10.–13. mai
- Sandlie, H.C. (2000). *Housing Consumption and Life Cycle in Norway: Introductory remarks*. Paper presentert på Young Housing Researchers Pre-Conference. Gävle, 25. juni, og på International Research Conference, Housing in the 21st Century: Fragmentation and Reorientation, Gävle, 26.–30. juni
- Skevik, A. (2000). Lone parents and employment in Norway. Paper presentert på seminaret Lone Parents and Employment: A cross-national comparison of recent policy developments. Centre for the Analysis of Social Policy, University of Bath, England, 26.–27. oktober
- Skevik, A. & L.I. Terum (2000). *Lone Parents from Welfare to Work: Whose welfare? What work?* Paper presentert på Social Policy Association Conference, University of Surrey Roehampton, 18.–20. juli, og på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august
- Skogen, K. (2000). *Risiko i et trygghetssamfunn. En hverdagshistorie fra Trysil*. Paper presentert på Nasjonal fagkonferanse i sosiologi. Ulvik, 9.–12. november
- Solem, P.E. (2000). *The case of the Nordic countries*. Paper presented på Expert meeting: The future of elderly workers. Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute, Haag, 7.–8. september
- Strandbu, Å. (2000): Youth and the Environmental Movement – Symbolic Inclusions and Exclusions. Paper presentert på Nordic Youth Research Symposium: Making and Breaking Borders. Helsinki, 7.–10. juni
- Tjersland, O.A., W. Gulbrandsen & S. Mossige (2000). *Dilemmaer vi står overfor i arbeidet med seksuelle overgrepssaker*. Paper presentert på kongressen Barn och trauma, arrangert av Nordisk forening for forebygging av barnemishandling og omsorgssvikt. Linköping, 22.–24. mai
- Torgersen, L. (2000). *Sammenhengen mellom depressivt stemningsleie og relasjoner til foreldrene*. Paper presentert på Øyer-seminaret, Norges forskningsråd konferanse for programmet Mental helse. Øyer, 7.–9. februar
- Vabø, M. (2000). *Total quality management of home care services: conflicts and paradoxes*. Paper presentert på British Sociological Association's Medical Sociology Group and European Society for Health and Medical Sociology's 2nd Joint Conference: Health in transition – European perspectives. University of York, 14.–17. september
- Vestel, V. (2000). *Aesthetics in the grey zone – music, dance and style among multicultural youth in Rudenga, east side Oslo*. Paper presentert på Nordic Youth Research Symposium: Making and Breaking Borders. Helsinki, 7.–10. juni
- Wichstrøm, L. (2000). *Findings from the Young in Norway study*. Paper presentert på First Annual Nordic Network Workshop on Developmental Psychology and Longitudinal Research. Sverige, 16.–18. november
- Øverbye, E. (2000). *Political equilibria, near substitutes and the provision of income security in old age*. Paper presentert på seminar ved Centre for Comparative Welfare State Studies, Aalborg, 6. april

Øverbye, E. (2000). *The impact of the World Bank 'pension regime'*. Paper presentert på konferansen What Future for Social Security? Stirling, 15.–17. juni

Øverbye, E. (2000). *How much can we promise?* Paper presentert på konferansen Pensionar i det nye velfærdssamhället. Skandinaviska Enskilda Banken, Stockholm, 7. desember

Øverbye, E. & M. Blekesaune (2000). *Fører mottak av trygd til svakere sosial integrasjon?* Paper presentert på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august

Øverbye, E. & M. Blekesaune (2000). *Kjenner uførepensionistene reglene for å kombinere arbeid og pensjon?* Paper presentert på Trygdeforskerseminaret 2000. Oslo, 30. november–1. desember

Foredrag

Andenæs, A. (2000). *På hvilken måte kan barnevernet og barnevernsforskningen nyttiggjøre seg kvinne- og kjønnsforskningens perspektiver og resultater?* Paper presentert på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober

Annaniassen, E. (2000). *Nordisk boligpolitikk: Skandinavisk modell eller nasjonale løsninger?* Plenumsforedrag på X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar: Økende sosial ulikhet – fra en enhetlig til en fragmentert sosialpolitikk. Oslo, 17.–19. august

Backe-Hansen, E. (2000). *Adopsjon som barnevernstiltak: Faglig godt men likevel ikke ønsket?* Foredrag for lederne i fylkesnemndene for sosiale saker, Asker, 7. februar

Backe-Hansen, E. (2000). *Om barn og unges trivsel og levekår.* Foredrag for Norske kvinners sanitetsforenings landsstyremøte. Kristiansand S, 15. september

Backe-Hansen, E. (2000). *Perspektiver framover: Barnevernforskningen og forskningsrådet.* Foredrag på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober

Bakken, A. (2000). *Større polarisering blant unge med innvandrerbakgrunn. Resultater fra Ungdoms-*

undersøkelsen i Oslo. Innlegg på konferansen Utenfra men hjemme – innvandrerungdom i storbyen, arrangert av Norges forskningsråds program Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner og Velferdsprogrammet – samfunn, familie og oppvekst. Oslo, 30.–31. mars

Bakken, A. (2000). *Ungdomstid i storbyen.* Foredrag i Obersten Barnehage. Oslo, 16. mars

Bakken, A. (2000). *Elever med innvandrerbakgrunn i norsk skole.* Foredrag i Det Norske Videnskaps-Akademis fellesmøte. Oslo, 8. juni

Bay, A-H. (2000). *Om trygdegruppen ved NOVA.* Innlegg for Trygdeavdelingen i Sosial- og helsedepartementet. Oslo, 12. mai

Bay, A-H. (2000). *Enslige forsørgere som forskningsfelt. En introduksjon til seminaret.* Innlegg på seminaret Når mor og far lever atskilt: Foreldreansvar og samfunnsansvar. NOVA, 5. juni

Bay, A-H. (2000). *Velferdsstatens verdigrunnlag.* Kommentarinnlegg på konferansen Utfordringer for den nordiske velferdsstaten, arrangert av Fondet for Dansk-Norsk samarbeid og FAFO. Schæffergården, Gentofte, 13.–15. oktober

Blekesaune, M. (2000). *Uførepensionistenes levekår: analyser basert på foreliggende levekårsdata.* Foredrag ved Trygdeavdelingen, Sosial- og helsedepartementet. Oslo, 12. mai

Blekesaune, M. (2000). *Velferdsvirkninger av førtidspensjonering.* Prøveforelesning for dr.philos.-graden, selvvalgt emne. Universitetet i Oslo, 12. desember

Blekesaune, M. (2000). *Hverdagslivets sosiologi i norsk tradisjon.* Prøveforelesning for dr.philos.-graden, oppgitt emne. Universitetet i Oslo, 12. desember

Brostrøm, B. (2000). *Buskungen.* Innlegg på Erfaringskonferanse arrangert av Voksne for barn. Oslo, 27.–28. januar

Brostrøm, B. (2000). *Home-Start – familiekontakten.* Innlegg på Nordisk nettverkskonferanse. Diakonhjemmets høgskolesenter, Oslo, 11.–12. august

Brostrøm, B. (2000). *Fra visjon til virkelighet.* Innlegg på avslutningskonferansen for prosjekt i Buskerud fylke. Drammen, 14. november

Bø, A.K. (2000). *Skolen som risiko eller beskyttende arena for marginalisering av barn og unge: utfordringer og muligheter for samarbeidet mellom skole og barnevern.* Foredrag på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober

Christiansen, K.U. (2000). *Profilering av utviklingsarbeidet ved NOVA.* Foredrag på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober

Christiansen, K.U. (2000). *Forskning i sosialt arbeid.* Foredrag på FORSAs årskonferanse. Trondheim, 23.–24. november

Danielsen, K. (2000). *Aldringsbilder.* Foredrag på internseminar, NOVA, 27. april

Danielsen, K. (2000). *Biografi og samfunn.* Foredrag på medlemsmøte i Norsk sosiologforening, avd. Vestlandet. Universitetet i Bergen, 15. november

Elstad, J.I. (2000). *Hvordan produseres sosial ulikhet i helse? Om mekanismer og paradokser i hvordan sosial kausalitet og sosial mobilitet genererer helseforskjeller.* Prøveforelesning for dr.philos.-graden, selvvalgt emne. Universitetet i Oslo, 16. november

Elstad, J.I. (2000). *Sosial klasse og helse: Teoretiske og metodologiske utfordringer.* Prøveforelesning for dr.philos.-graden, oppgitt emne. Universitetet i Oslo, 16. november

Eriksen, J. (2000). *Sosiologien utenfor akademien: Mellom borger, byråkrati og akademien.* Plenumsforedrag på Sveriges Sociologförbunds årsmøte og konferens. Växjö Universitet, 28.–29. januar

Eriksen, J. & T. Andersen (2000). *Omsorgslønn til familier med funksjonshemmede barn.* Foredrag for avdelingsmøte i Sosial- og helsedepartementet. Oslo, 12. desember

Falck, S. (2000). *De som er stengt inne – hva skjer nå? Om utstøting i Norge.* Innlegg og panelledelse ved KROMs kriminalpolitiske konferanse på Synnseter, 13.–16. januar

Falck, S. (2000). *NOVAs SIP-er: Erfaringer og vurderinger sett fra siden.* Foredrag på NOVAs internseminar. Oslo, 21.–22. februar

- Falck, S. (2000). *Barne og ungdomskriminalitet – Hvem snakker vi om? – Hvilke tiltak har vi i dag? – Hva hjelper?* Foredrag for Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, Stortinget. Oslo, 9. mai
- Falck, S. (2000). «*Kriminaliteten er ikke hva den engang var*» – om avvik i historisk lys. Innlegg ved forskerseminar i regi av Nordisk samarbeidsråd for kriminologi. Os, 18.–21. mai
- Falck, S. (2000). *Barnevernsforskningen ved NOVA*. Foredrag på VII. årlige felleskonferanse for utviklingsstretene innen barnevern i Norge. Selbu, 28.–29. august
- Falck, S. (2000). *Forskning i system med ulike mål og innhold. Evaluering av fengselsundervisninga*. Foredrag på konferanse arrangert av Statens utdanningskontor i Hordaland. Sandvika, 6.–7. september
- Falck, S. (2000). *Idédugnad – Barn, unge og kriminalitet*. Innlegg i møte med Justis- og politidepartementet ved statsråd Hanne Harlem og Barne- og familiedepartementet ved statsråd Karita Bekkemellem Orheim. Oslo, 12. september
- Falck, S. (2000). *Hva kan vi gjøre for å styrke barnevernsforskningen ved NOVA og hvordan kan dette utnyttets til å lage SIP-er?* Innlegg på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Falck, S. (2000). *Kunnskap om barnevernet i gruppen, hva dekkes, hva savnes og hva peker framover*. Innlegg på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Ford, M. (2000). *Skjønnsutøvelse og funksjonshemming i lys av målsettingen om lik rett til utdanning og arbeid*. Innlegg på seminar i Forum for forskning om funksjonshemmede. Oslo, 6. november
- Grinde, T.V. (2000). *Barnets perspektiv i nordiske rettssystem: Psykologi og juridisk praksis – til barnets beste?* Foredrag for Barne- og familietaten, Oslo kommune. Oslo, 22. september
- Grinde, T.V. (2000). *Utfordringer for psykologene når de skal arbeide i kommunebaserte tjenester – et historisk perspektiv*. Foredrag ved Norsk Psykologforenings fagkonferanse 2000: Psykologene i kommunebaserte tjenester. Oslo, 10.–11. oktober
- Grue, L. (2000). *Fra pasient til medborger*. Innlegg på konferanse om Funksjonshemming og aldring. Oslo, 13.–14. september
- Gulbrandsen, L. (2000). *Boligsparing for unge*. Foredrag for den boligpolitiske utredningskomite. Kommunal- og regionaldepartementet, Oslo, 13. september
- Gulbrandsen, L. (2000). *SIP-er: erfaringer og nye muligheter*. Foredrag på NOVAs internseminar. Oslo, 21.–22. februar
- Gulbrandsen, L. (2000). *Kontantstøttens effekt for barnehagetilbudet*. Foredrag på Norges forskningsråds seminar om evaluering av kontantstøtten. Asker, 24.–25. mai
- Gulbrandsen, L. (2000). *Kontantstøtteevalueringen*. Foredrag for ekspertdelegasjon fra Østerrike. Norges forskningsråd, Oslo, 24. oktober
- Gulbrandsen, L. (2000). *Kontantstøttens effekt for barnehagesektoren*. Foredrag på Norges forskningsråds seminar om evaluering av kontantstøtten. Asker, 5.–6. desember
- Hammer, T. (2000). *Marginalisering av ungdom*. Foredrag på konferansen Utenfra men hjemme – innvandring i storbyen, arrangert av Norges forskningsråds program Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner og Velferdsprogrammet – samfunn, familie og oppvekst. Oslo, 30.–31. mars
- Hammer, T. (2000). *Youth unemployment, welfare and citizenship*. Foredrag på konferansen Arbeidsledighet i Norden. Gøteborg, 4.–7. mai
- Hammer, T. (2000). *Youth unemployment and social exclusion*. Foredrag på konferanse arrangert av EU-kommisjonens fjerde rammeprogram, TSER (Targeted Socio-economic Research). Brussel, 9.–11. november
- Hatland, A. (2000). *Nye familieformer og sosiale rettigheter*. Foredrag i Norsk demografisk forening. Oslo, 14. mars
- Hatland, A. (2000). *Sosialforsikringen og de nye samlivsformene*. Foredrag på Nordisk sosialforsikringsmøte arrangert av Rikstrygdeverkene i Norden. Reykjavik, 14.–16. juni
- Hegna, K. (2000). *Homofile og lesbiske levekår*. Foredrag i Barne- og familiedepartementet. Oslo, 22. mars
- Hegna, K. (2000). *Selvmondsforsøk blant unge homofile, foreløpige resultater*. Foredrag for Helseutvalget for homofile. Oslo, 2. april
- Hegna, K. (2000). *Ungdom som selger sex*. Foredrag for Kirkens bymisjon. Bergen, 10. april
- Hegna, K. (2000). *Unge homofile og lesbiske – rusvaner og konsekvenser for valg av forebyggingsstrategier*. Foredrag for Uteseksjonen. Oslo, 7. desember
- Hellevik, T. (2000). *Presentasjon av rapport 2/00: Småbarnsforeldres yrkesdeltakelse og valg av barnetilsyn før og etter kontantstøttens innføring*. Lagt fram for familie- og barnehageavdelingen i Barne- og familiedepartementet, Oslo, 30. mars, og for politisk ledelse i Barne- og familiedepartementet, Oslo, 4. april
- Helset, A. (2000). *Her lever vi ti år lenger. Om norske pensjonister i Spania*. Foredrag ved Faglig forum for ledere av forebyggende arbeid blant eldre – Landskonferanse 2000, Tønsberg, 5.–7. april, og ved Henie-Onstad Eldresenter, Bærum, 10. april
- Hennum, N. (2000). *Voksenrollen i en ny tid. Forventninger og realiteter*. Foredrag på temamøte for Oslo Røde Kors. Oslo, 26. oktober
- Hennum, N. (2000). *På hvilken måte kan barnevernet og barnevernforskningen nyttiggjøre seg forskning om vanlig barne- og familieliv?* Innlegg på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Ingebretsen, R. (2000). *Aldersdemens fra pårørendes perspektiv*. Innlegg på møte i Pårørendeforeningen i Lørenskog, 28. mars
- Ingebretsen, R. (2000). *Med blick for utfordringer og mestring i eldre år*. Senioruniversitetet i Bergen, 18. oktober
- Killén, K. (2000). *Hvordan hjelpe barn til å bearbeide sine opplevelser av omsorgssvikt*. Innlegg på Østlandske lærerstevne. Oslo, 27. oktober
- Killén, K. (2000). *Hvordan møte barn og foreldre ved omsorgssvikt*. Foredrag på nordisk konferanse i regi av Nordisk forening for syke barns behov. Oslo, 6. oktober

- Killén, K. (2000). *Hur anknytningsteorien bidrar till högkvalitativa barnvårdsutredningar*. Foredrag på Stockholm stads konferens Barn i kris. Stockholm, 26. oktober
- Killén, K. (2000). *Relevansen av tilknytningsteori og forskning for personell ved helsestasjons- og skolehelsetjenesten*. Foredrag på konferansen Forskning innen helsestasjons- og skolehelsetjenesten, i regi av Folkehelsa. Oslo, 27. november
- Killén, K. (2000). *Hvordan kan vi forstå barn i ulike overgrepssituasjoner*. Foredrag på Socialministeriets konferens: Barn i krise. København, 16. desember
- Krange, O. (2000). *Konfliktlinjer i utmark*. Foredrag på Høgskolen i Hedmark, avd. Evenstad, 9. november
- Kristiansen, H.W. & T. Rawls (2000). *Secrecy and discretion as methodological challenges in the study of older gays, lesbians and bisexuals*. Foredrag ved Colloquia series of the Human Sexuality Studies Program. San Francisco, 10. november
- Kristiansen, H.W. (2000). *Marriage and divorce in the life narratives of older homosexual and bisexual men*. Foredrag på Bay Area Sexuality Research Seminar. San Francisco, 4. desember
- Lyng, K. (2000). *Eldres potensialer for læring og utvikling: Et norsk perspektiv*. Foredrag på Første Nordiske Kongres i Ældrepedagogik. Århus, 6.–7. april
- Lyng, K. (2000). *Ageing and cognition, development and adaptation*. Foredrag på symposiet AAC (Alternative and Augmentative Communication) and Ageing, International Society for Augmentative and Alternative Communication – ISAAC-2000. Washington, USA, 4.–8. august
- Moen, B. (2000). *Omsorg for eldre innvandrere – muligheter og utfordringer*. Innlegg på Kurs i geriatri og gerontologi for allmennpraktikere. Ullevål sykehus, Oslo, 21. januar
- Moen, B. (2000). *Innvandrere blir også gamle*. Innlegg på Faglig forum for ledere av forebyggende arbeid blant eldre – Landskonferanse 2000. Tønsberg, 5.–7. april
- Moseng, B. (2000). *Livssituasjonen for unge lesbiske og homofile*. Barn og unges kontakttelefon, Akershus Røde Kors. Lillestrøm, 24. februar
- Moseng, B. (2000). *Lesbisk psykisk helse*. Foredrag for Nettverk for forskning om homoseksualitet. Oslo, 1. mars
- Moseng, B. (2000). *Psykisk helse og selvmordsforsøk blant lesbiske og homofile*. Innlegg på Forebyggingsforum ved Instituttgruppa for psykiatri, Seksjon for selvmordsforskning og forebygging, Universitetet i Oslo, 7. mars
- Moseng, B. (2000). *Helse blant lesbiske*. Foredrag for Helseutvalget for homofile. Oslo, 1. april
- Moseng, B. (2000). *Livssituasjonen til unge lesbiske og homofile*. Innlegg på Dagsseminaret Sjølmordsforebyggende arbeid blant barn og unge, arrangert av kommunelegen, Sund, 4. april
- Moseng, B. (2000). *Homofile menn i parforhold*. Foredrag for Helsutvalget for homofile. Oslo, 9. april
- Moseng, B. (2000). *Levekår og livskvalitet blant lesbiske kvinner og homofile menn*. Innlegg på Den andra nordiska konferensen om lesbiskas och bögars hälsa. Stockholm, 27.–28. april
- Moseng, B. (2000). *Om kjærlighet og sex (eller mangel på sådan) – om unge homofile menn i NOVA-rapporten*. Innlegg på forskerseminaret Boyhood: Gender Construction and Sexualities. Senter for kvinneforskning, Oslo, 11. mai
- Moseng, B. (2000). *Psykisk helse blant lesbiske kvinner*. Innlegg på konferansen til Nettverk for forskning om homoseksualitet, Universitetet i Oslo, 16.–17. juni
- Moseng, B. (2000). *Trygdefinansierte kjøretøy for funksjonshemmede*. Innlegg på rehabiliteringskonferanse i regi av Rikstrygdeverket. Trondheim, 19.–21. juni
- Moseng, B. (2000). *Psykisk helse og selvmordsatferd blant lesbiske og homofile*. Foredrag for Statens helsetilsyn. Oslo, 10. juli
- Moseng, B. (2000). *Levekår og livskvalitet blant lesbiske og homofile*. Foredrag ved Institutionen för genusvetenskap, Göteborgs universitet, 11. desember
- Moseng, B. (2000). *Levekår og livskvalitet blant lesbiske og homofile*. Foredrag for helsepersonell m.m. i regi av Riksförbundet för seksuellt likeberättigande. Göteborg, 12. desember
- Moshuus, G.H. (2000). *Fra nerd til gjengmedlem*. Foredrag holdt for
- Fri@2000 Rusforebyggende prosjekt, Sarpsborg, 21. oktober, samt på konferansen Ungdom og rus arrangert av Barne- og ungdomsfaglig forum i Akershus fylkeskommune, Sandefjord, 4. desember, og på Sosialpolitikk eller kulturpolitikk? Eller begge deler? – konferanse for barne- og ungdomsarbeidere i regi av Oppland fylkeskommune, Jevnaker, 15. desember
- Mossige, S. (2000). *Ungdoms holdninger til seksuelle overgrep*. Foredrag på konferanse i regi av Save the Children Alliance Europe Group. Madrid, 6.–8. april
- Mossige, S. (2000). *Mødre i familier hvor det er mistanke om at barnet kan være utsatt for seksuelle overgrep fra et annet nært familiemedlem*. Foredrag på konferanse i regi av Norsk forening for barne- og ungdomspsykiatri. Bolkesjø, 8. juni
- Mossige, S. (2000). *Personer som begår seksuelle overgrep mot barn*. Foredrag på møte arrangert av Nordisk Ministerråd. Åbo, 20. juni
- Mossige, S. (2000). *Forebygging av seksuelle overgrep mot barn*. Foredrag på seminar i regi av Save the Children Alliance. Helsingør, 7.–10. september
- Mossige, S. (2000). *Evaluerings*. Innlegg på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Mossige, S. (2000). *Hva er pedofili?* Foredrag for fagnettverksprosjektet Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom. Skjetten, 9. november
- Nordahl, T. (2000). *Atferdsproblematikk i skolen. Forståelse og utfordringer*. Foredrag på seminar for Oslo kommune. Oslo, 3. januar
- Nordahl, T. (2000). *En god skole*. Innlegg på konferanse om skoleutvikling. Hordaland fylkeskommune, 28.–29. februar
- Nordahl, T. (2000). *Samarbeid mellom hjem og skole*. Innlegg på konferanse arrangert av Foreldreutvalget for grunnskolen. Narvik, 4. april
- Nordahl, T. (2000). *Foreldrenes plass i skolen*. Innlegg på konferanse arrangert av Kommunenes Sentralforbund, Drammen, 22. juni
- Nordahl, T. (2000). *Program for vurdering av sosial kompetanse*. Innlegg på seminar for Barne- og familiedepartementet og Kirke-, utdannings-, og forskningsdepartementet. Oslo, 22. august

- Nordahl, T. (2000). *Utfordrende gutter i skolen*. Innlegg på konferanse ved Senter for kvinneforskning. Oslo, 12. september
- Nordahl, T. (2000). *Informasjon og deltagelse*. Innlegg på Nordisk konferanse om foreldremedvirkning i skolen. Asker, 28. oktober
- Nordahl, T. (2000). *Program for læring av sosial kompetanse – et nytt instrumentelt mistak i pedagogikken?* Prøveforelesning for dr.polit.-graden, selvvalgt emne. Universitetet i Oslo, 7. desember
- Nordahl, T. (2000). *Hvilken betydning har skolens tradisjon for hvordan læreren oppfatter og løser utfordringene i den pedagogiske virksomheten i skolen?* Prøveforelesning for dr.polit.-graden, oppgitt emne. Universitetet i Oslo, 7. desember
- Næss, S. (2000). *Måling av livskvalitet*. Foredrag på Nordiska Hälsovårdsskolan i Gøteborg, 27. mars
- Pape, H. (2000). *For døve ører?* Foredrag på Forebyggingskonferanse ved Kompetansesenteret for rus. Stavanger, 25. februar
- Pape, H. (2000). *Bittersøtt – ungdom og rus*. Foredrag på konferanse om ungdom og rus i regi av Norsk sykehus- og helsetjenesteforskning. Oslo, 27. april
- Pape, H. (2000). *Ungdom, rus og forebygging*. Foredrag på Den 16. nordiske rusmiddelkonferansen. Oslo, 19. september
- Pape, H. (2000). *Ungdom og alkohol*. Foredrag på konferanse om ungdom og alkohol i regi av Kristelig folkepartis ungdom og Vin- og brennevinsimportørenes landsforbund, Oslo, 27. september
- Pape, H. (2000). *Rusforebygging*. Foredrag på Dialogkonferanse om forebyggende rusmiddelarbeid i regi av Sosial- og helsedepartementet. Gardermoen, 28. november
- Pedersen, A. West (2000). *Pensjons-systemer og pensjonsreformer i Europa: Ulike svar på felles utfordringer*. Foredrag på seminar arrangert av Folketrygdkontoret for utenlandsaker. Bolkesjø, 16. november
- Pedersen, A. West (2000). *Fordeling og levekår: beskrivelse, diagnose og politiske veivalg*. Innledning på internseminar arrangert av Finansdepartementet i forbindelse med arbeidet med Langtidsprogrammet. Oslo, 24. november
- Pedersen, W. (2000). *Avviket og den flyktige subkulturelle kapital*. Foredrag på Sosiologforeningens vinterseminar. Beitostølen, 5. januar
- Pedersen, W. (2000). *De bittersøte rusmidlene*. Foredrag på Høgskolen i Bodø, 9. februar
- Pedersen, W. (2000). *Foreldres rolle i forebygging*. Foredrag for Skolesjefen i Oslo, 10. februar
- Pedersen, W. (2000). *Alkohol debutalder. Intervensjonsmuligheter*. Foredrag for skolesektoren, helse- og sosialarbeidere. Flesland, 14. februar
- Pedersen, W. (2000). *Ny forskning om ungdom, atferdsproblemer og rusmidler*. Foredrag for skolesektoren, helse- og sosialarbeidere. Stavanger, 16. februar
- Pedersen, W. (2000). *Heroin i Norge*. Foredrag for Rusfaglig forum. NOVA, 24. februar
- Pedersen, W. (2000). *Forebygging av rusmiddelproblemer blant ungdom*. Foredrag for Skolesjefen i Møre og Romsdal. Kristiansund, 8. mars
- Pedersen, W. (2000). *Anabole steroider*. Foredrag for Norges idrettsforbund. Gardermoen, 9. mars
- Pedersen, W. (2000). *Bruk av rusmidler på Oslo vest*. Foredrag Øvre Sogn Borettslag, Oslo, 28. april
- Pedersen, W. (2000). *Hvorfor drikker Peer Gynt og Eilert Løvborg?* Foredrag på seminar arrangert av Kirkerådet i anledning Ibsen-året. Oslo, 4. september
- Pedersen, W. (2000). *De bittersøte rusmidlene*. Foredrag på Dagskonferanse for profesjoner i helse- og sosialsektoren i Vest-Agder. Søgne, 7. september
- Pedersen, W. (2000). *I randsonen. Dagens og gårsdagens bilder av ungdom*. Foredrag på Forskningsdagene, Universitetet i Oslo, 23. september
- Pedersen, W. (2000). *Alkohol debutalder*. Foredrag på konferansen Sterk og klar, for foreldrekontakter i skoleverket. Lørenskog, 7. oktober
- Pedersen, W. (2000). *Lengsel og redsel. Våre bilder av de unge*. Foredrag på konferanse om Ungdom og makt, arrangert av Makt- og demokratiutredningen og NOVA. Oslo, 25. oktober
- Pedersen, W. (2000). *Gutter i randsonen. Doping og de nye rusmønstre*. Foredrag på Idrettens etikkseminar. Oslo, 7. november
- Pedersen, W. (2000). *Idrett og doping*. Foredrag på etatsledermøte i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Oslo, 13. november
- Pedersen, W. (2000). *Forebygging av rusmidler i skoleverket*. Foredrag på konferanse i regi av Fylkeslegen i Akershus. Oslo, 16. november
- Pedersen, W. (2000). *Ecstasy: rotter og bruksformer*. Foredrag på konferansen Ecstasy og partydop – utfordringer for behandlingsapparatet, forebyggere og politikere, arrangert av Folket/Prosa. Oslo, 24. november
- Pedersen, W. (2000). *Ungdom, sosialisering, rusmidler*. Foredrag på Diakonhjemmets sosialhøgskole. Oslo, 7. desember
- Rindal, M. (2000). *Dei norske kristenrettene*. Foredrag på forskningsseminar ved Mellomaldersenteret, Universitetet i Oslo, 2. oktober
- Rindal, M. (2000). *Noregsnettrådet som rådgjevande organ overfor KUF, med vekt på godkjenning av utdanning*. Innlegg på cand.mag.-seminar ved Høgskolen i Oslo, 26. januar
- Romøren, T.I. (2000). *Områdegeriatri*. Foredrag på geriatriskonferanse ved Namdal sykehus. Namsos, 30. februar
- Romøren, T.I. (2000). *«Usynlighetskappen» – Hva er budskapet fra denne boka?* Foredrag ved formidlingskonferanse i regi av Velferdsprogrammet, Norges forskningsråd. Oslo, 31. august
- Romøren, T.I. (2000). *Hvem vil bruke framtidens sykehjem?* Foredrag på eldreomsorgskonferanse arrangert av Norsk forum for helsetjeneste. Oslo, 22. september
- Romøren, T.I. (2000). *Individbasert pleie- og omsorgsstatistikk*. Foredrag på Sosial- og helsedepartementets høringskonferanse i Stjørdal, 21. september, Stavanger, 26. september, og i Oslo, 29. september
- Romøren, T.I. (2000). *Omsorgstjenesteforskning. Utfordring for planlegging og politikk*. Forelesning på kurs om eldreomsorg ved Høgskolen i Nord-Trøndelag. Namsos, 13. oktober

- Romøren, T.I. (2000). *Eldre og eldreomsorg*. Foredrag på jubileumsseminar for Nasjonalforeningen for folkehelsen. Levanger, 26. oktober
- Romøren, T.I. (2000). *Larviksundersøkelsen*. Forelesning ved Forum for aldersforskning, Universitetet i Tromsø, 14. november
- Romøren, T.I. (2000). *Omsorgsboliger eller sykehjem?* Foredrag for Arbeiderpartiets eldreutvalg. Oslo, 15. november
- Sandbæk, M. (2000). *Brukermedvirkning i barnevernet*. Foredrag for Tromsø kommune. Tromsø, 7.–8. mars
- Sandbæk, M. (2000). *Utfordringer i lys av NOU 2000: 12 Barnevernet i Norge*. Innlegg på fagdag for sosiologer, arrangert av Fellesorganisasjonen, Oslo, 4. oktober
- Sandbæk, M. (2000). *Samarbeid med de andre gruppene ved NOVA for å lage bedre barnevernforskning*. Innlegg på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Sandbæk, M. (2000). *Ulike syn på barn og barndom. Konsekvenser for arbeidet med pasientenes barn*. Foredrag på fagdag, Blakstad sykehus, 2. november
- Skevik, A. (2000). *Non-resident fathers in Norway and the UK*. Kommentarinlegg på seminaret Når mor og far lever atskilt: Foreldres ansvar og samfunnsansvar. NOVA, 5. juni
- Skevik, A. (2000). Kommentarinlegg til Stein Ringens hovedinnlegg 'Det norske trygde- / velferdssystemet i et endrings- og komparativt perspektiv'. Trygdeforskningsseminaret. Oslo, 30. november–1. desember
- Skogen, K. (2000). *Rovviltkonfliktene*. Foredrag hos Fylkesmannen i Hedmark. Hamar, 17. mars
- Skogen, K. (2000). *Friluftsliv og moderne identitetsprosjekter*. Foredrag for Natur og Ungdom i Oslo, 19. mars, og for Norges Jeger- og Fiskerforbund i Oslo, 27. mai
- Skogen, K. (2000). *Hvem er redd for den store, stygge ulven?* Ulike varianter av foredrag over temaet for Human-Etisk Forbund, Oslo, 24. januar; Miljøverndepartementet, Biri, 29. mars; Høgskolen i Lillehammer, 27. september og 3. november
- Skogen, K. (2000). *Friluftsliv som seismograf for sosial endring: Jegere og snowboardere i det seinmoderne*. Prøveforelesning for dr.polit.-graden, selvvalgt emne. Universitetet i Oslo, 27. januar
- Skogen, K. (2000). «*Who's afraid of the big, bad wolf?*» *Den nye ulvedebatten i Norge som uttrykk for en nasjonal verdikonflikt*. Prøveforelesning for dr.polit.-graden, oppgitt emne. Universitetet i Oslo, 27. januar
- Skollerud, K. (2000). *Barn som plasseres utenfor hjemmet – noen foreløpige tall*. Presentasjon på VII. årlige felleskonferanse for utviklingsstretene innen barnevern i Norge. Selbu, 28.–29. august
- Skollerud, K. (2000). *Marginaliserings- og integreringsprosesser. Hva slags fenomener er de og har de relevans for barnevernforskningen?* Innlegg på internseminar for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet. Malta, 17.–22. oktober
- Skollerud, K. (2000). *Hva sier materialet om levekårene til familiene i materialet? Noen foreløpige funn*. Innlegg på internseminar for medarbeidere på prosjektet Barn som blir plassert utenfor hjemmet – risiko og utvikling. Oslo, 23.–24. november
- Solem, P.E. (2000). *Aldring og arbeid*. Foredrag på dagskonferanse ved Høgskolen i Vestfold. Borre, 11. april
- Solem, P.E. (2000). *Gammel og god i arbeidslivet?* Foredrag ved den tredje nasjonale konferansen om eldre. Tromsø, 30. oktober
- Storvoll, E. (2000). *Stability of conduct problems*. Foredrag på The first annual Nordic network workshop on developmental psychology and longitudinal research. Ørebro, 16.–18. november
- Storvoll, E. (2000). *Gutter/jenter og atferdsvansker/kriminalitet*. Foredrag på læringsseminar om Ungdom og kriminalitet. Arrangert av bystyregruppa til Oslo SV. Oslo, 16. september
- Sørli, M-A. (2000). *Atferdsproblematikk og lovende tiltak i skolen*. Dagskurs for lærere ved Karlsrud skole. Gran, 3. januar
- Sørli, M-A. (2000). *Problematferd og tiltak i skolen. Del 2*. Foredrag for lærere i Aurskog-Høland. Bråte samfunnshus, 11. januar
- Sørli, M-A. (2000). *Kunnskapsstatus om barn og unge med alvorlige atferdsproblemer*. Foredrag ved Senter for Atferdsforskning. Stavanger, 4. februar
- Sørli, M-A. (2000). *Sammendrag - kunnskapsstatus om barn og unge med alvorlige atferdsproblemer*. Foredrag for Gruppe for forskning og utviklingsarbeid innen barne- og ungdomsvernet, NOVA. Oslo 8. februar
- Sørli, M-A. (2000). *Hvorfor NOVAs kompetanse og kapasitet innen evalueringsforskning bør styrkes*. Foredrag på NOVA-seminar. Oslo, 21.–22. februar
- Sørli, M-A. (2000). *Forhold i skolen av betydning for elevenes atferd og mestrings*. Foredrag for skoleledelse, pedagoger i barne- og ungdomsskole, førskole, skolefritidsordning og musikk-skole i Enebakk kommune, 7. mars
- Sørli, M-A. (2000). *Det nytter å arbeide med sosial kompetanseutvikling i skolen*. Foredrag på «Steg for steg»-konferansen, Forum for sosial kompetanse, arrangert av Nasjonalforeningen for folkehelsen og Bedre skole. Oslo, 10.–11. mars
- Sørli, M-A. (2000). *Atferdsproblemer og tilpasset opplæring*. Foredrag for skoleledere, pedagoger i barne- og ungdomsskoler og pedagogisk-psykologisk tjeneste. Ås kommune, 13. april
- Sørli, M-A. (2000). *Det nytter! Alvorlige atferdsproblemer og lovende tiltak i skolen*. Foredrag på dagskonferanse arrangert av Bedre skole og Norsk Lærerlag. Dagskonferanse. Oslo, 3. mai og Trondheim 29. mai
- Sørli, M-A. (2000). *Alvorlige atferdsproblemer og lovende tiltak i skolen. Del 1*. Foredrag for pedagoger i Nesodden kommune, 8. juni
- Terum, L.I. (2000). *Invalidpensjon og likebehandling – lægernes rolle*. Foredrag på Regionkonferanse for trygdeetaten i Rogaland, arrangert av Fylkestyrgdekontoret. Bryne, 9. mai
- Terum, L.I. (2000). *Uførepensjon, skjønn og likebehandling*. Foredrag på Nordisk sosialforsikringsmøte arrangert av Rikstrygdeverkene i Norden. Reykjavik, 14.–16. juni
- Thorsen, K. (2000). *Ensomhet, kontakt og depresjon i eldre år*. Foredrag på Landskonferansen i alderspsykiatri i Trondheim, arrangert av Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens. Trondheim, 1.–3. november

Thorsen, K. (2000). *Om kvalitativ forskning, belyst ved livshistorier*. Foredrag ved årsmøtet for Nasjonalt Nett for Aldersforskning. Tromsø, 1. november

Thorsen, K. (2000). *Funksjonshemming og aldring*. Innlegg på konferansen Et langt liv med en alvorlig funksjonshemming. Utfordringer i et livsløpsperspektiv, arrangert av FoA, Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens. Oslo, 13.–14. september

Thorsen, K. (2000). *Om ensomhet sett i livløpsperspektiv*. Foredrag på konferanse om ensomhet. Ældrefonden. København, 10. oktober

Thorsen, K. (2000). *Bruk av biografisk metode i kvalitativ forskning*. Foredrag på Forum for kvalitativ forskning. Regionsenter for barne- og ungdomspsykiatri. Oslo, 24. mars

Vestel, V. (2000). Innlegg om formidling fra prosjektet *Populærkultur, relasjonsdannelser og hybridisering i et flerkulturelt ungdomsmiljø i Oslo øst*, på konferanse om formidling arrangert av Program for Kulturstudier, Norges forskningsråd. Bergen, 10.–11. januar

Vestel, V. (2000). *Multikulturelle ungdomsmiljøer – spenningsfeltet mellom myter og virkelighet*. Foredrag/undervisning ved Videreutdanningen i flerkulturell forståelse, Høgskolen i Oslo, 27. januar og 26. september

Vestel, V. (2000). *NOVAs evaluering av BFDs storbymidler, med særskilt blick på Oslo*. Foredrag på Erfaringskonferansen – Ungdomstiltak i større bysamfunn, arrangert av Barne- og familiedepartementet og Oslo kommune. Oslo, 10. februar

Vestel, V. (2000). *Eстетikk, stil og budskap i nyere ungdomskulturer*. Foredrag/undervisning ved Barnevernspedagogikk, Høgskolen i Oslo, 9. mars

Vestel, V. (2000). *Populærkultur, relasjonsdannelser og hybridisering i et flerkulturelt ungdomsmiljø i Oslo øst*. Foredrag for 3.-klasselever ved studieretning for sosialkunnskap fra Porsgrunn videregående skole. NOVA, 24. mars

Vestel, V. (2000). *Populærkultur, relasjonsdannelser og kompetanse i et flerkulturelt ungdomsmiljø i Oslo øst*. Foredrag på konferansen Utenfra, men hjemme – innvandrerungdom i stor-

byen, arrangert av Norges forskningsråds program Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner og Velferdsprogrammet – samfunn, familie og oppvekst. Oslo, 30.–31. mars

Vestel, V. (2000). *Aesthetics in the grey zone – music, dance and style among multicultural youth in Rudenga, east side Oslo*. Foredrag på internasjonalt seminar, Globalisation: Media, Culture, Aesthetics, arrangert av Cultural Disorder-prosjektet, Institutt for medieforskning, Universitetet i Bergen, 20. mai

Vestel, V. (2000). *Populærkultur og relasjonsdannelser i et flerkulturelt ungdomsmiljø i Oslo øst – tilnærminger til undervisningsopplegget Oppvekst i Storby*. Foredrag på internseminar for utvikling av 20-vektallskurs om oppvekst i storby, Høgskolen i Oslo, 21. september

Vestel, V. (2000). *Møteplasser i gråsonen – populærkultur, relasjonsdannelser og hybridisering i et flerkulturelt ungdomsmiljø på Rudenga, Oslo øst*. Foredrag på forskerseminaret Individ, identitet og kulturelle erfaringer ved Program for Kulturstudier, Norges forskningsråd, i samarbeid med Kulturdepartementet. Bergen, 5. oktober

Vestel, V. (2000). *Eстетikk, stil og budskap i det tidlige 90-tallets spektakulære ungdomskulturer*. Foredrag på seminar for kompetansegivende utdanning i Kirkelig Ungdomsarbeid, arrangert av Presteforeningen for Den Norske Kirke i samarbeid med Norges KFUK-KFUM. Hadeland, 1. november

Ødegård, G. (2000). *Erobring og forbrødring*. Foredrag på kurs om Saker etter alkoholloven, arrangert av Globus kompetanse, Trondheim, 2. mars og Jevnaker, 30. mars

Ødegård, G. (2000). *Alkoholens plass i det moderne samfunn*. Foredrag ved Nordisk nykterhetsakademi. Åsane Folkehøgskole, Bergen, 28. april

Ødegård, G. (2000). *Muligheter til makt? Om unges posisjon i det offentlige ungdomsarbeidet*. Innlegg på Barne- og familiedepartementets storbykonferanse. Trondheim, 30. august

Øverbye, E. (2000). *Hva skiller Norges pensjonsordninger fra ordninger i andre land?* Foredrag på LOs pensjonskonferanse. Oslo, 18.–19. september

Øverbye, E. (2000). *Globalisering og sosialforsikring*. Foredrag på Rikstrygdeverkets seminar. Oslo, 14. november

Nasjonalt og internasjonalt prosjektsamarbeid

(et utvalg samarbeidspartnere)

Nasjonale

Barnevernets utviklingssenter i Midt-Norge

Barnevernets utviklingssenter i Nord-Norge

Barnevernets utviklingssenter på Vestlandet

Forskningsstiftelsen FAFO

Handelshøgskolen BI

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Oslo

Høgskolen i Stavanger

Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens, Oslo

Norges byggforskningsinstitutt

Norges landbrukshøgskole

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet – diverse institutter

Norsk institutt for by- og regionforskning

Norsk institutt for naturforskning

Senter for aldersforskning i Tromsø

Senter for klinisk psykologisk forskning, Oslo

SINTEF - Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole, Bygg og miljøteknikk, Trondheim

Statens institutt for folkehelse

Universitetet i Bergen, diverse institutter

Universitetet i Oslo, diverse institutter

Østlandsforskning

Internasjonale

Arbetslivsinstituttet, Sverige

Chalmers tekniska högskola, Institutionen för byggnadskonst, Göteborg

Capin Hall Center for Children, University of Chicago

Dansk gerontologisk institutt
 Dartington Social Research Unit,
 School of Policy Studies, Devon
 Deutsches Zentrum für Altersfragen
 Institutionen för omvårdnad, Enheten
 för äldreomsorg, Karolinska Institutet,
 Stockholm
 Kuntokallio / Centrum för geronto-
 logisk utbildning och forskning,
 Helsingfors
 Statens Institut for Folkesundhed,
 København
 Reykjavik kommune
 STAKES – Forsknings- och
 utvecklingscentralen för social- och
 hälsovården, Social- och
 hälsovårdsministeriet, Helsingfors
 Statens byggeforskningsinstitut,
 Danmark
 Universidad del País Vasco, Bilbao
 Universitetet i Gøteborg
 Universitetet i Haifa
 Universitetet i Helsinki
 Universitetet i Keele
 Universitetet i Lancaster
 Universitetet i Lund
 Universitetet i Padova
 Universitetet i Stirling
 Universitetet i Stockholm
 Universitetet i Tampere
 Universitetet i Turku
 Universitetet i Umeå
 Universitetet i York
 Universitetet i Århus
 University of Washington, Seattle

Faglige nettverk (et utvalg)

Bay Area Gay, Lesbian & Bisexual
 Ageing Discussion Group, San
 Francisco
 Bay Area Sexuality Research Seminar,
 San Francisco
 Boligøkonomisk nettverk
 Committee on Family Research,
 International Sociological Association
 Europeisk forskernettverk: COST A
 13 – Changing Labour Markets,
 Welfare Policies and Citizenship;
 arbeidsgruppene 'Ageing and work' og
 'Gender Issues'

Europeisk forskernettverk: COST A
 15 – Reforming Social Protection
 Systems in Europe; arbeidsgruppene
 'Reforms measured by outputs' og
 'Employment policies and welfare
 reform'

Europeisk nettverk rundt European
 Science Foundation Program Social
 Variations in Health Expectancy in
 Europe

Faglig nettverk for utvikling av
 etterutdanningsprogram til bruk i
 skoleverket i Danmark

Faglig nettverk rundt ROSA (Rovvilt
 og samfunn). En sammenslutning av
 samfunnsvitenskapelige og biologiske
 prosjekter som får støtte fra Norges
 forskningsråds program Landskap i
 endring

FICE – Federation Internationale
 Communantes des Enfants

Forskernettverket YAL: Yrkesliv,
 aldring og livsløp – arbeidsmiljø og
 personalpolitikk

Forum for forskning om
 funksjonshemming

Home-Start International

National Children's Bureau, London

Nature in mind – nettverk under
 oppbygging med utspring i
 miljøforskningsinstituttet Alterra i
 Nederland

Nettverk for forskning om
 homoseksualitet

Nettverk om juridisk og familiebasert
 barneforskning, University of Cardiff

Nettverk om sosialpolitisk
 barneforskning, University of Stirling

Nordisk forskningsgruppe som jobber
 med prosjekt om hjemmetjenestens
 hverdag og vilkår

Nordisk forskningsgruppe som sam-
 arbeider om en antologi om kvalitets-
 bølgen i Norden

Nordisk forum for kvalitativ metode-
 utvikling og sosiokulturell, empirisk
 forskning – Gruppe for kultur-
 psykologi

Nordisk nettverk rundt prosjektet
 Social Variations in Health: Nordic
 Comparisons

Nordisk nettverk som skal publisere
 bok (2001) om nordiske velferdsstater
 i komparativt perspektiv

Nordisk samarbeidsnemnd for
 samfunnsvitenskapelig forskning:

Unemployment, early retirement and
 citizenship: marginalization and
 integration in the Nordic countries

Sociology of Families and Intimate
 Lives, European Sociological
 Association

Faglige oppgaver og verv

Medlemskap i redaksjoner

Andenæs, Agnes: Medlem nasjonalt
 redaksjonsråd *Nordisk Psykologi*

Backe-Hansen, Elisabeth: Redak-
 sjonsmedlem *Child and Family Social
 Work*

Bakken, Anders: Redaktør *Tidsskrift
 for ungdomsforskning*

Christiansen, Kikkan Ustvedt:
 Redaksjonssekretær *Tidsskriftet
 Norges Barnevern*; redaksjonsmedlem
Nordisk Sosialt Arbeid

Daatland, Svein Olav: Redaktør
Aldring & Eldre

Elstad, Jon Ivar: Medlem redak-
 sjonsrådet *Tidsskrift for samfunns-
 forskning*; redaksjonsmedlem
Tidsskriftet Materialisten

Eriksen, John: Styremedlem *Acta
 Sociologica*; medlem redaksjonsutvalg
NotaBene

Falck, Sturla: Redaksjonsmedlem
*Barnevernboka – Årbok for
 barnevernet*

Grinde, Turid Vogt: Medlem
 Editorial board *Child, Youth, and
 Family Services*

Grue, Lars: Redaksjonsmedlem
Tidsskrift for ungdomsforskning

Hatland, Aksel: Redaksjonsmedlem
Tidsskrift for velferdsforskning

Hennum, Nicole: Redaksjonsmedlem
Tidsskrift for ungdomsforskning

Ingebretsen, Reidun: Redaksjons-
 medlem *Aldring & Eldre*

Koren, Charlotte: Associate Editor
Feminist Economics

Krange, Olve: Redaksjonsmedlem
Tidsskrift for ungdomsforskning

Pape, Hilde: Medlem av redak-
 sjonsrådet for *Tidsskriftet Rus og
 Avhengighet*

Pedersen, Willy: Redaksjonsmedlem
Tidsskrift for velferdsforskning

Sandlie, Hans-Christian: Redaksjonsmedlem *Sosiologisk Årbok*

Sletten, Mira Aaboen: Redaksjonssekretær *Tidsskrift for ungdomsforskning*

Solem, Per Erik: Redaksjonsmedlem *Aldring & Eldre*

Strandbu, Åse: Redaksjonsmedlem *Sosiologisk Årbok*

Vestel, Viggo: Norsk redaktør *YOUNG – Nordic Journal of Youth Research*

Øia, Tormod: Redaksjonsmedlem *Tidsskrift for ungdomsforskning*

Øverbye, Einar: Medlem Editorial advisory board *International Social Security Review*

Referee for faglige tidsskrifter

Andenæs, Agnes: *Tidsskrift for velferdsforskning*

Backe-Hansen, Elisabeth: *Child and Family Social Work*

Dahle, Rannveig: *Advances in Physiotherapy; Scandinavian Journal of Public Health; Sosiologisk tidsskrift*

Danielsen, Kirsten: *Tidsskrift for samfunnsforskning*

Daatland, Svein Olav: *The Gerontologist; Ageing and Society*

Elstad, Jon Ivar: *Tidsskriftet Materialisten; Social Science & Medicine; Sosiologi i dag*

Grue, Lars: *European Journal of Special Needs Education; Scandinavian Journal of Disability Research*

Hatland, Aksel: *Tidsskrift for velferdsforskning*

Ingebretsen, Reidun: *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*

Killén, Kari: *International Journal of Child Abuse & Neglect; Nordisk Sosialt Arbeid*

Moshuus, Geir: *YOUNG – Nordic Journal of Youth Research*

Pedersen, Willy: *Acta Sociologica; British Journal of Psychology; Drug and Alcohol Dependence; Journal of Youth Studies; Scandinavian Journal of Psychology*

Rindal, Magnus: *Maal og Minne*

Romøren, Tor Inge: *Tidsskrift for velferdsforskning*

Thorsen, Kirsten: *Tidsskrift for velferdsforskning*

Øverbye, Einar: *International Social Security Review; Journal of Political Philosophy*

Sensorvirksomhet

Andenæs, Agnes: Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo; Psykologisk institutt og Pedagogisk institutt, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Backe-Hansen, Elisabeth: Psykologisk institutt og Institutt for spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo; Institutt for sosialt arbeid, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Bakken, Anders: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo – hovedoppgave i sosiologi

Bay, Ann-Helen: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo – hovedfag sosiologi; Høgskolen i Lillehammer – kombinerte tryggestudier

Christiansen, Kikkan Ustvedt: Universitetet i Bergen – hovedfag i helsefag

Dahle, Rannveig: Universitetet i Oslo; Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet; Universitetet i Tromsø; Høgskolen i Oslo

Danielsen, Kirsten: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo – hovedfag sosiologi

Daatland, Svein Olav: Universitetet i Oslo – mellomfag psykologi

Elstad, Jon Ivar: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo

Eriksen, John: Universitetet i Oslo; Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet – hovedfag sosiologi

Falck, Sturla: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo – hovedfag sosiologi

Ford, Margaret: Høgskolen i Lillehammer – Personalutvikling og ledelse, og Omstilling og forhandlinger

Grue, Lars: Universitetet i Oslo; Høgskolen i Oslo; Norges idrettshøgskole

Gulbrandsen, Lars: Universitetet i Oslo – hovedoppgave i statsvitenskap og hovedoppgave i sosiologi

Hammer, Torild: Universitetet i Oslo

Hatland, Aksel: Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet – hovedfag

Hellevik, Tale: Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo – metode- og statistikkdel grunnfag

Hovland, Arild: Universitetet i Oslo, Høgskolen i Oslo

Ingebretsen, Reidun: Universitetet i Bergen – praktisk metodisk ferdighet ved avsluttende eksamen psykologi

Krange, Olve: Høgskolen i Sogn og Fjordane; Høgskolen i Telemark

Lyng, Kolbein: Universitetet i Oslo – psykologi mellomfag og pedagogikk hovedfag

Mossige, Svein: Universitetet i Oslo – avsluttende eksamen psykologi

Nordahl, Thomas: Pedagogisk forskningsinstitutt, Universitetet i Oslo

Pedersen, Axel West: Institutt for statsvitenskap og Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo – hovedfagsoppgaver

Pedersen, Willy: Universitetet i Oslo, Norges idrettshøgskole

Rindal, Magnus: Universitetet i Bergen – nordisk hovedfag

Sandbæk, Mona: Høgskolen i Oslo, avdeling ØKS – klagesensor

Sandlie, Hans-Christian: Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo – grunnfag sosiologi

Skogen, Ketil: Norges idrettshøgskole – hovedoppgave; Høgskolen i Telemark – hovedfagskurs, hjemmeeksamen

Slagsvold, Britt: Universitetet i Oslo – hovedoppgave psykologi

Solem, Per Erik: Universitetet i Oslo – hovedoppgave psykologi og hovedoppgave sosiologi

Storvoll, Elisabet Esbjerg: Psykologisk Institutt, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Strandbu, Åse: Institutt for sosiologi, Universitetet i Oslo; Høgskolen i Telemark, kulturlinja

Thorsen, Kirsten: Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Vabø, Mia: Universitet i Oslo – hovedfag sosiologi

Øverbye, Einar: Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo

Medlemmer av faglige bedømmelseskomiteer

Christiansen, Kikkan Ustvedt: Vurdering av opprykk til førsteamanuensis Høgskolen i Bodø

Falck, Sturla: Vurdering av søkere til stilling som førsteamanuensis/ førstelektor Høgskolen i Oslo, avdeling ØKS

Gulbrandsen, Lars: Kompetansevurderingskomité ved Norsk institutt for studier av forskning og utdanning. Leder for tre komiteer som bedømmer søknader om opprykk til forsker 1183

Rindal, Magnus: Bedømmelseskomité for dr.philos.-graden ved Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo

Thorsen, Kirsten: Bedømmelseskomité for dr.polit.-graden ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Universitetet i Tromsø

Verv i faglige organisasjoner / råd og utvalg

Andenæs, Agnes: Medlem av Barne- og familiedepartementets Faglig rådgivende utvalg for foreldreveiledningsprogrammet. Medlem i styret for Kilden – Informasjons- og dokumentasjonssenter for kvinne- og kjønnsforskning i Norge

Backe-Hansen, Elisabeth: Medlem av forskningsutvalg i stiftelsen Helse og rehabilitering

Brostrøm, Bente: Medlem av styret for Home-Start – Familiekontakten i Norge, og styret for International Initiativ

Dahle, Rannveig: Forskningsleder på programmet KUPP – Kunnskapsutvikling i profesjonsutdanning og profesjonsutøvelse under Norges forskningsråd; medlem i Norges forskningsråds publiseringsutvalg; medlem i publiseringsutvalget, Nordiska samarbetsnämnden för humanistisk forskning och Nordiska samarbetsnämnden för samhällsforskning

Daatland, Svein Olav: Medlem av ekspertgruppen for European Master in Gerontology. Norsk representant i

European Behavioural and Social Science Research Section of the International Association of Gerontology

Elstad, Jon Ivar: Medlem av Programstyret for helsetjenesteforskning, Norges forskningsråd, og av Rådgivende komité for levekårsundersøkelser, Statistisk sentralbyrå

Eriksen, John: Styremedlem i Nordisk sosiologforbund; nestleder i Norsk sosiologforening; medlem i valgkomité Committee on Family Research, International Sociological Association

Falck, Sturla: Rådsmedlem i Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi; forskningsrepresentant og medlem i forskningsutvalget i Det kriminalitetsforebyggende råd; medlem i Utvalget for kriminalitetsforebyggende arbeid overfor barn og unge

Grinde, Turid Vogt: Medlem av styret for utdanning og godkjenning av sakkyndige i saker vedrørende barne-loven eller barnevernloven. Sakkyndig medlem i Oslo og Akershus fylkesnemnd for sosiale saker

Grue, Lars: Styremedlem i forskningsfondet i foreningen for Muskelsyke

Gulbrandsen, Lars: Medlem av forskergruppe utnevnt av Norges forskningsråd for evaluering av kontantstøtteordningen

Hammer, Torild: Medlem av Academic Organising Committee: European Research Network – Transition in Youth. Medlem av Management Committee: COST A 13 Changing Labour Markets, Welfare Policies and Citizenship

Hatland, Aksel: Medlem av Advisory Scientific Committee i International Social Security Association; leder av Rådet for persondataarkiver; medlem av Den nasjonale komité for forsknings-etikk i samfunnsvitenskap og humaniora; nestleder European Institute for Social Security, Norsk avdeling; medlem av styret for European Centre for Welfare Policy and Research, Wien

Hegna, Kristinn: Medlem Nordic Youth Research Network coordinator advisory group

Helset, Anne T.: Styremedlem Norsk selskap for aldersforskning; faggruppedlem Nordisk gerontologisk forening

Hovland, Arild: Medlem av styret i Norsk antropologisk forening; formann i Forum for nordisk etnografi;

medlem i Advisory group, Nordisk koordinator for ungdomsforskning

Killén, Kari: Rådgiver for Verdens Helseorganisasjon – Europa-avdelingen

Koren, Charlotte: Medlem av programstyret for Bolig og levekår, Norges forskningsråd; Norges medlem i Technical committee for Social Science i COST (European Co-operation in the Field of Scientific and Technical Research); vararepresentant i styret for Statens institutt for forbruksforskning; styremedlem i Norsk selskap for aldersforskning; medlem av Arbeidsgruppen for panelundersøkelsen 2001 i Statistisk sentralbyrå

Moen, Bjørg: Medlem av Kontaktforum for innvandrere og helse, Sosial- og helsedepartementet

Mossige, Svein: Leder av fagutvalg for klinisk barne- og ungdomspsykologi i Norsk Psykologforening

Næss, Siri: Styremedlem i Forskningsfond for osteogenesis imperfecta, oppnevnt av Sosial- og helsedepartementet

Pedersen, Axel West: Ekspertrådgiver for International Social Security Association i forbindelse med prosjekt om oppbygging av en internasjonal komparativ database over supplerende, arbeidsmarkedsbaserte pensjonsordninger

Pedersen, Willy: Medlem forskningsutvalget i Rådet for psykisk helse; medlem av forskningsutvalget for doping i Norges Idrettsforbund; medlem Programstyret i forskningsprogrammet Helse og samfunn, Norges forskningsråd

Rindal, Magnus: Nestformann i Den historisk-filosofiske klasse i Det Norske Videnskaps-Akademi; nestleder i styret for Det Norske Teatret

Sandbæk, Mona: Ekstern representant i avdelingsstyre, Høgskolen i Oslo, avdeling ØKS; styremedlem i Forskning i Sosialt Arbeid; styremedlem i Norges Barnevernsamband

Skevik, Anne: Medlem i arbeidsgruppe II i COST A 15: Reforming social protection systems in Europe

Slagsvold, Britt: Medlem av Forskningspolitisk utvalg, Norsk Psykologforening

Solem, Per Erik: Medlem av Arbeidsgruppen for synliggjøring av seniorressurser i arbeidslivet; styremedlem i Senter for Senior Planlegging

Thorsen, Kirsten: Leder av Norsk selskap for aldersforskning; medlem i styret av Nordisk Gerontologisk forening; medlem av Rådet (The Council) i The International Association of Gerontology; medlem av styret i Nasjonalt nett for aldersforskning; professor II tilknyttet Senter for aldersforskning i Tromsø

Øverbye, Einar: Medlem programkomiteen, Foundation for International Studies on Social Security; styremedlem European Network for Research on Supplementary Pensions

Medlemmer av offentlige utredningskomiteer o.l.

Andenæs, Agnes: Bidro med 20 siders notat til Befring-utvalget i forbindelse med *NOU 2000:12 Barnevernet i Norge*

Backe-Hansen, Elisabeth: Medlem i Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora. Bidro også med ca 40 siders innspill til Befring-utvalget i forbindelse med *NOU 2000:12 Barnevernet i Norge*

Falck, Sturla: Medlem i referansegruppe ved Statens utdanningskontor i Hordaland: Evaluering av fengselsundervisningen

Grinde, Turid Vogt: Noen trekk ved nordisk barnevern. Notat til Befring-utvalget i forbindelse med *NOU 2000:12 Barnevernet i Norge*

Nordahl, Thomas: Leder for faggruppe oppnevnt av Barne- og familiedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet for vurdering av program og tiltak for å redusere problematferd og utvikle sosial kompetanse

Rindal, Magnus: Leder av Norgesnetttrådet

Sørli, Mari-Anne: Medlem av faggruppe oppnevnt av Barne- og familiedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet for vurdering av program og tiltak for å redusere problematferd og utvikle sosial kompetanse. Hovedforfatter av kapittel 3 og medforfatter i rapporten *Vurdering av program og tiltak for å redusere problematferd og utvikle sosial kompetanse*

Vabø, Mia: Medlem i referansegruppe for tverrdepartementalt prosjekt om effektivisering i pleie- og omsorgssektoren

Øia, Tormod: Sekretær for utvalgsnedsatt av Barne- og familiedepartementet for å forfatte Stortingsmelding om Barn og unges oppvekst og levekår ved sekelskiftet i komparativt perspektiv

Medlemskap i arrangementskomiteer for faglige konferanser

Dahle, Rannveig: Ansvarlig arrangør av Norfa-workshop: Kjønn, kropp og helse, Oslo, 20.-22. oktober.

Eriksen, John: Arrangementskomité for X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar, Oslo, 17.-19. august; medlem av programkomiteen for sesjonene til Committee on Family Research på verdenskongressen i sosiologi, som arrangeres av International Sociological Association i Brisbane, Australia i år 2002

Falck, Sturla: Arrangementskomité for Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologis forskerkonferanse, Bjørnefjorden, 18.-20. mai

Grue, Lars: Arrangør av firedagers kurs om Grounded theory i mai ved NOVA. Arrangert to seminarer ved NOVA: Skjønnsutøvelse og funksjonshemming i lys av målsettingen om lik rett til utdanning, 6. november; Hvilken side står vi på? Etske, faglige og akademiske utfordringer i forskningen rundt funksjonshemming, 9. november

Gulbrandsen, Lars: Arrangementskomité for X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar, Oslo, 17.-19. august

Hovland, Arild: Arrangementskomité for årskonferanse i Norsk antropologisk forening, Lillehammer, 12.-14. mai; Norges forskningsråds konferanse Utenfra, men hjemme – Innvandrerungdom i storbyen, Oslo, 30.-31. mars; Forum for nordisk etnografi: Likhetens paradokser, Hadeland, 10.-11. februar

Ingebretsen, Reidun: Planlegging og ledelse av symposiet 'Sent, men ikke for sent' ved 15th Nordic Congress in Gerontology. Reykjavik, 4.-7. juni

Langseth, Åsmund: Koordinator for arbeidsgruppen 'Velferdsstatens arvinger' ved X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar, Oslo, 17.-19. august

Killén, Kari: Organisasjonskomité for XII. International Congress on Child

Abuse & Neglect. Durban, 2000; medlem av Scientific Committee for VIII. European Conference on Child Abuse & Neglect, Istanbul, august 2001

Koren, Charlotte: Arrangementskomité for X. Nordiske sosialpolitiske forskerseminar, Oslo, 17.-19. august; 10th International Conference on Feminist Economics, Oslo, 22.-24. juni

Mossige, Svein: Arrangør av dagsseminar i hypnoterapi i regi av Institutt for Aktiv Psykoterapi. Oslo, 13. juni

Pedersen, Willy: Arrangementskomité for Norges forskningsråds konferanse Til hvilken nytte? Oslo, 23.-24. mars

Sandbæk, Mona: Arrangementskomité for kurs om Grounded theory ved NOVA. Jubileumsseminar for Kikkan Ustvedt Christiansen, Oslo, 8. februar 2001; medlem av arbeidsutvalg for Fjerde nordiske symposium i forskning i sosialt arbeid, Oslo, 22.-24. november 2001

Thorsen, Kirsten: Leder av konferansekomiteen for konferansen: Et langt liv med en alvorlig funksjonshemming. Utfordringer i et livsløpsperspektiv. Arr: FoA (Funksjonshemming og aldring), Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens og Sunnaas sykehus, Oslo, 13.-14. september; medlem av konferansekomiteen for konferansen: Eldre inn i det nye årtusen: Nye livsløp, livsstiler og behov? Den tredje nasjonale konferanse om eldre. Arr: Senter for aldersforskning i Tromsø, 30.-31. oktober; leder av konferansekomiteen for dagskonferansen: Eldre og helse i medisinsk og samfunnsmessig perspektiv. Arr: Norsk selskap for aldersforskning og Norsk geriatrikisk forening. Oslo, 31. mars; arrangert symposiet: Aldring i nord: Livssituasjon, hjelpebehov og mestring i den fjerde alder, Den 15. Nordiske Kongress i Gerontologi, Reykjavik, 4.-7. juni; leder av arrangementskomiteen for seminaret: Engler – finnes de? Hvor kommer de fra og hvor blir de av? Personellsituasjonen i helse- og sosialsektoren. Arr: Norsk selskap for aldersforskning. Oslo, 7 november

Ødegård, Guro: Sosiologforeningens Vinterseminarkomité, 5.-7. januar

Øia, Tormod: Arrangør av Arbeidsseminar på Helgeroa Fjordhotel knyttet til utgivelse av bok med tittelen 'Ungdom mellom det lokale og globale', 11.-13. mai

Vedtekter for

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)

fastsatt av

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 23. februar 1996

§ 1 Formål

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) har som formål å drive forskning og utviklingsarbeid som kan bidra til økt kunnskap om sosiale forhold og endringsprosesser. Instituttet skal fokusere på problemstillinger om livsløp, levekår og livskvalitet, samt velferdssamfunnets tiltak og tjenester.

Instituttet har et særlig ansvar for å

- * utføre forskning om sosiale problemer, offentlige tjenester og overføringsordninger
- * ivareta og videreutvikle forskning om familie, barn og unge og deres oppvekstvilkår
- * ivareta og videreutvikle forskning, forsøks- og utviklingsarbeid med særlig vekt på utsatte grupper og barnevernets temaer, målgrupper og organisering
- * ivareta og videreutvikle gerontologisk forskning og forsøksvirksomhet, herunder også gerontologien som tverrfaglig vitenskap.

Instituttet skal sammenholde innsikt fra ulike fagområder for å belyse problemene i et helhetlig og tverrfaglig perspektiv.

§ 2 Oppgaver

Innenfor sitt ansvarsområde skal instituttet

- * påta seg oppdrag for offentlige myndigheter og private og offentlige organisasjoner
- * selv ta initiativ til forskning og utviklingsarbeid
- * arbeide utadrettet og skape en bred kontaktflate med ulike brukermiljøer
- * drive aktiv publiserings- og formidlingsvirksomhet, og gjennom samarbeid med aktuelle brukere bidra til at resultatene blir nyttiggjort i samfunnet
- * gjennom samarbeid med forskningsinstitusjoner og fagmiljøer i og utenfor Norge arbeide for en høy faglig kompetanse.

§ 3 Ledelse

Instituttet ledes av et styre og en direktør.

Styret og styrets leder oppnevnes av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Styret består av til sammen åtte medlemmer med personlige varamedlemmer. Medlemmer og varamedlemmer oppnevnes for fire år, med adgang til gjenopp-

nevning en gang. Oppnevningen foretas med fire medlemmer og varamedlemmer annethvert år.

Ved sammensetningen av styret skal det legges vekt på en balanse mellom brukere og forskere med innsikt i instituttets arbeidsområde. Oppnevningen skjer i samråd med Sosial- og helsedepartementet og Barne- og familiedepartementet.

To medlemmer med varamedlemmer foreslås av og blant de ansatte ved instituttet.

Styrets leder har dobbeltstemme. Styret oppnevner selv nestleder. De ansattes representanter kan ikke oppnevnes som nestleder. Instituttets direktør deltar uten stemmerett i styremøtene. For øvrig fastsetter styret selv sin forretningsorden.

Den daglige ledelse av instituttet ivaretas av en direktør som er ansvarlig overfor styret og er styrets sekretær. Direktøren tilsettes av Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet etter innstilling fra styret. Tilsettingen skjer på åremål for 6 år, med adgang til fornyet tilsetting en gang.

§ 4 Styret

Styret har den overordnede faglige og administrative ledelse av instituttet. Styret skal påse at instituttet ledes, organiseres og

finansieres på en hensiktsmessig måte i forhold til den målsetting og de oppgaver som er gitt for instituttet, jf. §§ 1 og 2, og innenfor de rammer som følger av instituttets status, jf. § 6.

Styret har følgende hovedoppgaver:

- * trekke opp hovedlinjene for instituttets virksomhet
- * fastsette instituttets organisering
- * treffe vedtak om tilsetting av personale
- * godkjenne instituttets årsplaner
- * fremme budsjettforslag overfor bevilgende myndigheter
- * fordele midler innenfor retningslinjer fra bevilgende myndigheter
- * ha ansvar for resultatoppfølging og budsjettkontroll
- * avgi årlig rapport og regnskap for virksomheten
- * påse at instituttets virksomhet undergis en forsvarlig faglig vurdering
- * behandle andre saker av betydning for instituttets virksomhet.

Styret kan nedsette utvalg for å bistå i gjennomføringen av instituttets oppgaver. Dette kan omfatte fagutvalg, prosjektgrupper, referansegrupper, styringsgrupper for strategiske instituttprogrammer m.m.

Styret gir selv nærmere retningslinjer for delegering.

§ 5 Direktør

Direktøren leder instituttet og har ansvar for at de vedtak som er truffet av styret og av overordnet myndighet settes i verk. Direktøren er ansvarlig for at instituttet drives i samsvar med vedtektene og gjeldende regler for statlig virksomhet. Direktøren har avgjørelsesmyndighet i alle saker som ikke avgjøres av styret eller overordnet myndighet. Avgjørelsesmyndigheten kan delegeres til andre tjenestemenn ved instituttet etter retningslinjer gitt av styret.

Nærmere instruks for direktøren fastsettes av styret.

§ 6 Status og fullmakter

Instituttet er et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, administrativt underlagt Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Instituttet skal finansieres og organiseres slik at faglig uavhengighet og økonomisk/administrativ fleksibilitet oppnås. Instituttet har følgende fullmakter:

- * det oppretter selv de stillinger og tilsetter det personale som anses nødvendig for å løse de oppgaver det er pålagt, og ut fra hensynet til at bemanning og organisasjon må tilpasses de gitte rammebetingelser. Tilsetningsforholdene reguleres av lov

om statens tjenestemenn med forskrifter.

- * det disponerer selv sine inntekter og omfattes følgelig ikke av bruttoprinsippet for budsjettering i statlig virksomhet. Budsjett og regnskap skal følge budsjettåret for statsregnskapet, og regnskapet skal revideres av Riksrevisjonen. Regnskap og årsmelding skal sendes Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Resultatinformasjon som kreves i henhold til budsjett og tildelingsbrev fra ulike departementer sendes både Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og vedkommende departement.

Finansiering av instituttet følger «Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter», fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Prinsipielle spørsmål som måtte oppstå i instituttets arbeid, og som er av en slik karakter at de krever politisk avklaring, skal styret legge fram for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

§ 7 Vedtekter

Vedtekter for instituttet fastsettes av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i samråd med Sosial- og helsedepartementet og Barne- og familiedepartementet. Forslag til endringer skal legges fram for styret til uttalelse. Styret kan selv fremme forslag til endringer av vedtektene.

*Norsk institutt for forskning
om oppvekst, velferd og aldring*

*Postadresse: Pb 3223 Elisenberg, 0208 Oslo
Besøksadresse: Munthesgt. 29, 0260 Oslo*

*Tlf.: 22 54 12 00
Faks: 22 54 12 01*

*E-post: nova@isaf.no
Nettadresse: <http://www.isaf.no/nova>*